

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Museum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SANDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Csoda.

Budapest, május 28.

(K.) Űstökös se robotott végig az ég boltján, mégis csodák esnek. Bukott miniszterből ellenzéki agitátor lesz, a közös hadügyminiszter szereti a magyarokat, beszélni szabad a hadsereg szelleméről, a delegációban mamelukok csörtetik a kardot, társadalomtudományi előadásokra úgy tódul a publikum, mint a bikaviadalokra, a néppárt hónapokon keresztül nem intrikál, a kultuszminiszter komolyan foglalkozik a magyar nyelv terjesztésével, primadonnák kibékülnek egymással — és a pénzügyi bizottságban kikezdik a rendjeleket. Az ember szinte babonás lesz. Mi ütött a világba?

A pénzügyi bizottság most tárgyalja az állami költségvetést. A tárgyalás rendjén eljutott a király személye körüli minisztérium tárcájának költségvetéséhez. És ekkor fölkél Hegedüs Loránt és tizenhárompróbás vitéz léteire figyelmeztetni meri a minisztert, hogy mégis csak komikus és képtelen, ha például egy tanítónak a magyarosítás körül szerzett érdemei elismerésül rendjelet adnak, de azt német átírással küldik meg, a tanítónak német reverzálist kell aláírnia s a reverzális azt hirdeti, hogy császárt és hazát köteleztette. Azt mondja Hegedüs Loránt, hogy ez közjogi sérelem. És hogy a reverzális alapján azt lehetné az ember, hogy a német császár tüntette

ki azt a bizonyos tanítót. Hihetetlen! Kormánypárti képviselő bíráltni meri a rendjelek körül követett eljárást, közjogi sérelmet mer hangoztatni és amikor ugys Hohenzollern-legendák reszketnek a levegőben, célozni mer arra is, hogy a mi uralkodónkat összetéveszthetnék a német császárral. Csoda ez és nagyobb csoda csak az, hogy fölkél a bizottságban a király személye körüli miniszter és hálásan megköszöni a figyelmeztetést, orvoslást is ígér, mert a rendjel-ügy s annak egész szervezete — régi.

Régi. A mi magyarságunk szerint ez azt jelenti, hogy elavult. De maradjunk meg csak egyelőre a miniszteri magyarságnál. Az is nagy dolog, ha a miniszter hibaként emlegeti valaminek régiségét. Eddig úgy volt, hogy a trón körül s amihez csak tapad valami a korona ténykedéséből, egyetlen udvarképes igazság az volt, amit mi közönséges halandók a borról szoktunk mondani: mentül régibb, annál jobb. Mentül régibb nemesség, mentül régibb ceremónia, mentül régibb szokás. Ami régi, az szent, sérthetetlen és respektálni való. Dehogy merte volna egy miniszter érinteni azt, ami régi. Ellenkezőleg. Valahányszor a fejlődő nemzeti egyéniség beleütközött fejével az udvar valamely elavult, megrögzött szokásába, mindig az volt a kormányok sztereotip megjegyzése, hogy azt a szokást respektálni illik, mert

regi. Mindennek az adta meg a trón körül az érinthetlenséget, hogy régi. S így vált lassankint maga a trón is régiségzaguvá. A maradiság, a reform-gyűlölet, a nevetségességig konzervatív intézmény szimbolumává így lett a trón. Nálunk meg egyenesen halhatatlannak látszott az az argumentum, hogy a nemzeti élet fejlődésének csak egyetlen örök akadályá van: a trón régi hagyományainak és szokásainak föltétlen respektálása. S ime most megtörténik a csoda, hogy a király személye körüli miniszter reformálhatónak találja a rendjel-ügyet, mert az különben is régi.

Oh nemcsak régi, hanem elavult. Hihetetlenül, ostobán elavult. Mit jelent ma a rendjel? Hiszi-e valaki, hiszi-e csak maga a megrendjelezett polgár is, hogy a király tud valamit az ő létezéséről? Hiszi-e valaki, hogy azzal a nagyobb-kisebb rendjellel közelebb lehet jutni az uralkodó udvarához? Aki a pápa lábát megcsókolta s akit a király kitüntetett, az — ha elég gyöngé matéria — talán sohsem fogja elfelejteni, hogy milyen boldogság érte. De a pápa, de a király: hogy is jegyezhetnék ők meg maguknak, hányan csókolták meg a lábukat, hányan adtak életükben kitüntetést? Valami komikusan egyoldalú gyönyörűségről van itt szó, mint azé a két millió emberé, akit hatvan esztendő alatt Jókainak bemutatottak s akik közül ő tizre ha emlékezett, többre nem. Valamikor je-

TÁRCA

Füst a börtönben.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: **Ady Endre.**

Ócska, dohos, sötét volt a nagy ház. Valamikor a vármegye rabjai is itt ültek. A vastag, síket falak között föl-fölfutott egy-egy nyomoruságos lépcső. Furesa, törpe emelet rakódtak itt egymásra. De azért ez a ház volt az uri rabok háza. A harmadik emeleten laktak a jegyzők.

A jegyzők sokan voltak. Voltak vagy nyolcan. A harmadik emeleten majdnem minden cellát ők foglaltak le. Egy-egy gyöngé egészségű rab kapott még csak itt szállást. Ezen az emeleten világosabbak voltak a cellák s nagyobbak az ablakok.

Elég urasan éltek a jegyzők. Volt egy nagy, valóságos ablakos szoba a harmadik emeleten. Itt írogattak a jegyzők és más írástudó uri rabok. Hivatalos írásokat másolgattak naphosszat. Nem is igen vigyáztak föl rájuk.

Az uri rabok nem akkor sétáltak, mikor a többiek. A kis udvaron, az óriási falak tövében sétálgattak ők együtt, naponként háromszor. Délutánonként egészen vidám volt ez a kis, szomorú udvar. A többi épületekből a rácsos ablaklyukakon át irigykedve nézegettek ki az udvarra a sápadt arcú, paraszti rabok. Két kárándi ember össze is sugott:

— Látod a volt jegyzőt? Mennyi koldus embert meglopott és még itt a tömlőben is ur!... Hát mi micsoda istentelenséget műveltünk? Mi éhezünk. Nekünk muszáj volt lopni!...

A másik kárándi atyafi keserűen sóhajtott:

— Nem irigyelném őt sem, a többit sem. Csak csipnek egyszer rajta őket, mikor pipázgatnak. A torkom összeszorul, majd elensyvedek, mikor látom, hogy az iroda ablakán száll kifelé a füst...

Az uri rabok cigarettáztak, szivaroztak az irodában. Csodálatos módon be tudtak mindig csempészni dohányt és szivart. Űgyesek voltak. Nem vesztettek rajta. A porkolábok sem szagoltak meg semmit.

Ezek az édes, titkos füstölések adtak erőt és bizalmat ez elcsett embereknek. Összehúzódtak az ablak tövében. A füst kiszállongott az ablakon, ki a szabadba. A sziveik ilyenkor megteltek reménységgel. Beszélgettek.

— Még hat hónap, — számolta örömmel a kárándi jegyző.

— Eltelik tán lassan az én két esztendőm is, — sóhajtott az akácosi nótárius. Egy kis segédjegyző, aki a principálisával együtt sikkasztott és került ide, dicsekedett:

— Én már egy hónap mulva szabad leszek, mint a madár.

Majdnem egyidőben kerültek ide mindannyian. Kemény, statáriális idő volt az. A Halomközben, azon a vidéken, ahol jegyzőködtek, nyomoruságában már lázongott a

nép. Mostoha esztendők jártak. Egyik-másik faluban pelagras inség pusztított. A kormányzók bünbakokat kerestek. Inkvizíció indult a jegyzők ellen. Olyik jegyzőnek nem is volt rendben a szénája. Ekkor telt meg urakkal a harmadik emelet.

Az első hetekben azt hitték, hogy nem bírják ők itt ki sokáig s elpusztulnak. Azután megerősödtek lassanként. Most már nagyon sokszor vidáman beszélgetnek a maguk szomorú dolgairól.

— Ezek az átkozott szocialisták kavartak föl mindent, — jegyezte meg egyszer a kárándi jegyző.

Egy másik is megszólalt:

— Az a híres Kovács Pál írta a följelentést a belügyminiszterhez. Azt mondják, hogy az már valóságos szocialistavezér.

— Én ismertem volt — mondotta az akácosi nótárius — még abban az időben, mikor ő is jegyző volt. Több rossz fát tett a tűzre, mint mi összesen.

Sokszor és gyakran esett szó a jegyzők között Kovács Pálról. Már a többi uri rabok is, akik nem voltak jegyzők, mind jól ismerték és gyűlölték Kovács Pált.

Egy napon újságot hozott az egyik porkoláb:

— Holnap társat kapnak az urak. A királyi ügyész ur egy szocialista rabot osztott be az irodába. Kovács Pálnak hívják.

Az uri rabok összerendeztek. Hát jön, ide is eljön utánuk az az ember? A kárándi jegyző összemorzsolta izgatottságában a fél szivart, melyet tüzesen a markába szoritott, mikor az irodába belépett a porkoláb.

lenthetett valamit a rendjel, mert a fejedelem annak adta, akinek érdemét maga látta meg s akit a rendjellel vagy egyéb kitüntetéssel állandóan kíséretéhez láncolt. De ma? Egy protektor megmozdítja a követeket, egy miniszter megcsinálja az előterjesztést, egy minisztertanács ledarálja, az egész ügy beszorul egy akcióba, azt a király aláírja, — ennyi az egész. A király a legnagyobb zavarba jönne, ha egy félóra múlva megkérdeznék tőle, hogy kit tüntetett ki és miért? A közönség pedig úgy van a legtöbb kitüntetéssel, hogy hamarabb megtalálja a protektort, aki kijárta, mint az érdemet, melyet az a kitüntetés állítólag jutalmazni kívánt. Ennek aztán természetesen következése, hogy a polgárok nem azt az érdemet próbálják megszerezni, amelyik rendszeren nincs is, hanem azt a protektort, aki elég könnyen kapható. De legokosabb is volna suszterekkel készíttetni a rendeleteket, mert hiszen száz közül kilencvenkilencen a — lábukkal érdemlik ki.

Serkenteni: ez volt valaha célja a rendjelnek. Ma nem serkent, hanem ront. Aki jó polgár lehetett volna, rossz udvaronc lesz. Az uralkodó tanácsosai nem merik megmondani, hogy a király azoknak sorát ritkítja, akik minden időben legerősebb támaszai lehetnének, ha hiúságuk fölkeltségével őket meg nem rontanák. A nemzet nem tud annyi jó polgárt fölnevelni a trón támaszául, ahányat rendjelekkel és ringy-rongy kitüntetésekkel megméltéznak a király tanácsosai. A nemzet ad nekik szívét, a rendjel kiszedi belőlük. A nemzet megteszi őket polgároknak, a rendjel megfosztja őket ékességüktől. Hiszen a fejedelem jót akar, éretlenség volna azt el nem ismerni. De ront. A maga erősségét gyöngíti, a maga népének anyagát rombolja. Mert

növeli a hiúságot, tolakodóvá teszi az iparkodást, kétevéssé magát az érdemet. Nyújtson ki egy kapható rendjelet és több kéz fog utána kapni, mint amennyi kardot ragadna, ha a trón védelméről volna szó. Ha tehát megessett már az a csoda, hogy a miniszter réginek mondotta a rendjel szervezetét, ha megengedte, hogy egy kis reform ráfér az egész rendjel-ügyre: — akkor tovább, csak tovább. Tessék azt a régiséget egészen eltörölni. Szolgálat lesz az a királynak, szolgálhat a becsületes polgárnak. S a miniszter a rendjel eltörlésével olyan érdemet szerez, hogy — rendjelet érdemelne érte...

A delegációk.

Budapest, május 28.

A magyar delegáció ma délelőtt tizenegy órakor Széll Kálmán elnöke alatt nyilvános plenáris ülést tartott, amelynek napirendjére ki volt tűzve a közös külügyi és a közös pénzügyi minisztérium költségvetése, azonban csak az előbbi tárgyalta le az országos bizottság, a pénzügyi budgetet a jövő szombatra halasztotta s ugyanakkor fogja megvitatni a hadügyi, tengerészeti és boszniai költségvetéseket, valamint a zárszámadásokat is.

A külügyminisztérium budgetje felett aránylag rövid általános vita folyt le, a részleteket pedig egyetlenegy megjegyzés után szavazták meg.

Délután a magyar delegáció zárszámadási bizottsága tartott ülést.

A nyilvános ülés.

Elnök: Széll Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: gróf Goluchowski, Pitreich, báró Burián, báró Spaun, továbbá Müller László, Tallián Dénes osztályfőnökök, gróf Tisza István, Lukács László, Tallián Béla.

Elnök: Megnyitja az ülést s bejelenti, hogy Ermszt Kelemen lemondott tagságáról és közli az osztrák delegáció átiratát.

Falk Miksa előadó elfogadásra ajánlja a külügyi költségvetést. A közös külügyminisztérium méltán illeti elismerés a külügyi politika iránt

nyitására; holmi nagyhatalmi visketegből a mi külügyminiszterünk sohasem avatkozik olyan ügyekbe, amelyekhez semmi közünk, de ahol a monarchia nagyhatalmi állása követeli, ott erősen képviseli és érvényesíti befolyását. Mondja ki hát az országos bizottság, hogy a külpolitika vezetését helyesli s fejezze ki elismerését a külügyminiszter iránt.

Lovász Márton nem látja a külügyek vezetésében azt a tendenciát, hogy a külképviseletben Magyarország érdekei és jogai megóvassanak. A hármasszövetség már betöltötte hivatását. De kellemtlen melléke is van a hármasszövetségnek: fegyverkezésre kényszerít bennünket s azt is okozza, hogy hadiszervezetünknek német karaktere van. Az a gyauu, hogy a monarchia meg akarja szállni Macedóniát, nemcsak az olasz, hanem a magyar közvéleményben is él. Mindenkit megdöbbsent az a hang, melyet a külügyminiszter expozíciójában Törökország ellen használt. A külügyminiszter nem tud arra a kérdésre felelni, hogy mi lesz akkor, ha fenyegetéseitől nem ijed meg Törökország? A külügyi politikát ily körülmények között kénytelen könnyelműnek nyilvánítani. Fölveti azt a kérdést, hogy a külügyminisztérium és a diplomácia nyelve miért német még a magyar ügyekben is? Erre nézve semmiféle törvényes intézkedés nincsen. Kifogásolja, hogy a közös miniszteri tanácsokon nem a miniszterelnök, hanem a külügyminiszter elnököl. A költségvetést nem fogadja el.

Gróf Keglevich István hozzájárul a külügyminiszter iránt való bizalmi nyilatkozathoz, bár nem szívesen, mert nem helyes, hogy ez a szokás meghonosodott. Benne semmi fájdalom érzést nem élezett a külügyminiszter ama kijelentése, melyet Törökországgal szemben használt. Törökország a műrszteri megállapodással szemben való passzív rezisztenciájával rászolgált erre. A költségvetést elfogadja.

Okolossányi László azt hangoztatja, hogy Törökországgal szemben Magyarország a legmelegebb rokonszenvet érez. Ne feledjük el, mit tett Törökország bujdosóinkkal és azt sem, hogy a mostani szultán mindig kifejezésre juttatta Magyarország iránt tiszteletét és rokonszenvét. A műrszteri programmnak máris van eredménye s így Törökország nem szolgált rá Goluchowski sértő hangjára. A költségvetést nem szavazza meg.

Pap Géza szeretné, ha az olasz kormány mindent megtenne, ami az olasz nép szimpátiáját a hármasszövetség iránt jobban fölélesztene. Ami a Balkánt illeti, a mostani nemzetközi konstellációt nagyon alkalmasnak látja az erősebb lépésekre. A konzuli akadémián a helyek számát szaporítani kell és meg kell alapítani, hány hely illeti meg Magyarországot, és követeli, hogy az akadémián a magyar nyelv vizsgálatai nyelv legyen. Szomorú dolog, hogy a külföldön a magyar embernek vitatkoznia kell az emberekkel azon, van-e magyar állam. Mindjárt azt kérdezik tőle, ha van magyar

Az ócska, dohos, sötét ház emeletén nyugtalan volt az éjszaka. A rab emberek, kik már beletörődtek a szomorú, de békés élet csendes rovogatásába, közeledő veszedelmet sejtettek.

Reggel kevés ideig sétáltak az uri rabok. Hamar beseregtek az irodába. A felügyelő jött egy porkolábbal és egy mosolygó képi emberkével. Az uri rabok szorgoskodást mutattak, buzgón másoltak, de alig várták, hogy Kovácssal együtt maradjanak.

Az akácosi jegyző szólalt meg először: — No, mi az, Kovács ur? Hát idekerültünk?

A mosolygó képi emberke nevetett: — Látja, hogy ide. Ugy látszik, hogy ahány nádrágos embernek a halomközi néppel dolga volt, az mind tömlőbe kerül.

A jegyzők mosolyogtak s integettek egymásnak. Nini, ez nem is olyan veszedelmes ember. Egészen jóízű legénynek látszik.

A kárándi jegyző már nevetve kérdezte: — Persze izgattunk? Ugy-e?

— No, nem éppen. Azt fogták rám, hogy pénzt csaltam ki a parasztoktól. Pedig dehogy is csaltam. Egy-két krajcárért, nyereség nélkül árulgattam nekik nyomtatványokat. Még rá is fizettem. Mégis akadt

husz hitvány ember, aki ellenem tanuskodott. Sebaj...

— Volt kiket védeni — gunyóldott az akácosi jegyző. — Hát érdemes volt, ugy-e, népbáráttnak lenni? ..

A mosolygó képi emberke nem válaszolt. Mosolygott és nagy buzgósággal másolta az írásokat, amit a felügyelő elébe rakott. Közben pajkos gondolatai támadhattak, mert még jobban mosolygott. A halomközi falvakat látta. Ezekkel a falvakkal a kutya sem törődött. A nép elálatiasodott, elhitványodott e falvakban a nyomoruságtól. Mikor aztán ez a nép felbődült s elkényszeredtségében összeszedte utolsó erejét, hogy üssön, észrevették egyszerre, hogy itt is emberek élnek. Valamit tenni kellene, — vélték. És elcsukták azokat, akik mégis csak törődtek ezzel a néppel hébe-hóba. Csak éppen hogy a tanítókat nem hozták még be ide. Igaz, hogy azok ott nem sok vizet zavarnak... Hanem ezek a jegyzők! Egyet-kettőt közülük négyes fogaton látott utójára Kovács Pál. Egy kicsit sajnálta őket. Senki sem lett volna a helyükben erősebb. Nem vigyázott rájuk senki. Arra pedig ezek az emberek nem jöhettek rá, hogy ez a nép nem a maga hibájából rosszindulatú és hitvány...

Délután séta volt. A két kárándi atyafi

ujra együtt suttogott az alsó, udvari börtönben a rács mögött:

— Nézzed csak, ki van a jegyzőkkel. A szocialista ur. Mindig beszéltek, hogy egy huron pendül titokban a jegyzőkkel. Együvé is kerültek.

Délután keserves volt az iroda. Az uri rabok némán pislogattak egymásra. Az akácosi és a kárándi jegyző férehozódott az egyik sarokba.

— Be kell őt is avatni, — mondta az egyik. Lassan előszedegettek sorban a szivart, a cigarettát.

— Akar egy cigarettát, Kovács ur? — kérdezték. — De nagyon vigyázni kell. Rettenetes dolog volna, ha megidnák.

— Itt nem szabad cigarettázni s az urak sem fognak ezután — válaszolta a mosolygó képi emberke. — Van itt vagy kétszáz ember, akik éppen úgy kívánják a füstöt, mint mi. Nem járja, hogy mi ezeket becsapjuk. Mi is olyan bünhődő rabok vagyunk, mint ők.

Az uri rabok megdöbben néztek rá. Bolond ez az ember? Vagy tréfálkozik?

A mosolygó képi emberke ezáltal nem mosolygott. A szoba mintha elsötétült volna. E nyomoruságunkba belebékült emberek egyszerre azt a szörnyű, tehetetlen, szorongó érzést érezték, mint mikor idekerültek, ebbe

Fényképészeti műkedvelőknek

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. cs. és kir. udv. szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árcsúvjék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

állam, hol a magyar címer a konzulátusokon és a követéseken. Ezt a címerkérdést végre már meg kell oldani, nem lehet tovább tűrni ezt az állapotot. Kimutatást kér arról, mit műveltek a konzulok és követek, mert ő a külföldön csak azt látta, hogy az ebédek megjelennek. Tessék kimutatni, mit tett ez vagy annak konzul és követ a magyar közgazdaság érdekében? A költségvetést egyébként elfogadják.

Rakovszky István hajlandó a költségvetést megszavazni, ha a bizalmi kérdést különválasztják tőle. Bizalma nem lehet, mert évek óta a közjogi sérelmeket nem orvosolják. Bizalma azért sem lehet a külügyi kormányzatban, mert hamis alapon áll. Amithatjuk magunkat azzal, hogy nagyhatalmi politikát űzünk, de a valóság más. Abban, amit a külügyminiszter a hármasszövetség szilárdaságáról mondott, bizalma megrendült. A külügyminiszter 1902-ben a keletázsiai békét hasonló szerződésekkel teljesen biztosítottak jelentette ki. Es ime, Japán és Oroszország békén élnek, nem is hadakoznak. Reméli, hogy a hármasszövetségről egészségesebb prognosztikot adott beszédében.

Elnök: Bezárja az általános vitát.

Gróf **Tisza** István miniszter válaszol a felhozott megjegyzésekre. Megelégedéssel látja, hogy a hármasszövetséget már nem támadják olyan sürűn, mint ezelőtt. Kifejti, hogy a nagyhatalmi állástól független a gyarmati politika, amelyet mi nem követünk, de azért nagyhatalom vagyunk s az is maradtunk. A hármasszövetség a multban fontos volt ránk nézve, annak jelentőségét ma már azok is elismerik, akik ezelőtt támadták. Alapítanlag aggodalom az, hogy a hármasszövetség nagy áldozatokat követel; e szövetség nélkül sokkal nagyobb hadügyi terhek nyomnák az adózó népet. A közös hadsereg egységének semmi köze a hármasszövetséghez. Ami a Balkán-politikát illeti, határozottan tagadja, hogy a közös külügyminiszter a Törökország irányában történt nyilatkozatot visszavonta volna; csak az ellen tiltakozott, mintha szavaiban fenyegetés lett volna. Mi nem akarunk a Balkánon tulsulyra szert tenni, de azt sem engedjük, hogy más állam domináló helyzetet vívjon ki. Erre való megállapodásunk Oroszországgal s noha az orosz birodalom most a távol Keleten háborúba keveredett, ez azért nem bántja meg Európában.

Rakovszky István személyes kérdésben szólal föl, majd

Müller László osztályfőnök részletes felvilágosításokat ad a kérdésekre.

Elnök: Szavazásra teszi fel a kérdést. A többség általánosságban megszavazza a külügyi költségvetést és bizalmi szavaz a külügyminiszternek.

Lovassy Márton a részletes vita során a magyar állam szuverenitását s a magyar kormány függetlenségét feltűti attól, hogy a miniszterek közös miniszteri tanácsokat tartanak s azokon a közös külügyminiszter elnököl, aki egyuttal a közös minisztertanács elnökének címét viseli.

az ócska, dohos, sötét kriptába... És meredt szemekkel, gyilkos gyűlölettel néztek a mosolygó képi embereket. Elfelejtették volna, hogy segített őket idejuttatni. Barátjukká fogadtak volna talán. De most megölnék. Kegyetlenül meg tudnék gyilkolni. Mert elvette tőlük a füstöt, a keserű füstöt, a reménységet...

...Négy-öt napig leste a harmadik emeleti ablakot az egyik kárándi ember. Nem szállongott a füst. Ujjongva mondta a társának:

— Látod, most már ők sem füstölnek. Bizonyosan a szocialista legénykedett itt is, de itt megjárt a híres. Bizonyosan rajta vesztett s most vége az uri állapotnak. Ur és paraszt egyforma a tömlőben...

Es örvendezett a két kárándi ember. Ha tudtak volna a dologról, örvendeztek volna a többi halomközi atyafiak is. Sokan voltak a börtönben halomköziek. Az uri rabok aranykora véget ért. E szomorú kis világban helyreállott az egyenlőség és az igazság, amelyet az élet éppen olyan kézzel mér odakünt Halomköz vidékén s más-hol, mint idebent a kemény beszédű porkolábok országában. A füst nem szállong innár a harmadik emelet ablakán és sehol...

Gróf **Tisza** István miniszterelnök megnyugtatta Lovászyt, hogy azok közös miniszteri értekezletek, amelyekre mulhatatlanul szükség van. Az is kétségtelen, hogy az ilyen értekezletet vezetni kell s 1867 óta az a gyakorlat, hogy a közös külügyminiszter elnököl. Eppen az biztosítja a magyar kormány függetlenségét ezeken az értekezleteken, hogy nem az osztrák kabinet valamely tagja elnököl, sem nem magyar miniszter. Nem lát okot rá, hogy ezen az 1867 óta fenntartott gyakorlaton változtasson.

Lovassy Márton nem a közös miniszteri értekezleteket kifogásolja, mert azok elkerülhetetlenek, hanem a közös minisztertanácsot, amelyről szó sincs törvényeinkben. Ez az intézménynek feltölt minisztertanács a magyar kormány függetlenségét veszélyezteti.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök ismétli, hogy azok közös miniszteri értekezletek, így nevezik azokat a hivatalos jegyzőkönyvek is, s azokon nem majorizálás útján, hanem csakis egyértelmű megállapodással jönnek létre a határozatok.

Elnök: Szavazást rendel el. A többség megszavazza a tételt, valamint az összes hátralevő tételre is s ezzel a külügyi költségvetést elfogadottnak jelenti ki.

Következik a közös pénzügyminisztérium budgetje. (Felkiáltások: Nem ma!) Ennek a tárgának tárgyalását a jövő héten szombaton, június 4-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános ülésre halasztja s ugyanakkor lesz napirenden a hadügyi, tengerészeti és boszniai költségvetés, valamint a zárszámadás.

Az ülés délután 1/2 órákor végződik.

A magyar delegáció zárszámadási bizottsága ma délután **Hegedüs** Sándor elnöklésével ülést tartott, amelyen az osztrák-magyar monarchia közös bevételeinek és kiadásainak zárszámadását tárgyalták. **Miklós** delegátus előadó behatáran indokolta a zárszámadást, mire alapos tárgyalás alá vették az egyes fejezeteket. A kormány jelenlévő képviselőinek a nevezetesebb budget-tulhaladásokra adott kellő felvilágosítás után elhatározta a bizottság, hogy a delegáció plenumának elfogadásra ajánlja a zárszámadást.

BELFÖLD

A szerb kereskedők Budapesten.

Egy bécsi újságnak Belgrádból azt jelentik, hogy a szerb kereskedőknek Budapestre tervezett utazása elmarad. A hír érthető izgalmat okozott a magyar kereskedők körében s azokat az okokat, amelyeket a bécsi hírlap a látogatás elmaradásának okául fölhoz, nem tartják olyanoknak, amelyek alapos okul szolgálhatnak bármely sértésre, sőt általában az a vélemény, hogy amennyiben csakugyan szó lehet arról, hogy a látogatás elmarad, az nem lehet egyéb félreértésnél vagy olyan izgatásnál, amely a magyar és szerb kereskedők közeledését akarja megakadályozni. A látogatás elmaradásának okául azt hozzák föl, hogy Belgrádban nagy visszataszítást keltett egy budapesti németnyelvű lapnak cikke, amely Bosznia okkupálásáról szólt. Ez a cikk izgatta föl — állítólag — a szerb közvéleményt annyira, hogy a kereskedők lemondtak a budapesti utazásról.

A Belgrádból érkezett hírek a bécsi lap állítását nem erősítik meg. A szerb fővárosból azt táviratozzák, hogy a látogatás meg fog történni, s valóban érthetetlen volna, ha egy hírlapi közlemény, amelynek hivatalos jellege éppenséggel sem lehetett, annyira befolyásolhatná a szerb kereskedőket, hogy tervezett látogatásuktól elállnának. A szerb kereskedők magasban feleltéllanak annak, hogy izgatásoknak vagy félreértéseknek áldozatul dobjának értékes és gazdaságilag fontos baráti érzéseket. A magyar kereskedők igaz barátsággal és őszinte szeretettel fogják köszönteni vendégeiket.

A népoktatás reformja.

— Ankét a képviselőházban. —

Budapest, május 27.

Második napja tanácskozik a népiszkolai törvény revíziója tárgyában összehírt értekezlet, de a mai ülésen is meg nem csappant érdeklődéssel folyt a tanácskozás.

Berzeviczy Albert elnök jelentette, hogy gróf **Apponyi** Albert és **Bartók** György református püspök kimentették távolmaradásukat, az utóbbi írásban mondja el észrevételeit a törvénytervezetre vonatkozólag. Levelében hangsúlyozza, hogy a felekezeti jogai épebben tartandók, de általában üdvözi a reformot, a magyargyermekek magyar iskolában való oktatásáról okvetlenül gondoskodni kell; a tanítóképzőintézetben a német nyelvet törölni kívánja a kötelező tantárgyak sorából.

Melcer Vilmos is távolmaradt az értekezletől, mert, mint írja, az erdélyi szász konzisztórium most kíván a törvénytervezettel foglalkozni s ennek nem kíván eléjvágni.

Tuba János.

Tuba János nyitotta meg a mai szónokok sorát, főképp **Metianuval** és **Steinbergerrel** polemizál és a javaslatról szólva, azt mondja, hogy az nem elégtű ki ugyan mindenben a közvélemény által hozzáfűzött várakozásokat, de a részletes tárgyalás alapjául elfogadja. Kétségtelen, hogy négy irányban és pedig az általános tankötelezettség, a pontos iskoláztatás kerszértülve, továbbá a tanítók anyagi helyzetének bár nem kielégítő javítása, a tanítóképzés emelése, az állami felügyelet és ellenőrzés intenzívebbé tétele, de különösen a népoktatás nemzeti irányának hatályosabb biztosítása terén sok üdvös intézkedést tartalmaz.

Okolcsányi László.

Metianuval szemben megjegyzi, hogy állami egység nyelvi egység nélkül nem is képzelhető. A mihez Szerbiának és Romániának joguk van saját területükön, az minket is megillet. Részletesen bírálja a javaslatot és sajnálja, hogy a magyar nyelv kötelező behozatalát mellőzi a miniszter. Hangsúlyozza végül a felsőbb tanfolyamok és a tanítóképzés kiserőlagos magyarságának fontosságát és a 20 %-on aluli magyar anyanyelvű gyermekeknek magyar nyelven való tanítását. A tervezetet egyébként általánosságban elfogadja.

Antal Gábor püspök:

A magyar nyelv tanításának fokozása — ugymond — oly mértékben kell hogy haladjon, hogy minden polgár megértse egymást. Ajánlja, hogy a közköztudás előmozdítása közköztudás történiék és pedig a vagyonra, nem pedig a gyermekek számára való tekintettel. Ajánlja, hogy a horvát törvényből tanuljuk meg, hogy hogyan és miképp kell egy nemzetnek saját faji érdekét az iskolában képviselnie. Ók még a Horvátországban lakó magyar reformátusoktól is feltétlenül megkivánják, hogy iskoláikban horvát tanítót alkalmazzanak. Reflektál **Metianu** szavaira, hogy egy gyermek anyanyelvén kívül nem tanulhat az elemi iskolában még egy nyelvet. Ez tévedés. Az ő nézete szerint legjobb elemi iskoláik Magyarországon a zsidóknak vannak, ott pedig minden gyermek magyarul, németül és héberül megtanul tisztességesen. A tanítóképzés államosítását mellőzhetetlennek tartja. A tantárgyakat magyarul kell tanulni és tanítani. Egyféle, állami képesítést kíván. E nem sértheti, szerinte, a felekezetiakat, mert például a gyógyító szerzetesrendek sem képesítik maguk orvosait. Sokalja a tanítóképzésdekben előadott tárgyak számát. Az állam csak a lényeges tantárgyakból vizsgáltsásson, de ezeket csak magyar nyelven. A fegyelmi szabályokra nézve az 1898. évi XII. törvénycikk 9. §-ához szeretne alkalmazkodni. Ott az állami befolyást igen erős garanciák veszik körül. Az állami felügyeletre nézve óhajta, hogy a minisztérium örködjön a fölött, hogy ne taníthasson egy iskolában sem idegen oklevéllel bíró tanító. A vallástaniást a kölcsönösség és a közérdek megóvása szempontjából kell szabályozni. Szóló egyedül a végrehajtástól várja a sikert s hiszi, hogy amit a törvényhozás szentesíteni fog, azt végre is hajtja. Ehhez a reformátusok odaadó támogatását igéri.

Nem panaszkodik többé

bűzös izzadás, tesibőr-viszketeg, sömör, exema, ótvárban szenvedő, ha az

Erén i-féle „Ichtioi-Salicylla“

egy kíséretet tesz. Szagtalan.

Ára 3 korona utasítással. Szétküldi: Diana-nyórszertár, Károly-körút 5. Főrtár: Török József, Király-utca 12. Esser-avóvrtár, Váci-körút 17.

Justh Gyula:

Számadatakkal illesztjük, hogy mily hiányosan történik (főleg a nemzetiségi iskolákban) a magyar nyelv tanítása. 3343 nemzetiségi iskolából alig kerül ki magyarul tudó gyermek, és 1340 olyan elemi iskolánk van, amelyekben a magyar írás és olvasás nem tanítottatott sikerrel. Tehát erőlyre van szükség, pedig a törvényjavaslatban 1 pten-nyomon habozással félreindzabalyokkal találkozunk, a javasolt módok és eszközök a magyar nyelv sikeres tanítására és a nemzeti szellem biztosítására elégtelenek. Akié az iskola, azé az állam. Ha van pénzünk luxuriózus kiadásokra és végnélküli fejezverkezésekre, akkor az ilyen költségeket minden áron elő kell teremni. Már most államotani kell egyfelől a tanítóképzést, másfelől az állami ellenőrzést hatékonyabbá tenni. Végül a törvény szövegezésére nézve azt az indítványt teszi, hogy a régi törvényeknek azok a részei, amelyek érvényben maradtak, bevétessenek az új törvénybe, hogy így népoktatási kodexünk legyen.

Barta Ödön:

Boldog, hogy résztvehet oly munkában, amely Magyarországi államiságunk kiépítésében habar felel, de komoly lépést jelent a javaslat irányba, az anyag összerakása a legnagyobb elismerési érdemű. De azt is hangsúlyozni kell, hogy felelőket mézél, mézes flastrommal kigyógyítani nem lehet. Egész sereg rendelete van a minisztériumnak, amely az 1879-iki törvény végrehajtását célozta, de sikertelenül. Sajnos, hogy ilyen szakértelenséget arról kell vitatkozni, hogy mi legyen a tanítás nyelve. Arról vitatkozni igazán felesleges, hogy joga van-e az államnak nyelve respektálását követelni. Az 1879. évi XVIII. t.-c. világosan kifejti, hogy az állam hivatalos nyelve a magyar, és ez alapján intézkedik a népoktatásról. Ráér ezután Fehér Jolyp tegnap beszédére s azt mondja, hogy a magyar államnak nincs is joga más, mint magyarul iskolát fenntartani s így az összes iskolafenntartók generalis kötelessége, hogy az állam nyelvén végezzék az oktatást. Megütözésével látja, hogy kiváló tényezők az államnyelv kultusza tekintetében súlyos hibát követnek el s nemcsak összeütözésbe jöttek alkotmányunk egyik sarkitével, hanem azt még a legkíméletlenebbül támadták és üldözték. Metianu Janos érsek azt mondja, hogy nem ellenszenves előtte a magyar nyelv. Végtelenül sajnálja, hogy Metianu ezen a stádiumon nem tud tuljutni. (Derültsg.) A magyar állam egyedül áll az egész világban, mely annyit és oly terjedelmű szabadságot és tiszteletet ad a nemzetiségeknek, hogy ezek után nem került volna megerősítésébe Metianunak, ha eljutott volna a magyar nyelv szeretetéig is.

Metianu János: Elfogadom. (Éljenzés.)

Barta Ödön: Metianu azon állításával szemben, hogy a felekezeti iskolákban szorgalmasan tanítják a magyar nyelvet, kutatnia kényes dolog lett volna szólónak. A statisztika bizonyítja azonban, hogy az érsek fenntartása alatt álló román iskolák összesen 67 százalékkal szerepelnek mint olyanok, amelyekben egyáltalán nem tanítanak magyarul. Metianunak pedagógiai agyáljai vannak a 20 században szereplő magyar ajkúakra nézve; az tudniillik, hogy ezeknek kedvéért magyarul is kell tanítani. A miniszter ebből meggyőződhetik, hogy jobb ezt egészen megosnálni, mint félig. (Ugy van! Ugy van!) Meggyőződése, hogy az iskolázatásnak csak előnyére fog valni, ha a 20 percent oktatasáa alatt a többiek is hallani fogják a magyar nyelv tanítását Metianu szigorúan ragaszkodik a 68-iki törvény betűjéhez és szelleméhez egyképpen. Ha későbbi törvényeink szelleméhez is oly híven ragaszkodna, nem kellene most a régi törvényt kiegészíteni.

A tanácskozás keretében a felekezetet a nemzetiségek összetévesztve hallotta említeni. Vigyazni kell itt, mert a felekezetek joga nem nemzetiségi jog. A nemzetiségi jogokba, ha a magyar államzme céljait veszélyeztetik, kötelessége beavatkozni az államnak. Határozottan tagadja, mintha itt a felekezetek joga volna megtámadva. Egy nem magyar ajku nemzetiség főpapja vesz részt a tanácskozásban s ezt a főpapot Metianu tegnap aposztrófálása nagyon bántotta. Ő azt mondja: a görög-katolikusoknál a román nyelv az áltéto elem.

Metianu János: Igen, a görög-keletieknél.

Barta Ödön: Szerinte ez a tétel sem áll, a következtetés pedig egyenesen veszélyes.

A nyelv nem éltető eleme valamely vallásnak, még a ritus szempontjából sem. A felekezetek legkiválóbbjai egyetértenek ebben. Ha állana Metianu tétele, akkor azon fenkölt lelki papárok főpapok, akik zarándoklatot vezettek a pápához a görög-katolikusok magyar liturgiáért, egyházuk éltető elemét árulták el? Pedig ellenkezőleg, éppen egyházuk érdekében herydhatat-ezzen érdemet szereztek maguknak. (Élénk helyeslés.) Attól tart, hogy a félenk megzöveggett részeket keresztül a cél maga fog ellátni; mindamellett, mint egy lépést azon irányban, melyet a miniszter is egész lényegében követett, a javaslatot örömmel üdvözli. (Éljenzés.)

Blaskovics Ferenc:

A javaslat kompromisszumos célját szívesen elfogadjuk, mert helytelen volna, ha az állam a társadalom részvételét az oktatás terén elutasítaná magától. Ami a magyar nyelv elsajátítását mint a javaslat egyik célját illeti, szükségesnek tartja, hogy a hitfelekezetek maguk biztosítsák e cél elérését. De valamely nyelvet mint tantergyat kezelve, elsajátítani nem lehet. Melyik tudott, kérdi, az érettségi után latinul beszélni.

Rákosi Jenő: Rosszul tanították.

Blaskovics Ferenc: Nem a tanításban volt a hiba. A szemináriumban pedig, ahol egyes tantárgyakat latinul tanultak, egy év múlva már kedélyesen beszélgetnek latin nyelven. Ugyanez áll minden nyelvre nézve. Ha az 55. §-t úgy fogalmazzuk, hogy az összes bármely nyelvű tanító- és tanítónőképzők tannyelve a magyar, tehát az összes kötelező tantárgyak magyar nyelven tanítandók, a hittan tanításánál az illető egyházi főhatóság kívánására a szertartási nyelv tanítása is minden intézetben meg van engedve; a hitfelekezeteknek jogában áll az általuk fenntartott képzőintézetekben más nyelvnek és irodalomnak tanítását is kötelezővé tenni és e célból a tanterve megfelelő számú órát felvenni, esetleg, ha e más nyelv nem a német, a németnek elhagyására. A jelen törvény hatályba lépte után az első, azután a többi tanfolyamba fokozatosan behozandó a magyar nyelv, ott, ahol eddig nem az volt a tannyelv. Így a hitfelekezetek aggodalmait is eloszlatjuk. Ha ugyanis biztosítjuk, hogy a tanítók a magyar nyelvet elsajátítsák, akkor az ellenőrzés nem kell, hogy olyan szigorú legyen. Nem félti a nemzetiségét a tervezet intézkedéseitől.

Bogdanovics Lacián püspök:

A tervezet egyes szakaszai által veszélyeztetve látja a görög-keleti szerb egyház autonómiáját, így pl. nem számol a görög-keleti egyházfőzségnek vagyoni viszonyával és melőzi a fegyelmi eljárásnál az egyházi hatóságot. A liberális politika azt kívánja, hogy a fegyelmi vizsgálatot és itélethozatalt a tanítók felett a felekezeti hatóság teljesítse és az államnak megmaradjon az ellenőrzési joga. A szerb egyháznak hivatalos és liturgikus nyelve a szerb, tehát a növendékeket is ezen a nyelven kell valláserkölsői oktatásban részesíteni. Csatlakozik Szentiványi kéréséhez, hogy a törvénytervezetet küldjék meg véleményadás végett a felekezeteknek.

Rákosi Jenő:

Elismeréssel van a miniszter tegnapi beszéde iránt, aztan rámutat az okokra, amelyek a javaslatban tervezett reformot provokálják. Törekvésünk semmi egyéb, mint új törvények által meggyász megkísérteni a magyarul nem tudó tanítókat és felekezeteiket meggyőzni arról, hogy a mai állapot tovább nem folytatható. Ne féltse Metianu a tanítás eredményét a magyar nyelv hathatósabb oktatásától. A magyarországi román iskolák eddig se magyarul meg nem tanultak, se egyebet, jövőre legalább megtanulnak magyarul. Romániában a román föld népe messze alatta áll a magyarországi román parasztnak, pedig a romániai parasztnak nem győtrik a magyar nyelv tanításával. A 20 százalékról szóló paragrafust meg fogja ostromolni. Romániában idegen állampolgárok iskoláiba roman gyermeket bevinni nem szabad bezárítás terhe alatt. Nem a fiut zárják be, hanem az az iskolát. A törvényjavaslat célja a sovinsták szerint elsősorban a tanítás, másodsorban a magyarosítás. Szeretné, ha megfordítva volna. A nemzetiségi iskolákban mást nem kellene tanítani, legalább három éven keresztül a gyermeknek mint magyarul beszélni, szaválni, énekelni. Aztan hamar megtanulja a többit. Az államnak kötelessége a magyar nyelvet az ország minden nyelvű lakosságának rendelkezé-

sére bocsátania. A fősulyt a tanítóképzésre fekteti és azt kizárólag az állam számára reklamálja. A magyar közoktatás kérdése tulajdonképpen nem itt kezdődik, hanem a belügyminisztériumban. Itt csak folytatódik. A belügyminisztériumban kell törvényt szerkeszteni, hogy iskolamester, kántor, plébános, kanonok, püspök, főrendházi tag csak az lehessen, aki magyarul tud. Törvényre van szükség, amely est az anomáliát megszünteti s ebben a törvényben annak kimondását, hogy aki magyarul nem tud, az ebben az országban tanító 24 óráig se lehessen. Metianu hivatkozott az ő mesterére, Jézusra, aki azt mondta: Menjetek és hirdessétek az igét mindenkinek a maga nyelvén. Mindnyájan meghajlunk — ugymond — a mester igéje előtt. De a népoktatás terrénunam csak egy Krisztust ismer el és ez a magyar állam.

Élnök: A tanácskozás folytatását hétfő délután 5 órára tüzte ki.

A most folyó népoktatási ankét célja tudvalevőleg az előterjesztett javaslat közjogi, politikai, adminisztratív és pénzügyi vonatkozásainak megbeszélése a legilletékesebb férfiak körében. E tanácskozások befejezte után, mint értesülünk, dr. *Berzevicsy* Albert közoktatásügyi miniszter a javaslat pedagógiai rendelkezéseinek beható megbirálatá céljából egy szűkebbkörű ankétet kíván tartani, melybe a gyakorlat terén működő népiszkolai tanfériakud vonja be.

KÜLFÖLD**Az orosz-japán háború.**

Budapest, május 28.

A *Kincsu* ostromáról és elfoglalásáról érkező újabb részletek mind jelentékenyebbnek tinteik fel a japánok diadalának eredményét, mind rettenthetlenebbnek a japán katona bátorságát, mind zseniálisabbnak a japánok hadvezetőségét. Diadalukban, mint eddigi sikereikben is, nagy része volt rendkívül ügyes kénfendzserűeknek, melynek segítségével megállapították az orosz harc vonal leggyöngébb pontját, és így kezdték meg az ostromot. Csütörtökön szóaltatták meg ágyúikat és tizenhat órán át szakadatlanul tüzben állottak. Az oroszokat ezuttal semmi kötelességmulasztás nem terheli. Ugy *Kincsu*, mint a mögötte álló nangualini magaslatoakat a lehető legjobban megerősítették. Ágyúik a legmodernebbek közül valók. Csapatuk kétségbeesett elszántsággal harcoltak. Am a japán katonák halálmegevetésével szemben minden ellentállás hiábavalónak bizonyult.

A győzelem eredményei máris mutatkoznak. A japánok a Kvantung-félsziget déli részének egy vizen, mint a szárazföldön teljesen urai és Port-Arthurtól csak tizenkét mértföldnyire vannak. És hogy már legközelebb megtámadják magát az erősséget, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy *Togo* megkezdte a félsziget délnyugati részének, melyen Port-Arthur fekszik, blokádját. Az a tokiói hír pedig, hogy Port-Arthur északi részében aig fognak az oroszok komolyabb ellentállást kifejteni, azt engedi következtetni, hogy a japánok, mint 1894-ben is, megint ezen a ponton fogják az ostromot megindítani, minthogy ez és a nyugati oldal van a legkevésbé megerősítve.

A kincsu győzelemnek egyik nagyjelentőségű eredménye az is, hogy *Fok* tábornok, a negyedik kelet-siberiai vadász-

Pfannerhauser-féle
Perfect-separatorok.
Perfect teigazdasági
Berendezések és eszközök.

Pfannerhauser Antal
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám.

hadosztály parancsnoka nem jöhet Port-Arthurba vissza. A japánok ugyanis visszavonulása közben mögéje kerültek és így — na nem tud a kelepecéből kikerülni — Stüsselnek, az erőd parancsnokának ereje lényegesen megcsappan.

A kincsu csata.

London, május 28.

Kincsu elfoglalása óta a japánok már most csak tizenkét mértföldnyire állnak Port-Arthurtól. Az oroszok összes előretolt hadállásait kiürítették és visszavonultak a tenger és szárazföld felől szorosan körülzárt várba. Az előző hetet a japánok és az oroszok arra fordították, hogy hadállásaikat, amelyeket Kincsutól északra és délre foglaltak el, megerősítsék s hogy az ellenséges pozíciókat kémleljék. Különösen az oroszok minden lehető elkövettek, hogy a japánok előrenyomulását megakadályozzák, de eredménytelenül. Kincsu elfoglalása után a japánok előnyomultak dél felé s eljutottak egészen a Nauszan hegy tövéig, amelyet az oroszok a legnagyobb szívóssággal védelmeztek, de a japánok el voltak tökéltre, hogy az oroszokat onnan elkergetik. Többször fújtak ostromot, mindannyiszor kénytelenek voltak visszavonulni, de végre sikerült egy szuronytámadásuk és délután három óraker követették az oroszokat a hegy csúcson elfoglalt állásukból. Az oroszok futva menekültek dél felé. A japán lovasság azonnal hozzálátott földözésükhöz. Az oroszok a legnagyobb sietéssel vonultak vissza Nangualin irányában, ahol újabb védelmi állásaik vannak. A japán csapatok null csütörtökön tizenhat óra hosszig szakadatlanul tüzben állottak. A döntő támadást már szerdára tervezték, de a japán hadihajók nem érkeztek meg idejekorán. A harcban elesett Hajási flottakapitány is, az a bátor tiszt, aki a port-arthuri kikötő elzárására kiküldött harmadik expedíciót vezette. Nem volt rokona a londoni japán követnek; neve Japánországban nagyon gyakori. A japán veszteségek nagyságát még nem ismerik, de a többször ismételt ostromtámadás bizonyára nagyon sok áldozatot követelt. Az oroszok vesztesége is igen nagy. A japánok több ágyut vettek el az oroszoktól.

London, május 28.

A kincsu ütközetről most újabb részleteket jelentenek, amelyek arról tanuskodnak, hogy rendkívül nehéz fegyvertényről volt szó és hogy a japánoknak csak az oroszok kétségbeesett ellentállása után sikerült győzniük. A japánok ostrommal foglaltak el egy pozíciót, amelyet bevehetetlennek tartottak. A japánok a Sampson-hegyről intézték első támadásukat, de már néhány nappal előbb tökéletesen kikérelték az oroszok hadállását és megtudták, hogy az oroszok milyen ágyuból löttek. A japánok csak akkor határozták el az ostromot, miután a gondos kémlelés révén megállapították az orosz harcveronal leggyöngébb pontját. A japán támadás szerdán reggel kezdődött és oly borzasztó ágyutüzelést indítottak, hogy az orosz gyalogság télelenségére volt kárhoztalva és saját tüzérségének oltalma alatt volt kénytelen maradni. A japán gyalogság ostrommal foglalta el Kincsut, azután megtámadta a Naoszo-dombokat, amelyeket az oroszok a legnagyobb elszántással védelmeztek és csak kétségbeesett ellentállás után hagyták el. A japánok ezután még tovább is visszavetették az oroszokat, míg végre elértek a második védelmi vonalukhoz és ott újra ellentállást fejtettek ki. A japánok győzelme teljes: rendkívül sok háborúanyag és igen sok ágyú jutott a kezükbe. Tokióban azt hiszik, hogy a Port-Arthurba vivő út most már nyitva áll a japánok előtt. A japánok már csak tizenkét mértföldnyire vannak a port-arthuri vártól.

Páris, május 28.

A *Matin*nek azt táviratozzák Mukdenből, hogy ott a japán hadseregnek a kincsu ütközetben való veszteségét 12.000 főre becsülik.

A japánok előnyomulása.

Tokio, május 28.

(Hivatalos.) A vezénylő tábornok, ki a japán hadseregnek Kincsu ellen való hadműveletét vezette, azt jelenti, hogy egy gyalogságból, tüzérségből és utászokból álló csapat 27-én reggel megszállta Nankualinget. Az ellenséget Port-Arthurba verték vissza. Az oroszok elégették a Dalnitól északnyugatra lévő Szandsilipui vasuti állomást, mely nem tévesztendő össze a hasonló nevű, Kincsutól északra levő állomással. 26-án 50 ágyut és számos hadi anyagot zsákmányoltunk. Az oroszok 400 halottat hagytak hátra. Veszteségünk halottakban és sebesültekben mintegy 3000.

Fegyverszünet.

Péterváry, május 28.

Tegnap egy japán követ bekötött szemmel érkezett Mukdenbe, ahol azonnal elvezették Alexejev helytartóhoz. Érkezését összefüggésbe hozzák a kincsu csatával és azt hiszik, hogy a japánok rövid fegyverszünetet akarnak kérni, hogy halottaikat eltemethessék.

Khina semlegessége.

Páris, május 28.

A *Matin* a következő hivatalos pekingi táviratot közli: A hadi párt mindent megtesz, hogy a khinai kormányt semleges magatartásának feladására bírja. Négy cenzor a császárnak ilyen értelmű feliratot adott át, de a kormány, úgy látszik, nem akar ebbe belemenni — különösen a pillanatban. Azt mondják, hogy a manduriai események továbbfejlesztése írja majd elő a khinai kormánynak magatartását.

A francia kulturharco. Combes miniszterelnök és Ribot beszédei előzték meg a francia képviselőházban tegnapi szavazást, amely tudvalevőleg fényes győzelmet hozott a radikális kormánynak. Combes a következőket mondta:

Nisard visszahívása azt jelenti, hogy mi nem engedhettük meg, hogy nagykövetségünk római tartózkodású a szentszék követeléseinek kedvező értelemben fogja föl, amely követelések mi határozottan visszautasítjuk. Végezni akarunk a pápa világi urulmánának idejét mult pretenzióival. Nem hívtuk vissza a nagykövetség minden tagját, mert a konkordátum szerint kötelesek vagyunk ott meghagyni egy személyiséget a folyó ügyek elintézésére. Ami a konkordátum fölmondását, a vatikáni nagykövetség eltörlését és az egyháznak az államtól elválasztását illeti, ugy mindez a parlament dolga. Tekintettel a konkordátum határozmányai betartásának módjára, a jelen körülmények között tovább meg nem maradhatunk. A miniszterelnök azt kívánja, hogy az egyháznak az államtól való elválasztására vonatkozó indítványt a jövő év januáriusáig elhalasztásuk és a napirenden a már szóban forgott kérdések maradjanak.

Ribot sajnálatát fejezte ki, hogy a Vattárral nem lehet megértetni, hogy Loubet elnök utazása nem a szentszék megsértését involválja. Az a körülmény, hogy a kormány a Vatikánhoz való viszonyt teljesen meg nem szüntette, teszi lehetővé, ugymond, hogy ő és pártfelei megszavazzák azt a napirendet, amely a kormány nyilatkozatait tudomásul veszi.

HIREK

Cézárkák.

Csodálatos, hogy mi, akiknek egész politikai és társadalmi rendünk egy rettenetes és ezernyi ezer pánntal megvasalt fegyelem békóiba van verve, — irtószunk a fegyelemtől. És csodálatos, hogy mi, akik mindent egy zarnoki fegyelemnek köszönhetünk, irtózatlan fordulunk el legnagyobb jötevőnkől. Politikusainkban a talentumnál nagyobb mértékben van kifejlődve a pártfegyelem érzete s csak természetesnek találjuk mindannyian, ha a pártfegyelem ellen vétők a legkisebb okból kénytelenek elhagyni a pártköteleket. Amde ha arról a vas-pártfegyelemről hallunk, amely a munkások pártjában uralkodik, legott gunyos arcintorítással beszélünk róla és valamely megmagyarázhatatlan nagyképséggel azt kívánjuk, hogy a munkásfordalmárokat ne a szabadság, hanem a szabadság legyen a vezérgondolat. Mialatt bámulattal eltelve olvassuk a polgári rend fölszabadulásának történetében, hogy a rend és fegyelem milyen csodákat művelt Franciaországban s mialatt lelkesedünk a fegyelemért, amely e harcok férfait vezette sokszor a kegyetlenkedés és állatias erőszak eszközeivel, gunyólni való hajlandóságok ébrednek bennünk, látván, hogy az új forradalom emberei is érzik a fegyelem hatalmát és értik megbecsülhetlen értékét. Badarság tehát az, amikor a szociáldemokratákat Cézároknak mondják sokszor kényelmetlen pártfegyelmük miatt. A fegyelem tiszteltreméltó s akinek tömegek kormányzása s vezetése a dolga, annak dicséretére válik, ha embereit fegyelmezni tudja. Hanem a Cézárkák undorító és veszedelmesek. Ezek az emberek, akik csirke-agyvelejükkel nem kormányoznak, hanem despotikus hajlandóságukkal uralkodnak. Akik, mikor egy nagy rendszernek, a gazdasági demokrácia rendezésének nevében üzennek hadat nekünk, eltipornak mindent és mindenkit, aki nem úgy táncol, mint ahogy ők jónak tartanak. Ezeket a Cézárkákat illik jobban gyűlölni, mint azokat, akik nyíltan foglalnak állást az emberi szabadság ellen, s inkább kívánunk magunknak százezer nyílt reakcionáriust, mint egyetlen egy olyan farizeus szocialistát, mint aminőről szó van a mai lapokban, amelyek egész részletességgel közlik azokat a visszaéléseket, melyeket a szocialista pékvezérek elkövettek.

A magyar intelligencia szokatlan rokonszenvvel és feltűnő szívesen foglalkozott a munkásmozgalom kérdéseivel. A szociáldemokráciával rokonszenveznek addig, amíg az elméleti terén mozog a kérdés, kezdenek foglalkozni vele, kezdik megérteni tanait és mintha az utóbbi időkben már nem is nevetnének azokon a fantazmagóriákon, amelyek kezdenek valóra válni. A rokonszenvnek fölbredésének napjaiban egyszerre ilyen gyalázatosságok derülnek ki. Egyszerre kitűnik, hogy egy szakszervezetben valósgos összeesküvő-banda irányítja a dolgokat, amivel ugyancsak egyszerre fölbred az általánosító kedve a munkások ellenségeinek s most márt minden szakszervezet veszedelmes és eltiprára érdemes.

A kicsi Cézárkák így kompromittálják az egész mozgalmat s az egész munkás-

TAUSKY J. FIAL, POZSONY

ALAPÍTOTT 1916-BAN.

Előrangú cég! fölülmulhatatlan versenyképesség a **kelengyék**

menyasszonyi szállítása terén, úgy az árakat valamint a felhasználandó anyag kitűnőségét és tartósságát tekintve. Kívánatra árjegyék.

pártot, amelynek amugy is számos ellensége van. Így válik profétává az a sok farizeus, aki békához hasonlította a mozgalmat vezetőit s arról beszélt, hogy el kell tiporni őket. És így adódnak pompás alkalmak arra, hogy a gyanúsítottak ellen még több gyanút szórjanak szét az országban. A nagy Cézárokat leszúrták mindig. A kicsi Cézárokon azonban el kell verni a port, — de nagyon.

— a.

Budapest, május 28.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Május 31-ikén új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** Gróf Tisza István miniszterelnök, úgy is mint belügyminiszter, a legközelebbi kihallgatást pénteken, június hó 3-án délután 4 órakor tartja meg. — **Halmos János** polgármester szerdán reggel érkezik vissza Budapestre néhány napra terjedő pihenőjéről.

— **A király szemléje.** Királyhidáról táviratozzák, hogy a király ma reggel folytatta csapatsezemléjét. Megtekintette az első bosznia-hercegovinai gyalogezredet, a 21. és 24. osztrák honvédszázadot, azután elrendelte a harcgyakorlat megartását. Dél előtt tíz órák orakor az uralkodó visszatért Bécsbe s a pályaudvarról egyenesen Schönbrunnba hajtatott. — **A király** Budapesten még június 6-án és 9-én fog általános kihallgatást adni. Előjegyzéseket a délelőtti órákban a kabinet iroga (királyi vár) már most eszközöl.

— **Az Irányi-szobor.** Irányi Dánielnek, a puritán jellemű, elvekben hűséges, nemeséletű politikusknak szobrát, holnap délelőtt leplezik le szép ünnepély keretében, a gyár-utcai parkban. Az a nagy és osztatlan tisztelet, amelyvel egykor körülvették az élet, most, amikor a halhatatlansága jelvényét állítják a nemzet elé, bizonyára kifejezésre jut abban a kegyeletben, amely a szobor-leleplezési ünnepem fog megnyilatkozni. A leleplezés ünnepségére meghívták a kormányt, mely egyik tagja által fogja magát képviselhetni, a képviselőházat, a fővárosi törvényhatóságot, az összes politikai pártokat, a fővárosi köröket és irodalmi egyesületeket. **Békes** város, melyet Irányi képviselt, továbbá **Szepesvármegye** küldöttségileg vesz részt a szoborleleplezésen. A szoborbizottság **Neményi** Ambrust kérte fel az emlékbeszéd megtartására, aki után a főváros nevében **Halmos János** polgármester beszél és veszi át a szobrot. Ezenkívül az összes pártok egy-egy képviselő jelöltek ki, akik koszorút tesznek a szoborra. Az előkészületek minden irányban megegyeznek, hogy az ünnepély méltó legyen a boldogult kiváló férfi emlékéhez. A székesfővárosi képviselőtestületben **Matuska** Alajos polgármester tesz le koszorút a talapzatra. Husz fővárosi huszár sort fog állni a szobor mellett.

— **Fejedelmi nász.** Gmundenből táviratozzák, hogy a mecklenburgi házban bekövetkezett gyász ellenére is nagy pompával fogják megünnepelni a **cumberlandi** hercegnő és a mecklenburgi nagyherceg esküvőjét. A lakodalom napja még nincs meghatározva.

— **Kitüntetés.** A saint-louisi nemzetközi tuberkulózis-bizottság **Korányi** Frigyes egyetemi professzort egyik díszelnökéül választotta.

— **Montignoso grófnő nyaralása.** Londoni távirat jelenti, hogy **Lujza** egykori szász trónörökösasszony, Montignoso grófnő, tegnap elutazott Wight szigetről és a Bodeni tó mellett levő Wartegg-kastélyba költözik, ahol a nyarat tölteni fogja.

— **Az utolsó vázlat.** Azé, aki ott pihen Port-Arthur tájékán, a Sárge-tenger fenekén korallzátonyok között, s oszladozó testét halak és más tengeri szörnyek ászkálják körül, ha ugyan nem végezték még vele, — **Verescaginé**, a világhírt művésze, aki míg élt, borzalmakat festett a csatákról. Szörnyen lelkiismeretes volt a dolgában ez a muzsika festőnagyság s ha már azt sugallta neki a sorsa, hogy öldöklő háborúk jeleneteit vesse vászonra, hát úgy érezte, hogy ezeket a jeleneteket neki látnia kell a két szemével, azoknak a rémes hangulataiban neki meg kell fürödni a lelkével. Így átérezte a háború rémségeit, majd meg is érezte őket az emberekkel. Meg is érezte. Más emberfia, akinek esetet adott az isten a kezébe s azt a gondolatot, hogy háborús képeket pingáljon, nem igen törődött ennyire a művészi becsületességgel. Lehet egészen tetszetős csatavásznak a kényelmes műteremben is alkotni, aztán a befolyó jövedelemből biztonságban élvezni ezt a szép életet. Verescaginak más volt a felfogása, ő csak úgy tudott híven csatákat festeni, ha közben egy kicsit mindig szembe is nézett a vigyorgó halállal. Hát most már ott fekszik a tenger mélyén. Igazán elég későn jutott el a háborús halálába, tekintve azt a sok veszedelmet, amelyben addig forgott. És amikor az emberek olykor-olykor még rá gondolnak s megsajog a szívük érte, a nagy muzsika csatafestőért, valami keserű fájással mondogatják magukban:

— Hát most fested meg, te ritka lelkiismeretes művész, aminek a megnézésére a Sárge-tengerre mentél!

Oda a hajókolosszusok viaskodása, viharzengés, hajóbülböles közé. Mit ér a legszöbben meglátott és megérezett csatajelenet a japán-muzsika háborúból, ha nem kering már a vér a kézben, amely a világ számára meg akarta örökíteni? A **Petrovics** lerántotta magával a hullámsírba s a becsületes művész Verescagin Vazul s színes képet nem adott már nekünk a távol Kelet eseményeiről. Hanem egy kis rajzot, szürke vázlatot, azt hagyhatott meg az öreg mester. Most jött meg Moszkvába. Nem csatákép, inkább csak érdekes jelenet a katonai életből. Azt látni rajta, hogyan jelentik a szegény Makarov admirálisnak, hogy feltűnt a japán hajóhad Port-Arthur tájékán. Azon a rajzon Makarov admirális még kifejti Molas admirális vezérkari főnöknek azt, hogy miképpen kell visszavenni a japán támadást. Ebben a dícsőségben azonban Makarov admirálisnak már nem volt része. Levitte őt is a hullámsírba a Petrovicsok...

— **Vécsey Tamás ünnepése.** A budapesti ev. ref. egyháztanács május 27-én tartott ülésében rendelkezett az újonnan megválasztott lelkész, **Petri** Elek ünnepies beiktatásáról, melynek napjaul f. év június 19-ét tűzték ki. Ezt megelőzőleg **Mezei** Albert kuriai bíró meleg szavakkal emlékezett meg Vécsey Tamásról, a jogtanári pályán fényes sikerrel töltött 40 évi szolgálat alkalmából. A beszédet nagy éljenzéssel fogadták és az elnök indítványára jegyzőkönyvileg megörökítették. **Vécsey** Tamás az üdvözlő nyilatkozatokat hálás szívvel köszönte meg, kiemelve, hogy a tanácsban nemesak tudomány, hanem vallás és erkölcs is szükséges. Igyekezete volt mindenkor értékesíteni a tiszta kalvinizmusból táplálkozó etikai erőket. Ezelőtt 44 évvel, az első magyar kultuszminiszter, Eötvös, nevelőt keresett fiához és Pauler őt ajánlotta.

— Ez igen nagy megtisztelés, mondá **Vécsey**, de én kalvinista vagyok.

— Tudom, mondá Eötvös, éppen azért is bízom öné fiamat, hadd érezze a kalvinista jellem hatását.

— **Egyetemi középpárt.** A egyetemi ifjúság körében nemrég új párt alakult **Egyetemi középpárt** névvel. Az új párt fölvetve programjába a nemzetközi áramlatok terjedésének megállítását és az egyetemi élet megtisztítását a politikai pártmozgalmaiktól.

— **Az új főispán.** Szombathelyről táviratozzák: Dr. **Ernst** József, Vasvármegye új főispánját ma iktatták be nagy ünnepélyességgel. Az ünnepélyen megjelent **Ernst** Kelemen, a főrendiház alelnöke, mint az új főispán atyja, is, aki lelkes ováció tárgya volt. Megjelent továbbá gróf **Baltházy** Lajos és gróf **Széchenyi** Tiadár titkos tanácsosok, **Hertelendy** Ferenc zalai és **Kolozsváry** József veszprémi főispánok, továbbá Sopron-, Moson-, Győr-, Veszprém- és Zalavármegyéek küldöttei, **Then** Gyula, dr. **Maróthy** László, **Fischer** Sándor országgyűlési képviselők. A beiktató-ülést dr. **Bezerédy** István alispán nyitotta meg, akinek indítványára nagy küldöttség ment **Ernst** főispánért. Ezt követte a székesegyházban az istentisztelet, melynek végzetével a törvényhatósági bizottsági tagok és a vendégek a megyei székház nagytermébe vonultak, ahol az új főispán a hivatalos eskü letétele után nagy tetszés közt elmondta székfoglaló beszédét.

Erőt ad neki, ugymond, a nagy munkához azon férfi bizalma, ki egy percig sem habozott a kormány vezetését átvenni, akkor, mikor a majdnem bizonyos kudarc és a népszerűtlenség **Damokless-kardja** függött a miniszterelnöki szék felett, kinek saját énjénél nagyobb volt a haza szeretete és aki az utolsó órában bátran sorompóba lépett, hogy megmentse a veszélyben forgó liberálisizmust és a magyar állam alაკnázott tekintélyét. Midőn most az ő kezéből átveszi szülőföldje kormányzatát, váratlanul meg van szabva az út, melytől eltérni nem fog soha. Ez az út a demokratikus szabadelvű haladás útja.

A székfoglaló beszéd után **Herbst** Gyula főjegyző a tisztikar nevében és **Maróthy** László a törvényhatósági bizottság nevében üdvözölte a főispánt. Ezután mintegy 50 küldöttség tisztelettel. Délután 500 terítéki ebéd volt, ahonnan a miniszterelnökhöz üdvözlő táviratot küldtek.

— **Tanulmányi kirándulás.** Az Erzsébet Népakadémia június 5-ikén rendezi harmadik tanulmánykirándulását a kaposztásmezei vizmüvekhez. A kirándulást dr. **Schuschny** Henrik orvos vezeti, aki előzőleg, szombathely este 1/8 órakor a Népakadémiában (Akáca-utca 32.) az ivóvízről és tisztításról tart előadást. Akik a kirándulásra részt akarnak venni, ebből számdékukat június 4-ikén esti 1/8 óráig jelenthetik be.

— **Port-Arthur parancsnoka.** Egész Oroszország figyelme Port-Arthur felé fordul ebben a pillanatban és egész reményességét parancsnokába, **Stössel** tábornokba helyezi. Az ő ügyességétől és bátorságától várja Manduria kulesának megmentését. Érdekes, hogy ez a kiváló katoná nem is orosz ember. Mint **Zürich**ből jelentik, **Stössel** svájci ember és testvére és apja most is Svájcban él. Testvére mérnök a világi gépgyárban, Viniertől mellett. **Stössel** 1888-ig a vinterthuri lokomotívgyárban volt mérnök, később a pétervári ágyugyárba állott be és 1890-ben belépett az orosz seregbe és orosz állampolgár lett. Azóta minden második évben meglátogatja Svájcban agg apját, akinél két hónapot tölt.

— **Zászlófelavatás.** A **Munkások Országos Kölesbős Nyugdíj- és Rokkantsági egyesülete** június 12-én zászlófelavatási ünnepet rendez budai **Goldberger** Berthold védnöksége alatt a III. kerületi Korona Vigadóban. A felavatást délután két órakor nagyszabású nyolcnapot követi a **Római Fűrődében**, majd este nyolcórától tuncmulatás. Tagokat az egyesület a felavatási ünnepig beiratási díj nélkül vesz föl.

— **Protestáns egyetek szervezködése.** A protestáns ifjúsági erők ma délelőtt a budapesti református ifjúsági egyesület helyiségében országos gyűlést tartottak, melyen tizenhét egyesület küldöttei vettek részt. Jelen volt **Fernand** Károly, a genfi központi bizottság követe is, aki hosszabb beszédben fejtegette a nemzet alapon szervezett egyesületi munka fontosságát. Erre a jelenlevők **Szilassy** elnök indítványára megalkotották a magyar evangéliumi keresztény ifjúsági egyesületi nemzetközi szövetségét, megválasztották ennek tagjait, megállapították munkaprogramját s elnökül **Szilassy** Aladárt választották.

Amatőr fényképezészek figyelmébe.

Teljesen díjtalanul, legkiválóbb műszerekkel berendezett műterem, laboratórium, másoló terem áll egész napon át az amatőr urak rendelkezésére, oktatás is adatik a fényképezésről minden ábrában, melynek előhívásának, másolásának és mindenmódon fényképezésnek munkái elkészítésére elfogadjuk. Ifjúságnak külön fényképezési eszközök, **BIENEFELD** féle fényképezési megvételnek és cseréltetnek. Budapest, Kiedlőfa-utca 16.

— **Keresd az asszonyt.** Napok óta rémhírek jártak be a lapokat a szultán ellen szótt összeesküvésről és a konstantinápolyi tömeges elfogatásokról. Nap-nap után új jelentések jöttek, de a nélkül, hogy világosság derült volna a rejtélyes ügyre. Most végre kiderült a titok. És így megnyugtathatjuk mindazokat, akiket illet, hogy a szultán élete egyáltalában nem forgott veszélyben, hanem veszedelemben forgott a sokat emlegetett *Kemaleddin* basa szíve, aki halálosan szerelmes Muradnak, a trónjától megfosztot szultánnak leányába, *Hadülsé* hercegnőbe, *Vasszif* basának, a Yildiz-kioszk titkárnak felesége. A legfoglalt levelek ennek a szerelmes párnak levelei voltak és a száműzött személyeknek az a bűnik, hogy tudták a szultán vejének erről a viszonyáról, de nem jelentették fel a felséges urnak.

— **Védekezés a tüdővész ellen.** A *Konpenhágai tüdővészellenes kongresszus* mai napján a tüdővész új gyógyításával, a szérum-kezeléssel foglalkozott. Az ülésen, amelyen *Brouardel*, majd pedig *Leyden* elnököt, megjelent *Valdemár* herceg is, ki a dániai tüdővészellenes törekvések lelke és a sokszor heves vitaközlés élénk érdeklődéssel kísérte. A herceg magához kérte *Brouardelt* és felvilágosításokat kért tőle egyre-másra nézve. Az ülésen három tábor állt egymással szemben: *Maragliano* génuai tanár hívei, kiknek céljuk volt, hogy megvédjék az olasz iskola becsületét. *Maragliano* ugyanis már pár év előtt talált fel tüdővészellenes szérumot és hívei neki ítélik az elsőség érdemét. A másik tábor *Behring* és nagyszámú követőiből került ki, kik azonban inkább csak *dr. Volland* tegnapi hirdetett elvét igyekeztek propagálni, hogy t. i. a tüdővész a gyermekkor betegsége és hogy az a tejnek *Behring*-féle formalinos sterilizálásával megakadályozható. Az angol és francia iskola teljesen *Marmorekhoz* csatlakozott, ki maga nem jelent meg a kongresszuson, de maga helyett *dr. Sullier* (Páris) és *dr. Jacobsont* küldte, kik gyógyult esetek bemutatásával a *Marmorek*-féle szérumkezelés ismertetésével szolgáltak a kongresszusnak. *Dr. Sullier*, aki a párisi *Collège de France*-ban tartott tüdővészellenes előadásai révén ismeretes, ismételten hangsúlyozta, hogy a szérumot nem kell csodaszerné tekinteni és ne akarjanak avval, amint azt eleinte *Dieulafoy* tette, félholtakat életre kelteni. A *Marmorek*-féle szérum épp úgy, mint más szérum, szerinte csak akkor és ott hat eredményesen, ha a beoltás a betegség első vagy korai stádiumában történik. *Sullier* még rámutatott a szérumkezelés nagy jövőjére az agyhártyagyulladás, görvélly és esontszu gyógyítására. A kongresszus elfogadta *dr. Heron* (London) határozati javaslatát, hogy minden állam számára egy delegátust neveznek meg, aki abban az irányban fejtsen ki tevékenységet, hogy az egészségügy elemeit az iskolákban tanítsák, továbbá hogy az iskolaidő végével a tanuló az egészségügy elemeiből vizsgáztassék és hogy az egyetemen rendszeres vizsgák legyenek ebből a tárgyból. Az ülés után a kongresszus az orvostani egyetemre ment, hol *dr. Sullier* egy újabb *Marmorek*-féle találmányt mutatott be, mely nagyon kisszámu bacillus jelenlétét is röviden kimutatja mindennemű folyadékban. Az előadást élénk eszmecsere követte, amelynek eredménye az volt, hogy *Brouardel* megengedte, hogy a felügyelete alatt álló francia gyógyintézetekben *Sullier* *Marmorek*-féle szérumkezelést végezhesen. A kongresszus tagjai meglátogatták még a *Thorwaldsen*-féle múzeumot, a királyi képtárt és délután *Frederiksbergre* rándultak ki.

— **Halálozás.** *Heksch* Ignác gyulafehérvári tanító tegnap harminnyolc éves korában meghalt. Holnap, vasárnap délután 3 órakor temetik Gyulafehérvárott.

— **Özvegy Krullen** Ferencné, született *Hofreiter* Franciska hetvenhárom éves korában meghalt.

— **A „Re d'Italia“ kiemelése.** A *Re d'Italia* az olaszoknak egyik legnagyobb csatahajója volt annak idejében és a híres *Issai* tengeri csatában 1866-ban elsüllyedt. Mint most Zarából jelentik, ott néhány előkelő személyiség azzal a kéréssel járult a tengerészeti minisztérium elé, hogy engedtessek meg nekik a hajó kiemelése. Az osztrák-magyar közös hadügyminisztérium mindazt, amit a kiemelt hajó tárgyai közül harci trofeául választ ki, díjtalanul kapja meg.

— **Kézasság.** *Dr. Spitzer* Gyula fővárosi gyakorló orvos eljegyezte *Pollacek* Gizi kisasszonyt Kassán.

Rosenberg Jenő június 5-én, vasárnap délelőtt 10^{1/2} órakor vezeti oltárhoz *Herzfeld* Ilma kisasszonyt a dohány-utcai templomban.

Márkus Gábor Kassáról eljegyezte *Hegedüs* (Geiger) Gizella kisasszonyt Csetneken.

Dr. Péter József bécsi fogorvos pünkösd hétfőjén tartotta esküvőjét *Károlyi* Ella kisasszonnyal, *dr. Károlyi* Mór bécsi fogorvos, egyetemi magántanár leányával Szentesen.

Szemerédy József eljegyezte *Kovács* Margitát Budapesten.

Erdős János, a szegedi vasuti központi leosztó hivatal tisztviselője eljegyezte *Strummer* Józsika kisasszonyt Budapesten.

Deutsch Lajos sárbogárdi kereskedő eljegyezte *Heisler* Linka kisasszonyt Nagyhantoson.

Reichard Emil mándoki kereskedő eljegyezte *Spitz* Annuska kisasszonyt, *Spitz* Hermann sátorlajuhelyi bornagykereskedő leányát.

Reisz Jakab, a Dunagőzhajózási Társaság tisztviselője eljegyezte *Scheiber* Szeréna kisasszonyt, *Scheiber* Izidor leányát Budapesten.

Guttmann Lipót, az Unio-gyufagyár részvény-társaság főhivatalnokja eljegyezte *Loewenherz* Irma kisasszonyt, *Loewenherz* Ede leányát Temesvárról.

— **Küry és Fedák diadalkocsija.** A *József főherceg Szanatórium-Egyesület* június 5-én megtartandó margitszigeti ünnepélyen egy kedves látványosság ígérkezik: *Küry* és *Fedák* diadalkocsija. A két ünnepelt diva összefog, hogy a szegénysorsu tüdőbetegek szanatóriumának építési alapját gyarapítsa. Stilszerű káprázatos kocsik készülnek számukra: a nyíló rózsza apoteozisa s benne a két primadonna. A diadalkocsi a sziget utcáin kínál pezsgót, virágot, rózsát s minden fillért, amit jótékony szívek áldoznak, az alapot gyarapítja. Érdekes része a népünnepélynek a *gyermekszépségszereny*, melynek jüryjébe a következő urakat kérte föl a rendezőség: gróf *Zichy* Jenő, gróf *Szapáry* Pál, *Friedrich* Nándor, *Vajda* Zsigmond, *Pogány* Mór, *Tolnai* Ákos, *Márk* Lajos, *Karlouszky* Bertalan, *Kenedi* Géza, *Bársony* István. A szépségszerenyre értékes díjakat is oszt a rendezőség. Ezek a kedves csecebecsék már hétfőn az egyesület irodájának (Kigyó-tér 1. sz.) nagy ablakában láthatók. A rendezőség fölkérte *Klotild* főhercegasszonyt, hogy a díjakat a nyertes kis angyaloknak ossza ki. A szépségszerenyen résztvevő minden 3—12 éves gyermek. A gyermekek belépődíja 20 fillér.

— **A kelet-afrikai kiállítás.** A báró *Bornemisza* Pál által a Nemzeti Múzeum díszcsarnokában rendezett kelet-afrikai néprajzi és vadászati kiállítás újabbán érdekes ugandai tárgyakkal szaporodtak. E csoportnak kiváló érdekessége az uganda-négerek fegyverei, ijjak, pajzsok, harci hangszerek és naiv műveléssel kiállított házbutorai. A kiállítást ma tanáraink vezetése mellett testületileg tekintették meg a bolgár gazdasági főiskolának Budapesten időző növendékei.

— **Sikkasztó kereskedelmi ügynök.** Bécsből ma kerekelt oldott *Stein* József ismert kereskedelmi ügynök, aki olaszországi és lyoni nagy selyemgyáraknak volt a képviselője. Steinnek Bécsben bejegyzett cége volt. Az olasz selyemgyárak kárára százezer koronát sikkasztott s elmenekült Bécsből. Állítólag Lyonban látták a szökevény sikkasztót négy nap előtt.

— **Lopás egy szerkesztőségben.** Tegnap a déli órákban a *Népszava* József-körút 18. szám alatt lévő szerkesztőségében betörők jártak. A pénztárfiókokat tolvajkúcesal felnyitották s 170—180 korona készpénzt s több száz korona értékű bélyeget elloptak.

— **Építőmunkások kirekesztése.** Az a harc, amely Bécsben az építőmunkások, kőfaragóságok és a munkaadók között megindult, ma délután kenyértörésre került. A mesterek megkezdtek a segédek és építőmunkások kirekesztését s munkakönyveiket visszaadták. Ennek következtében 15.000 munkás marad kereset nélkül. Az építőiparosok szövetsége elhatározta, hogy a kizárás szigorú végrehajtása céljából még szállítmányi munkát sem bíz az építőmunkásokra, kivéve akkor, ha az elvégzendő dolog közbiztonsági szempontból sürgős. A kirekesztett munkások legnagyobb része már ma elutazott Bécsből, hogy másutt kereset alkalmazzák. A segédek nem tágtanák a négykoronás munkabér-követelést.

— **Állatorvosok gyűlése.** A *Magyar Országos Állatorvosi Egyesület* holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja ezidei rendes közgyűlést az állatorvosi főiskola élettani termében. A bejelentett innitványok között vannak a katonai állatorvosi reformra, az állatorvosi szakoktatás növelésére emelésére és az állatorvosok lakomra vonatkozó indítványok is.

— **Letartóztatott pékvezérek.** A rendőrség ma letartóztatta a Sütőmunkások Önképző-és Munkaközvetítő-Egyesületének a vezetőit. Megirtuk a minap, hogy *Kápolnai* József péksegédet a Figyelő-utca 8. számú ház előtt több péksegéd megtámadta és összeeszkalt. A nyomozás során a rendőrség megállapította, hogy *Kápolnai* József leszurását a Sütőmunkások Önképző-és Munkaközvetítő-Egyesületének végrehajtó-bizottsági ülésén határozták el, ott erre a célra pénzt szavaztak meg az ortvamadók részére. Az elkeseredett péksegédek közül so *uzás* útján jelölték ki a gyilkosokat. A szigorú rendőrségi vizsgálat megdöbbentő részleteket derített ki az egyesület vezetőségének ismeretéről s ma délelőtt az egyesület egész vezetőségét letartóztatta. A letartóztatott pékek a következők: *Tatár* Dénes, a Sütőmunkások Önképző-és Munkaközvetítő-Egyesületének elnöke, *Molitorisz* Gyula, az Önképző-Kör jegyzője, *Koffler* Nándor, az újpesti szakszervezet alelnöke, sütőmester, *Komka* Péter volt péksegéd, most kocsáros, *Litack* Béla és *Sándor* Mihály péksegédek. A rendőrségi sajtóiroda a következő hivatalos közleményt adta ki az esetről:

A Kápolnai József péksegéd ellen e hónap 20-án este a Figyelő-utcaban elkövetett merénylet ügyében a rendőrség a már letartóztatott *Stefanic* Kálmán keszthelyi születésű 28 éves, *Végh* György budapesti születésű 28 éves sütősegédekben kívül letartóztatta *Tatár* Dénes saját születésű 33 éves nős sütősegédet, *Molitorisz* Gyula kassai születésű 28 éves, *Koffler* Nándor szempcsi születésű 47 éves sütőmestert, *Komka* Péter munkási születésű 36 éves, nős kocsáros, volt sütősegédet, *Sándor* Mihály alsólendvai születésű 27 éves sütősegédet és *Stark* Béla birtfai születésű 41 éves nős sütősegédet a merényletben való részességük címén. Kápolnai József állapota egyébként nem veszélyes. A nyomozatot folytatja a rendőrség.

A szakegyesületek vezetősége a múltvi sztrájk után végrehajtó-bizottságot választott, amelynek az volt a célja, hogy az egyesületen kívül álló segédeket ne engedjék munkához jutni. Arra a pékműhelyre, ahol ilyen segéd volt alkalmazva, kimondták a bojkottot. Kápolnaiban azonban kemény ellenfélre talált az egyesület, aki meghusított a egyesület terrorizmusát. Az egyesület vezetősége erre elhatározta, hogy Kápolnait el kell tenni láb alól. *Tatár* és *Molitorisz* pénzt utalványoztak a merénylet céljaira s *Stark* Bélát bízták meg a terv keresztülvitelével. *Stark* *Koffler* Nándor újpesti pékmesterrel tárgyal s 400 koronát adott át neki a merénylet költségeinek fedezésére. *Koffler* hosszas tárgyalások után fel-fogadott több munkátlan újpesti péksegédet, akik fejénként negyven korona jutalmat kaptak. Meglestek Kápolnait a Figyelő-utcaban s előbb agya-főbe verték, majd hátha szurták. Kápolnai a kórházban elmondta az ügy részleteit a rendőrség kiküldöttje előtt s a rendőrség erre letartóztatta a tetteseket. *Koffler* és *Sándor* bevallották a dolgot s elmondták azt

is, hogy Tatar két péksegédnek fejenként 150 koronát adott, hogy a merénylet keresztülvitele után Németországba vándoroljanak ki. A bűnözőket többi tagja ellen a rendőrség folytatja a vizsgálatot s valószínű, hogy holnap-holnapután még több embert letartóztatnak.

— **Árverési hiénák.** Vannak emberi foglalkozások, amelyek lényegesen kellemetlenebbek, mint például a bankárság, de azért azokra is akad ember, bár a kényes izlelt felbarátok serege az ajkát bigygyeszti, sőt az orrát is fintorgatja, ha csak említi is ezeket a mesterségeket. Élni azonban kell s azok a munkák nem maradhatnak elintézetlenül, amelyekhez nem kötelező éppen a glazzekeztvű. Egyik-másik ilyen munka azonkívül még nem is jövedelmez valami nagyon rosszul, csak el kell viselni érte a megfelelő konzekvenciákat. Így többek közt azt, hogy az embernek az egész életén át utána kiáltásák:

— Te árverési hiéna!

Egy kicsit kegyetlen volt az, aki ezt a megbélyegzést találta. A hiéna bizony borzasztó egy állat. Sirokban turkál. Az árverési hiéna is tulajdonképpen olyan helyen szaglalodik ahol erkölcsileg és anyagilag halott emberek fekszenek. Mielőtt ezek a halálesetek bekövetkeznek, ő megjelenik, de meg is kell jelennie a világ mai rendje szerint ldóvel annyira meg is szokja a dolgot, hogy a lelke megkényesedik, a halottat nem látja, rá alig is gondol, csak az üzlet van a szeme előtt. Még pedig a minél jobb üzlet. Idők múltán aztán a testületi szellem is kifejlődött ebben a szakmában, aminek az lett a jelszava, hogy egyik hiéna nem vájja ki a másik szemét. Mert akkor lehet a legjobb üzletet kötni. Ezért az elvart aztán az esett meg tegnap a testületen, hogy dr. hilibi Gál László rendőrfogalmazó kidobta őket a budapesti törvényszéki orvostani intézetből. Az Üldölnak ebbe a hazába viszik el tudvalevőleg azokat a boldogtalan teremteteket, akik megunták az életüket, megölték magukat, idehózzák a Dunából kifogott holttesteket. Egyik-másik halottnál értéktárgy ékszer s más olyas holmi található, aminek még hasznát lehet venni ezen a földön. Ha aztán a halottnak semmiféle hozzátartozója nem jelentkezik, akkor a hatóság ezeket az értéktárgyakat elárvereztet. Nem sokan kedvelik ezt a bevásárlási forrást, de az úgynevezett árverési hiéna nem válogatós s ide is elnéz. Alig is jelenik meg más, mint ez a fajta. S ha már magunk közt vagyunk, gondolja magában, ne vájjuk ki az egymás szemét. Lett aztán tegnap olyan árverés, hogy az aktust vezető Gál rendőrfogalmazó urnak is elalált a szeme-szája, pedig hat ó nem egy különös dolgot látott már nehéz pályán. Hihetetlenül potom árért keltek el az értéktárgyak. Dr. Gál végre is kutatni kezdte a dolog okát, s akkor a testületi szellemnek egész titkos rendszerét fedezte fel. Az árverező hiéna-urakok véd és dac-kartellit kötöttek hat-hat korona banatpénz-alapon. Egy-másra nem hivat senki, s aki a megállapolást megszegi, az az előre letett hat koronáját nem kapja vissza. A végén aztán majd közösen élvezik a hasznát. A rendőrfogalmazó annyira csunyanak találta ezt a szerződést, hogy abbahagyta az árverést és kizavarta a kompanyát az orvostani intézetből. Szelidebb lelkületű hiénák jöjjenek, ne ilyen minden irrál-hájjal megkent agyafurt legények!...

— **A tüdővész új gyógyítása.** Mint külföldön, hazánkban is napról-napra növekszik, lelkes tábor van a tüdővész szérumoltásokkal való gyógyításának. Fővárosi orvosok és vidéki kórházak, legutóbb a nagyváradi gyermekkórház és a nagyszombati kórház igazgatója fordultak részint személyesen, részint lelkén a budapesti Lövöldes-tér 4. szám alatti Marmorek-féle szérumoltó-intézet vezetőjéhez, hogy a szérumkezelés módját megismerve, az intézettel nyerből szérummal beoltassák a tüdőbetegeket. Nálunk ahol évente tízezreket szakít ki a nemzettestéből e betegség, jogosult minden oly törekvés, amely e betegség pusztításának útját állja. Akik az intézetbe való felvételei körülményei

iránt érdeklődnek, az intézethez forduljanak főlvilágosításért.

— **Az O. M. I. E. kösgyűlése.** Az Országos Magyar Iskola-Egyesület május 29-ikén, vasárnap délután 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a központi város háza 232. számú termében. Megnyitót beszédet gróf Zichy Jenő elnök mond, majd Ábrányi Emil titkár tart emlékbeszédet Jókai Mórról, végül folyó ügyeket intéznek el.

— **Szélhámos pár.** Berlinből táviratozzák, hogy az ottani rendőrség a budapesti főkapitányság megkeresésére Berlinben letartóztatott egy szélhámos párt, amely Bethlen József és neje név alatt üzlet csálárait. A szélhámosok előkelő férfiak és hölgyek ajánlóleveleivel könyörödmányokat gyűjtöttek Németországból Magyarországra jutott szegény, elhagyatott gyermekek nevelésére s már 4000 márkát harcoltak össze, amikor a berlini rendőrség véget vetett üzletüknek. A szélhámos férfi igazi neve Grünfeld, állítólagos neje pedig, aki azt mondotta magáról, hogy Wimpfen báróné, a variété-színpadoknak harmadrangú csillaga volt ezelőtt. Budapestről Münchenbe, onnan Amerikába szöktek, mindenütt sok csalást követtek el, mig-nem most hurokra kerültek.

— **Iskolatársak találkozósa.** Grossmann Adrienne felkéri iskolatársait, kik vele az 1889. évben a Csokonai-utcai polgári iskola IV. osztályát végezték, hogy megállapodásuk értelmében június 8-án a Csokonai-utcai intézetben jelenjenek meg. — **Vajda Zoltán,** a Magyar Általános Hotelbank tisztviselője felkéri volt tanulóit, kik a budapesti kereskedelmi akadémia felső C. osztályát 1894-ben végezték, hogy a megbeszéltt tízéves találkozóon folyó évi június 1-én este 8 órakor a Drechsler-féle vendéglő föléleleti különhelyiségében megjelenjenek.

— **Öngyilkos pénzbeszedő.** *Kecskemétről* írják: Luszay István 42 éves pénzbeszedő, aki különböző intézeteknél volt alkalmazásban, péntek reggel óta eltűnt. Hátrahagyott levelében öngyilkosságot emlegetett. A reabizott összegekből eddig nem állapították meg hiányt.

— **Helyreigazítás.** A *Magyar Távirati Iroda* békéscsabai tudósítója révén egy hírt közölt a lapokkal, amelyre most a következő helyreigazítást közli:

Békéscsabáról kelt és *Frank* Emil urat illető hírnkre vonatkozólag kijelentjük, hogy az téves értesülésen alapult és meggyőződünk arról, hogy *Frank* Emil ur ellen soha katonai becsületbírósi eljárást nem indítottak meg.

— **Szélhámos boer tanító.** A rendőrség előtt már egy idő óta feltűnt egy fiatalember, aki boer tanítónak adta ki magát és *Söndőre Solymon* néven többrendbeli szédelgést követett el. A rendőrség megállapította, hogy az illető *Sreyer* Simon facér pincér, aki beköborolta a fél világot s mindenféle szédeléseket követett el. *Sreyer* Simon különben katonaszökevény, akit át fognak adni a katonai hatóságoknak.

— **A bikaviadal közönsége.** Az érdeklődés a bikaviadatok iránt általában. Az udvari körök és az előkelőségek részéről eddig számosan megváltak páholyukat, többek közt báró *Bolfrass,* a király főhadsegéde, *Liechtenstein* herceg, gróf *Apponyi* Lajos udvarnagya, gróf *Eszterházy,* gróf *Károlyi,* gróf *Andrássy,* gróf *Hadik-Barkóczy,* gróf *Zichy* Béla, báró *Jeszzenszky* Sándor és a budapesti, bécsi előkelő társaság színejeva. Minthogy a viadalok esti fél 8 órakor kezdődnek, a villamos ivlámpák fényében feledhetetlenül impozáns látvány lesz maga a tízezernyi díszes közönség is, amely az aréna óriási körtribünjét megtölti.

— **Mulatság.** A budapesti posta- és táviratviszélők ének- és zenegyűlése, sportegyesületük közreműködésével, június 9-én, a II. kerületi Marczibányi-tér 6. szám alatt levő polgári lövészgyűlési helyiségében hangversennyel, labdarúgással és tornázással egybekötött nyárimulatságot tart. Jegyek a helybeli nagyobb posta- és távirahivataloknál kaphatók.

— **A Théágyári sztrájk.** A budapesti asztalosok sztrájkbizottsága cáfolatot adott ki azokkal a hírekkel szemben, amelyek a Théágyár sztrájkjára vonatkozólag forgalomban vannak. A cáfolatot és sérelmeiket előterjesztették *Sélley* Sándor miniszteri tanácsosnak is és kérték, hogy újabb sztrájkanyagát engedélyezzen nekik, amit *Sélley* meg is ígért.

— **Társas kirándulás.** Az Egyesült Vilamosági Részvénytársaság gyári dal- és önképzőköré június 2-ikén, Unapján társas kirándulást rendez Visegrádra. Indulás reggel hét órakor a Ferenc József-rakparton, a pesti oldalon, közvetlenül a Lánchíd mellett. Hőjegy a kirándulásra 2 korona.

— **The Gramophone and Typewriter Ltd.** London május 1-én Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt fióküzletet nyitott, amely elegáns berendezésével valóssággal a ványosságzásmba megy a fővárosban. Ebben az üzletben megvannak a cég összes produktumai, amelyek vévesi szándék nélkül is megtekinthetők. Ez a fióküzlet bizonyára még jobban fogja terjeszteni az oly gyorsan népszerűsége jutott gramphont.

— **Kittünő utazó-cikkok,** melyek szenczációszámba mennek, kaphatók *Schmidt* M. szijgyártó-üzletében (Budapest, VIII., Kerepest ut 25. sz.).

(x) **A hazai fürdőik gyöngye** a kéndús és konyha-ós tartalmu természetes melegvízfürdőkkel megáldott *Herkulesfürdő,* ahol évente nemesek a hazai közönségünk, hanem a világ minden részéből özönlő betegek keresnek és találnak gyógyulást. Urakodók és előkelőségek üdülő-helye.

(x) **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bővebb felvilágosítást *Lichtblau* A. debreczeni katonai előkészítő-tanfolyamának hirdetése ad.

(x) **Lawn-tennis-főszervezők Kertész Tódornál.**

E. M. K. E.

Kolozsvár, május 28.

Ma délután 4 órakor tartotta Kolozsvárt a város háza dísztermében az *E. M. K. E.* XX-ik évi közgyűlését. Ugyanabban a teremben folyt le a nevezetes évforduló gyűlés, ahol az egyesület husz évvel ezelőtt alakuló gyűlését is tartotta. Az *E. M. K. E.* ünnepe sokan jöttek fel vidékről is Erdély vezető férfiai közül. Gróf *Béldi* Ákos elnök a gyűlést nagyhatalú, érdekes beszéddel nyitotta meg.

Hangsúlyozta az egyesület folytonos fejlődését, mert a nemzet érzi, hogy a legexponáltabb ponton működik. Bár évi 153.192 K. fordít az összeg, melyet kulturális feladataira márdíthat, 47.144 K.-val tudta növelni a társasvagyont a lefolyt évben is. 2.900.343 K. 90 fillert kitevő társasvagyona tehát lassan bár, de folyton növekedik.

Van azonban, ugymond, az egyesület működésének egy nehézsége, hogy évi jövedelmünk nagy részét már a multban lekötöttük visszaterő járadéksegélyekre és ezzel egyesületünk szabad mozgását mintegy megbénítottuk, újabb pontokon való akcióra mintegy lehetetlenné tettük magunkat. Pedig az idők követelményei következtében, ugyszólvá, naponta merülnek fel oly eszmék és szükségletek, melyekről előre senkinek sejtelve sincs s melyek teljesítését sem állam, sem egyház a viszonyok miatt vagy a dolgok természeténél fogva magunkra nem vállalhatják.

Ily körülmények között az egyesületi vagyon gondos kezelésén s új gyűjtéseken kívül főleg a járadék-segélyek apasztására kell mindenképpen törekednünk, ha újabb égető sebeket, orvoslómi és akcióképesek maradni akarunk. Állami és egyházi téren sok javulás történt, ami 20 év előtt nem volt. Nem maradhatnak állandóak tehát a husz év előtti egy helyre megszavazott s azóta állandóan ismételt segélyek sem. Jelen-tékeny két mozzanat volna azonban, ha immár kész iskoláink és óvodáink államosítása, amit két év előtt kérelmeztünk, végbemehetne, hogy egyesületünk új pontokra vehesse erejét, s ha az egyesület kolozsvári bérházát, amelyben a máv. üzletvezetősege van elhelyezve, a királyi kereskedelmi miniszter méltányos becsles mellett örökörön megszeresné. Reméli, hogy ez a két kérdés, miután nem nyereszkedik, csak újabb akcióra és munkára továbbmenni akarunk, meghallgatásra talál. Az elnök aztán jelelti, hogy a tagok száma három alapítóval és 906 rendes és pártoló taggal szaporodott, aztán beszámolt az újabb hagyományokról, a fiókvalasztások szaporodásáról és megemlékezett az egyesület halottairól, köztük Jókai Mórról. Az egyesület a nagy költő kéziratából begyűlt 1828 K. 46 fillért 2000 K.-ra egészítette ki s kimondotta, hogy e tőke kamataival évről-évre a koszorús költő neve alatt egy néptanítót fog jutalmazni. Kimondotta továbbá a választmány, hogy az emlékmű és szobor számára indítandó gyűjtésekhez az Emke megfelelőleg

hozzájárul. Jóka! Mór írta volt egyesületünkrol az emlékezetes mondást: „Elismerem, hogy az Emke a legfőbb szellemi areopagus”. Végül leüldözött szavakkal szólott az elnök Rákóczi halmvai hazahozatáról és a haza és a király élettelésével fejezte be beszédét.

A kitörő éljenzéssel fogadott beszéd után elhatározták, hogy a királynak hódoló táviratban fejezik ki köszönetüket nagylelkű elhatározásáért. A távirat így szól:

Ó felsége legmagasabb kabinetirodájának Bécs Az egykori erdélyi fejedelemség területén alakult és székhelyén működő Emkének huszadik évi most folyó rendező közgyűlése hálával emlékezzék meg felséged ama legmagasabb királyi ténnyéről, amelylyel a Rákóczi-halmvai országos hazahozatálát a legkegyelmesebben elrendelni és illetve annak törvényhozási előkészítését a magyar kormány elnökének meghagyni méltóztatott: hódoló érzelmeit és honfium hálanysilatkozatait hozza a magyar királyi trón, az egykori erdélyi fejedelemség jogutóda zsmolyához, azon buzgó fohászával, hogy az Isten felséged drága életét magasztos feladatai teljesítésére, hazánk és a nemzeti ügy javára sokáig tartsa meg.

Az évi jelentés tudomásulvétele és a tanítók megjutalmazására szánt jutalmak odaítélésén megadták a vagyonkezelőségnek a felmentvényeket.

Bursay Domokos kiemelte, hogy az Emkét a régi erdélyi országgyűlés társadalmi utódjának tekinti, kéri, hogy gróf Tiszához és Thalyhoz üdvözlő távirat küldessék, az előbbiben kifejezve azt, hogy Rákóczi halmvai Erdélyen keresztül hozassanak haza. (Általános élénk helyeslés.)

A jövő évi közgyűlés helye tárgyában két meghívó érkezett, u. m. *Kézdivásárhely és Erzsébetváros* közönsége részéről. A válaszmány érintkezésbe lép majd a két várossal az elnök lelkes zárszavai után a közgyűlés véget ért. Este a tagok a New-York szálloda nagytermében gyűltek össze társasvaosorára.

Dal a kéményseprőről.

A kéményseprő szép legény volt
És Mármarosból jött gyalog.
Csinos volt orra, szeme, szája
S szavamra, nem volt ő balog.
S amint az árokparton balog,
Egy csöpp leány nyomába ér,
Kinek fehér volt az orcája
S keze, ruhája is fehér.

Megszerette a kéményseprő
A fehér lányt egy perc alatt,
S bár ő olyan volt, mint az ördög,
A lányka — lám — el nem szaladt,
Sőt megcsókolta őt kacagva
Ezerszer és reá borult;
De a fiu nem maradt vesztve
S a csöpp leány elé borult.

Meglátta ezt egy pék az úton,
S így szólott: „E lányka mily csinos,
Tudnám szeretni, ha szeretne,
De nem szeret, és ez kínos.”
És ment a pék szörnyű mogorván
S élénken marta őt a bú:
„Engem szeressen, szép kisasszony,
Hisz én vagyok a szebb fiú.”

De a leány nevetve mondta:
„A kéményseprőt szeretem.”
A pék meg zavartan mosolygott:
„Segitek majd az eseten.”
És elfutott s egy város házán
Kért kéményseprő-engedélyt,
S mert kormos volt, a lányban gyűjtött
Erős szerelmi szenvedélyt.

S a másik árván ment az úton,
Majd a törvényre ballagott.
„Az előbb itt egy péknek adtak
A kéménysepréshez jogot.
Ez nem járja, szavamra mondom,
Ne tegyenek máskor ilyet,
Összetörték az engedélyvel
Egy hű kéményseprőszívet.

És megígérte azt a törvény,
Hogy kéményseprő-öltözet
Az, aki kéményeket seprő
És buzgón tisztító közeg.

Kéményseprő tehát ezentúl
Kéményseprő lehet csupán;
„Hát ki lehetett eddig?” — kértem
Elálmlétkodva és bután.

— s.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Lohengrin. Az olasz Lohengrinok után ma angol Lohengrinhez volt szerencsénk az Operában. Brozel Fülöp énekelte a Grál-örzö daliát. A Nibelung Sigfridjéhez és Tristánhoz képest Lohengrin lágy lírai szerep, édes és olvadékony. De Brozel organuma éppen ott nem válik be teljes hatással, ahol a hang érzéki varázsára van szükség. Ebben a szerepben tehát Brozel nem nagyon vonzza a közönséget, ami meg is látszott a nézőtér gyér látogatottságán. Brozel mellett, akinek a komoly, szép játéka különben dicséretet érdemel, *Krammer Teréz* Elzája, *Ney Dávid* királya és *Beck* Telramundja vált ki a mai — művészet dolgában nem tulerős — ensembledből.

** A kaméliás férfi. *Kövessy* Albert, sok népszerű bohózat szerzője, ma a budai közönség elé állott ki legújabb darabjával *A kaméliás férfi* tele van kacagató mókával és minden jelenetén rajta van a biztoskezü színházi ember rutinja. *Kövessy* tudja, mi kell a publikumnak, semmi fáradságot nem sajnál, csak hogy nevetessen. E tekintetben pedig nem lehet panasz, mert a mai bemutató előadás színterengett a budai színház a sok kacagástól. Akit ez a nem mindennapi virágjelző diszit, valójában egy infámis szoknyavadász, a felesége előtt azonban kifogástalanul ártatlannak mutatkozik. E látszat érdekében aztán minden fífikáját mozgósítja, amiből töménytelen mulatságos helyzet származik. A szövevénybe egy szerelmes pár is beleakad, de a végén minden rendbe jön. A pompás újdonságot telt ház nézte végig és a fölvonások után szünni nem akaró tapsok hívták a lámpák elé a szerzőt. Az összevágó előadás keretében meleg bájjal ruházta föl kis szerepét *Csendes Alisz*. Rászolgáltak a tetszésre *Haller, Medgyaszai, Bera, Ujvári* és *Tábori*

** Egy bolond gondolat. Ez a címe a Városligeti Színkörben ma bemutatott bohózatnak. A rendkívül mulató helyzetekben bővelkedő darabot zsufozt ház nézte végig és felette sokat kacagtak *Zöld Ernő* és *Csiz Kázmér* esinyjein, akik a nagybácsi távolléte alatt nem éppen válogatott társaságnak bérbeadták a bácsi lakását. Mikor ez azután családotul visszatért a fürdőszobából, lakásában talál egy operettnekessőt, egy örmény családot, egy zeneigazgatót és ebből olyan kacagató bonyodalom fejlődik, hogy percekig tartott a hangos nevetés. A pompás társulat összevágó jó előadást produkált. A szereplők közül: *Révész, Radnay, Vécsey, Szentés, Bihary* és *Szaloky* jeleskedtek. Az utóbbi dískrétt humorával jelentős sikert aratott.

** Nemzeti Színház. Szerdán mutatják be a Nemzeti Színházban *Lenkei* Honrik *Csetepaté* című egyfolyónásos vígjátékát. Az újdonság főbb szerepei *D. Ligeti* Juliska, *T. Delli* Emma, *B. Lenkei* Hedvig, *Dezso* és *Rózsahegy* játszószák. Kedden *Az ember tragédiáját* adják *Fái Szerénával* és *Bakóval* a két főszerepben.

** A berliniek a Vígyszínházban. A Vígyszínház jövő heti műsorát a berliniek vendégszereplése tölti ki, amely iránt a múlt héten zsufozt házak mellett óriási érdeklődés mutatkozott. Tömegesen veszik a jegyeket a további előadásokra is. Holnap az *Ejjeli menedékhelyet* adják a berliniek. A rendkívül érdekes program során csütörtökön a *Serenissimust* játszószák, amelyet a benne fölhalmozott rengeteg komikum világhírűvé tett. Holnap, vasárnap délután *Bisson* kacagató bohózatát, *A nőna* kerül színre mérsékelt helyárok mellett.

** Operaház. Holnap, vasárnap a *Faustot* adják az Operaházban, *Margit* szerepében *Arnoldson* Sigriddel. A többi szerepet *Payer Margit, Várent* Vilma, *Kertész* Ödön, *Szendrófi* Lajos, *Mihályi* Ferenc és *Ney* Bernát adják. Arnoldson még szerdán a *Mignonban* és vasár-

nap a *Carmenben* lép föl. — *A Nibelung gyűrűje* trilogia előadását a következő napokra tűzték ki: hétfőn *A Rajna kincse*, kedden *A Walkür*, csütörtökön *Siegfried* és szombaton *Istenek alkonya* kerül színre.

** Egressy Ákos Kolozsvárott. *Egressy* Ákost vendégszereplése alkalmából nagy ünneppel fogadta a kolozsvári közönség. Első föléptekor az 1848—49-iki honvédek üdvözölték, élükön *Nagy Pál* tanácsos elnökkel. Majd *Kovács* János főgimnáziumi tanár egy küldöttséggel a lakásán kereste föl a művészt, lelkes szavakkal fejezve ki hódolatát, mint a főiskola egykori tanulójának. Pályatársai diszes koszorúkkal tüntették ki a nemzeti kultúra agg bajnokát, ki hatvan év előtt, atya vendégszereplése alkalmával, mint *Coriolanus fia* lépett először színpadra a kolozsvári közönség előtt.

** Az Én, te, ő! első jubileuma. A Királyszínház ezidei utolsó újdonsága és egyszermind legnagyobb sikere: *Claude Terrasse, Caillavet* és *Flers* nagy operettje, az *Én, te, ő!* (*Le sire de Vergy*) változatlan vonzóerővel uralkodik a színház repertoárján. Az operett, amelynek rendkívül sikerét zenének és zenének kiválóságán tul *Küry Klára* és *Fedák Sári* egyesült művészete, a Királyszínház együttesének elismert jósága s a nagyvárosi látványosság számba menő külső kiállítás fokozták, a jövő hétfőn éri meg első jubileumát, a *huszonötödik előadást*. Addig estéről-estére, a hét összes napjain a premiér szereposztásában kerül színre. Minthogy az *Én, te, ő!* előreláthatólag a nyári szünetig képes lesz a színházat estéről-estére megtölteni, a Királyszínház igazgatósága több újdonságot az idei szezonban nem mutat be. Junius hó folyamán néhány estére változtatosságot a Királyszínház műsorára csak a *Sevillai borbélynak*, *Rossini* vig operájának tervezett előadása fog hozni, amelyből szorgalmasan folynak a próbák *Konti* József vezénylete alatt. — Az *Én, te, ő!* ma esti előadásának, amely szintén zsufozt ház előtt folyt le, külön házi érdekessége volt, hogy *Fedák Sári* ezuttal lépett fel a színház megnyitása óta 150-edszer. Az igazgatóság, a szerzők és a közönség virágokkal, koszorúkkal és szíves ovációkkal emlékeztek meg erről az alkalomról. Az előadás különben ma is a legviharosabb hatás közepette pergett le, úgy *Küry Klárát*, mint *Fedák Sárít* óriás ünneplésben részesítették és csókduettjuk után a taps alig tudott elpihenni.

** Kezdetre nyolc óraker. Junius eszejétől, szerdtől fogva a *Királyszínház* előadásai este nyolc óraker kezdődnek.

** A Magyar Színház kedden, május 31-én mutatja be *Hennequin* bohózatát, *A kéjvonalat*. Az énekes-darab szereposztása a következő: *Aristide Cassegrain* mészáros — *B. Szabó*; *Virginie*, a felesége — *Kornai* Berta; *Raoul Chevennis* — *Ráthonyi*; *Bordigheri*, rendőrfőnök — *Tollagi*; *Ophélie*, felesége — *R. Maróthy* Margit; *Agathe* — *Horváth* Paula; *Tancrède* — *Iványi*; az állomásfőnök — *Fenyéri*; *Rarioli* vendéglős — *Givéth*; *Pompagnae* — *Gömöri*; *Lorges* — *Heltai*. *A kéjvonal* keddtől kezdve a hét minden estéjén színrekerül, vasárnap este pedig *A hajduk hadnagyát* játszószák.

** Valse Nuptiale. Ez *Tarnay* Alajos most megjelent legújabb művének címe. Finom, szubtilis mű és mint *Tarnay*nak minden alkotása, gazdag invenció terméke. E dal bájos, kristályos melodijával, grációs ritmikájával a klasszikus keringők finom parfümjét mutatja. A bécsi keringő-gyárosok áru között arisztokratikus szépségével olyan ez a kis valeer, mintha csak fehér selyemruhás királykisasszonyoknak készült volna, akik aranyos cipőkben fényes márványpadlón tipegnek e bájos dallamokra. *Klökner* Ede, a kis mű kiadója szép borítékban árusítja *Tarnay* legújabb dalát, amelynek ára 2 korona.

** Városligeti Nyári Színház. Holnap, vasárnap két előadás lesz a Városligeti Nyári Színházban. Délután felhíyarákkal a *Sviahókokat* adják, este pedig az *Egy bolond gondolat* című kacagató bohózat kerül színre. Szerdán *Zöldi* Elza vendégszerepel az *Othlon* Magda szerepében.

** Népszínház. Huszka-Martos-Bakonyi operettje, a *Bob herceg* a jövő kedden meggy 12-órás *Cserey Irma* vendégszereplésével. *Kornevillai harangok* hétfői előadásán *Hegyi Aranka* Serpolettet játszza.

** Uránia-Színház. Holnap, vasárnap délután *Hopp Ferenc Utazás a föld körül Szibérián* át című darabja kerül színpadra az Uránia-Színházban. A hét négy estején a *Spanyolországot* adják a rendezendő békaviadatok alkalmából.

** A chanssonette. Ez a címe a Városligeti Nyári Színház legközelebbi operett-premierének. A felette mulattató szövegű és fülbe-mászó zeneszámban bővelkedő újdonság százötven előadást ért meg a bécsi Carl-színházban, ahol a címszerepet *Pálmay Ilka* játszotta. A kitűnő újdonság, melyhez az igazgatóság teljesen új díszleteket és jelmezeket készíttetett, szombaton, június 4-én kerül először színpadra. A chanssonettet *Feld Aurél* és *Mérey Adolf* fordították.

** A Színház e heti száma is eleven, változatos tartalommal jelent meg. Érdekes színházi cikkeket, találó fölvetéseket tartalmaz az új *Színház*, amely 20 filléért minden donánytösdében kapható.

A Napkeleti királykisasszony.

(Bemutató a Nemzeti Színházban.)

Rostand poétikus alkotásai helyes sorrendben kerülnek színpadra a nemzeti színpadon. A *Regényesek* után a *Princesse Lointaine* és jövő ősszel, az új évad kezdetén, *Cyano de Bergerac*. Rostand legelméletesebb, legfinomabb, legművészebb drámája. Igaz, hogy ezzel a fényes darabbal a mi vidéki színházaink mind megelőzték a Nemzeti Színházat, de az ilyen abszolút értékű dolgok először nem avulnak el, másodsorú a Cyano erejét, zamatát, nagy szépségeit a Nemzeti Színház fogja igazán átértékelni velünk kiállításának a pompája és színészeinek a művészeite révén.

Cyano, a poéta, sokkal modernebb, sokkal közelebb áll hozzánk, mint Joffroy Rudel, a trubadur. Ő is szerelmes, ő is nagy idealista, szerelme — rajongás és különös dologában — nem alábbvaló a trubadur szerelménél, de Cyano már szatirikus, már analízis elme. Joffroy Rudel teljes meggyőződéssel rajong; teljes meggyőződéssel engedi át magát a képkeptelebb sovargásoknak. Cyano-ban föltámad a kritikai ész mint szerelmes enjének a csudfodáros ellenőre; Cyano, mialatt rajong, a saját gunyos megfigyelése alatt áll; Cyano kíméletlen ironiával teszi neveltségé a maga gyönyörű rajongását. Joffroy Rudel középkori romantikáját nem értjük; ilyen esz és magasztos hűlyeségre, a platonikus aszkétaságnak ilyen örjöngő boldogságára nem vagyunk képesek. Cyano fájdalmas, elmés, tragikomikus romantikájából mindnyájunkban van valami. Joffroy Rudel egy végképp kipusztult együgyű romantika képviselője. Cyano komplikált romantikája ma is él és többé-kevésbé mindnyájunkat képvisel, akik tele vagyunk belső disharmoniával. Ezért különb alak Cyano Joffroy Rudelnél. És ezért érettebb, művészebb darab *Cyano de Bergerac* a *Napkeleti királykisasszonynál*. Rostand a Cyano-ban finomabb lélektan munkát végzett, mint a *Princesse Lointaine*-ben.

Ez a *Princesse Lointaine* olyan, mint egy ragyogó mese. Magyar címét *Benedek Marcel* — a kitűnő mesemondó fia — ezért fordította helyesen *Napkeleti királykisasszonynak*. Antiochiából visszatérő zarándokok csodadolgokat mesélnek a búbájós Melissinderől, Tripolis hercegiasszonnyáról, akit Manuel bizánci császár jegyzett el magának s akit egy zöld lovag, egy hatalmas óriás őriz a császár nevében Tripolis fehér palotájában. Joffroy Rudel, Blaye hercege, akvitan trubadur, hirt hall erről a mesés szépségről és annyira belebolondul, annyira eszerzi magát, hogy halálos sorvadása esik. Mielőtt meghalna, hajóra száll és ezer veszély közt Tripolis felé tart. Legalább egyszer — utójára — meg akarja látni azt az ismeretlen, akiért halálos szerelemben elpusztul. Az evezős gálya kiköt Tripolis partján, de Joffroy Rudelnél már nincs annyi ereje, hogy a palotába menjen. Hü trubadur-társa, Bertrand D'Allamanon vállalkozik rá,

hogy fölhatol a szigorúan őrzött Melissindeig és lehozza magával a kisasszonyt, utolsó találkozására. At is tör a kapukon, levágja hős viaskodásban a zöld lovagot, megjelen Melissinde előtt és kéri a szépségs leányt: menjen le a haldokló trubadurhoz. De a gyönyörű Melissindének megtetszik Bertrand D'Allamanon és fölteszi magában, hogy a szép követet, a barátjához rajongva ragasz-kodót, hűtlenségre bírja. Bertrand nem tud ellentálni, mert a szerelem mindig erősebb, mint a barátság. Az órák mulnak, de Bertrand Melissinde karjaiban forró, buja mámorba merül. Undor és önvád követi ezt az áruló gyönyört. Joffroy Rudel még él, a fekete vitorla még nem leng az árbocon: mindakettő siet hozzá, tele mardosó fájdalommal. Joffroy Rudel Melissinde keblén sóhajtja ki a lelkét, boldogan, hogy meglátta imádot-tját. Melissinde fölfogadja, hogy zárdába vonul a Karmel hegyére. Bertrand és társai a szentföldre mennek, hogy a kereszt védelmében vértanuhalált haljanak.

Ezen a mesén különös bájjal vonul végig Rostand nemes, elegáns költésze: a romantika kék virága modern párisi vázában. Itt-ott a középkori eksztázis forró levegője csap felénk a hihetetlen, ábrándos történetből és ez a tündöklő álom ugy hat ránk, mint ha egy elmúlt, igazi életet élt és a miénknl sokkal pompásabb világot tükrözne vissza. A párbeszédben sok szép gondolat csillog, kiesiszolva, mint a drágakő. Rostand egyéni nyelve, hódító frazeológiája itt már megensdül, mint a legszebb muzsikaszó. Sőt egy pár helyzete teljesen azonos a *Cyano* és a *Sasfők* némely jelenetével.

A Nemzeti Színház mai előadása káprázatos szépségben mutatta be Rostand négyfelvonásos darabját. Az első felvonás mozgó díszlete és a hajnalnyben előtűnő Tripolis, a második felvonásban Melissinde megjelenése a zarándokok előtt fehér lilomok közepett, az utolsó felvonásban Joffroy Rudel halála, mialatt szól a latin halotti imádság: a színek és a hangulatnak olyan elragadó ölekezése, hogy ehhez hasonlót kevés európai színpad produkál. Es ennyi szépség közt a legfőbb szépség *Márkus* Emilia Melissindéje: emberképi lilom, megtestesült romantika, élő alakká vált trubadur-rajongás. Mellette *Paulay* Erzsike, a fekete-hajú Sorismonde, ellentétes színeivel gyönyörűen olvad belé a szépség harmóniájába. A senyvedő, haldokló Rudel szerepében *Császár* illúziót ad, *Beregi* nagy temperamentuma fényes lángot vet Bertrand alakjában és a kisebb szerepeket *Ivánfi*, *Gál*, *Bakó* és *Mihályfi* teszik hatásosá.

A darab fiatal fordítója rendkívül nehéz feladatot végzett. Rostand egész gazdagságát, nagy művészetét a kezdő nem adhatta vissza teljesen, de abban, amit kaptunk tőle, szép jövővel biztató költői hivatás nyilvánul.

A. E.

Nyilttér.

Carmen

Sylva-

krém és szappan

Chapó Iván Resica, Fő-tér 33.

készítménye felülmúlhatatlan szer

szeplő,

pörsenések,

pattanások,

májfoltok, ráncos bőr, himlőhelyek, az orr és aro vörössége ellen, az arcot tisztítóan üdítő és kápázatosan fehérítő tosz. Raktár van belőle minden gyógyszer-tárban, a hol pedig nem kapható, ott forduljunk közvetlenül a készítőhöz, ne fogadjanak el utánzatot, hanem kérjék **Chapó gyógyszerész** **Carmen Sylva** kromjót és szappanját.

Dadogást és minden beszédhibát **kezeség** **SOLT LAJOS** **malotli** sikeresen gyógyít

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 20. SZ.
Felvétel naponta 12—1-gig. Ismertető bérmentesen és ingyen.

Venus természetes lagarósebb szénsvav és **Lithion** tartalmú forrás **Citlion** **Kézdi-Polyáni** székel forrás **Mathatos** szer vese-fólyagbaj; vizelési nehézségeknél; rheuma; csusz, cukor valamint katarrhus és emésztési zavarok ellen.
Főraktár: **ÉDESKUTY L. Budapest.**

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

Szatatóriuma és vizgyógyintézete

felintéző és egy-
meket számára **Abbaziában,**
közvetlen a tengerparton, saját szab. defüldővel. Ca. 1600mkn, a anulo ifjúságnak és gyermekneknek egyalkalmassabb nyári üdülőhelye. **Gyer** meköt 6 éven felüti kísérlet nélküli is felvételenek.

„Therapia Palace“ Cirkvenica

(Fiume mellett) Egyetlen magyar tengeri fürdő. Vizgyógyintézet. Plage. Prospektusokat kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

35 év óta vannak a Berger-féle kát: ányaszappanok Ausztria-Magyarországban és minden kultúrában használt a mosdóhoz és fürdőhöz, bőrkiütések és minden egyéb bőrtünetek ellen. Minden darabnak a mellékelt védjegygel és a gyártó cég névával-írásnal kell ellátva lenni különben azok nem a valódi 85 év óta forgalomban lévő szappanok. Kapható nagyban **G. HELL & Comp.-nál**, **Bécs, I., Stern-gassa 8.**

Hell & Comp.

Dr. A. Wittek, Graz, Merangasse 26.

Telefon 591.

Gyógykezel **hátgerinc** és **végtagok görbülését**, **zsugorodott** és **lataitap**, valamint az **izületi** **lombok** minden fajtaját stb. Saját műterem **Hessing-léle** **corsetek** és készülékek számára. Prospektus ingyen.

Fiatal ember, kereskedés géni szorony igények el, kitűnő és irásban bírja, keresztetük egy gyári raktár részére. Argentor Művek, Rust és Hétel, Váci-utca 5. Erlekezhetni d. e. 9—10 közt.

Császár-fürdő Budapestben. Elsőrangú kőnes hévizű gyógyfürdő, páratlan gősfürdővel, legmo. érebb forrázfürdővel, **pompás ásványvízszodák** kal, és-és kádifürdővel, 200 kényelmes lakószobával. A legszebb kezelés. Prospektus ingyen és bérmentve.

Rohitschi „Styria-forrás“ Gyógyviz.

Gyomordaganatok és **göresők**, **Orvosilag** **El-égt-féle** **vesegyulladás**, ajánlv! **Gége- és torok-katarrhus,** **Gyomor- és bél-katarrhus,** **Hugysavas diathesis,** **Cukorbetegség,** **Székrekedés,** **Nájbetegségek** ellen.

Kitűnő gyógy-eredmények!

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak kik feleldhetetlen emlékü nóm illetőleg kedves gyermekünk **Berger Ödönné** **szül. Tenczer Irma** elhunya alkalmából mérhetően nagy gyászunkat részvétnyilatkozataikkal enyhítették és a végzésességben megjelentek, ez uton is köszönetünket nyilvánítjuk. **Berger Ödön Tenczer Gyula** mint férj. és családja.

(Az e rovat alatt közlötleneknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

Alagi versenyek.

— Nyári meeting. —

Budapest, május 23.

Holnap, vasárnap két helyen is lesznek futtatások. Az alagi gyepon, mely a budapesti közönségnek kedves kirándulási helye, és a Freudenauban. Az alagi versenyekre szép számban adtak le nevezéseket és előreláthatólag népes mezőnyök fognak küzdeni a díjakért. Ezuttal csak két futamban lovagolhatnak professzionátusok, míg négy futam urloások részére van fenntartva. Kinagasló futam nem

szerpel a programon és így megbeszélés helyett alábbi tippjeinkre utalunk.

- I. Mravik-ist.—Orsiók ist.
- II. Mravik-ist.—Szemes
- III. Prima II.—Mírage
- IV. Mravik-ist.—Elgő
- V. Senki többet—Mravik-ist.
- VI. Kortcs—Flying-Dragon.

Bécsi versenyek.

— Ötödik nap. —

Bécs, május 23.

A bécsi lóversenyek mai negyedik napjának főfutása a Májusi verseny volt. A mértföld-távolságu futamban a jó másodikklasszis képviselői adtak egymásnak találkozót. Favorit az erre a távolságra már ismeretlen jó formát mutatott Cipó volt, de verséget szenvedett Zarinától, melyről bebizonyult, hogy a mértföld a legjobb távolsága. A vert mezőnyben volt Ezerkilencszázegy is. A mai versenyek sem mulhattak el a nélkül, hogy a napirenden levő holtversenyek számát ne szaporították volna. Holtversenyt futott a második futamban Victor és Menyecske, míg az ötödik futamban, mely szintén handicap volt, a második helyre futottak holtversenyben Judith és Petrolay.

I. Nyeretlen háromévesek versenye. Díj 3000 korona. Távolság 1200 méter. Luczenbacher M. Vinga-ja (Lewis) első. Capt. Z. Partner-je (Lovász) második. Schindler L. Reporter-je (Fries) harmadik. Azután: Nikita, Hippation, Majtény. Totalizátor: 10: 69. Helyrefogadások: I. 50: 176. II. 50: 639.

II. Handicap. Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. Báró Üchritz Zs. Victorja (Taral) és Capt. Z. Menyecskeja (Janek) holtversenyben első. Krausz L. Paprikája (Martinkovich) harmadik, azután Méltóságos, Amras, Torquemada, Babszi, Székely és Gerda. Totalizátor: Victoria 10: 20 és Menyecske 10: 20. Helyrefogadások: I. Victorja 50: 76 és Menyecske 50: 75 és III. 50: 93.

III. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Fries Heidelbeere (Seideman) első, báró Herzog M. Pária-ja (Clemmink) második, Mr. Adrien Gage (Bontá) harmadik, azután Avenida, Dulcisa, Szürkület, Dóra. Totalizátor: 10: 74. Helyrefogadások: I. 50: 81. II. 50: 70. III. 50: 79.

IV. Májusi verseny. Díj 10.000 korona. Távolság 1600 méter. Dréher A. Zarinaja (Clemmink) első, báró Üchritz Zs. Cipója (Taral) második, Rohonczy Ezerkilencszázegyje (Lewis) harmadik. Futóit még: Csurgó. Totalizátor: 10: 47. Helyrefogadások: I. 50: 97. II. 50: 63.

V. Eladók handicapja. Díj 2000 korona. Báró Üchritz Zs. Eo-ja (Taral) első. Báró Königswarter H. Petrolay-ja (Smejd) és Baltazzi H. Judith-ja (Krouzil) holtversenyben második. Azután: Corfu, Lassic, Fair mortgage, Akarat. Totalizátor: 10: 29. Helyrefogadások: I. 50: 67. II. 50: 90. III. 50: 133.

VI. Akadémia verseny. Díj 5000 korona. Távolság 3200 méter. Kraus: L. Vadonca (Slinn) első, gr. Orsiók P. Mdle de Déols (Machan) második, gr. Stahrenberg V. Villemer (Moritz) harmadik. Azután: Kalauer, Rosoglio, Babám, Gomb. Totalizátor: 10: 69. Helyrefogadások: I. 50: 104. II. 50: 64. III. 50: 92.

VII. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. Gróf Degenfeld J. Royal Flashja (Bontá) első, Mautner V. Angolaja (Martinkovich) második, Capt. Z. Othmarja (Janek) harmadik. Azután: Malupri, Donald, Tubicám, Médiaeur, Pro Gaiety, Sardou, Alkonyat, Minlu. Totalizátor: 10: 35. Helyrefogadások: I. 50: 75. II. 50: 91. III. 50: 137.

A holnap bécsi versenyprogramon három érdekes futam kerül döntésre. A 2000 méteres Preis von Stodlauban be van nevezve Batthyányi Elemér derbyrackje, Ma is, mely Con amore, Bonjourmacher és Kikelettel mérheti össze erejét. Ha startoz áll, meg kell nyernie a versenyt. A huszezerkoronás Metropole-díjban kétéveseink színpad-java fog találkozni és előrelátólag szinte finish lesz. A győztest Bóbíta, Trocadero és Rózsabimbó közt keressük. A nap harmadik érdekessége a Reichmanu gátverseny, melyben néhány igen jó gát-ló fog résztvenni. Applaus, Pázmán és a Mautner-istálló képviselője azok a lovak, amelyek a legjobb eséllyel indulnak. Az egyes futamokat illetőleg alábbi tippjeinkre utalunk:

- I. Ma—Con amore.
- II. Rosa Berná—Venezia.
- III. Kikelet—Rosenmontag.
- IV. Bóbíta—Trocadero.
- V. Barázdás—Bona sera.
- VI. Applaus—Mautner-istálló.
- VII. Augur—Parthenia.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Pétervári, május 23.

Kuropalkin tábornok táviratozza a cárnak mai kelettel:

25-én egy gyalogsági zászlóaljából és egy lovasszázadból álló japán osztály előre nyomult a Liaojangba vezető nagy úton, de csakhamar kényszerítették, hogy Tkonensan felé visszavonuljon. Egy japán gyalogszászlóalj megszállotta az Eiho-folyó völgyében a Depu község melletti magaslatokat és kozákjainkat heves tüzeléssel fogadta. Az ütközet délelőtt 10 órától délután 4 óráig tartott. A japán gyalogság igyekezett megkerülni a kozákok jobb oldalát és elválni visszavonulási útjukat, de ez nem sikerült.

Tokio, május 23.

A Kincsu elleni támadásról hivatalosan jelentik: A támadás a Nuosani ellenséges állás ellen reggel 2 óra 35 perckor kezdődött. Az ellenséges tüzérség 50 különböző kaliberű ágyúból és két század gyorstüzelő tábort tüzérségből állott. A gyalogság fedezett futóárkokat ásott lövésekkel és a legfontosabb pontokon géppágyukat állított fel és heves ellentállást fejtett ki. Mert tábort ágyukat állítottunk fel az erődökkel szemben és a főtüzérséget délelőtt 12 órakor elhallgattattuk. Míg a gyorstüzelő ágyuk Nangualing felé visszavonultak és estig tüzeltek, a mi tüzérségünk tüzelését az ellenséges árkokra koncentráta. Gyalogságunk 4—500 méternyire közeledett az ellenséghez. Előttünk azonban drótsövények, aknák és árkok állottak és az ellenséges gyalogság, valamint a géppágyvek tüzelése szakadatlanul tartott. Mi azonban még kétszáz méternyire közeledtünk az ellenséghez és több rohamtámadás eredménytelen maradt, mert összes tisztjeink és legényeink husz-harminc méternyire az ellenségtől elesett. Erre tüzérségünk előkészítő tüzeléssel arvatkozott be és este a legnagyobb ágyutüzelés közben megtörtént az utolsó roham, amelylyel nagy nehézségek közt rést ütöttünk az ellenséges sorokban, amelyen át elértük az összes magaslatokat, elűztük az ellenséget és az erődökben lévő összes ágyukat szákmányul ejtettük. Szerencsés véletlen volt e támadásnál egy akna-drótt felfedezése a Nausan-hegy keleti alján. Átvágtuk a drótot és ezáltal megakadályoztuk az aknarobbanást.

TÁVIRATOK

Királypárti olasz biboros.

Bologna, május 23. Viktor Emanuel király Rava földművelésügyi miniszterrel a kiállítás megnyitására ideérkezett. A király fogadására megjelentek a pályaudvaron az összes hatóságok és testületek. A lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a királyt. Svampa biboros bolognai hercegeérsek a király megérkezése után a városházára ment a király fogadására.

Emlék-ünnep.

Bécs, május 23. Ma kezdődtek a Semeringi vasút építésének 50-ik évfordulója alkalmából egy hétre tervezett ünnepségek Rainer főherceg védnök jelenlétében. A mise után ünnepiesen leleplezték Ghegának, a semeringi vasút építőjének emlékére létesített emléktáblát. Azután egyidejűleg három díszlakoma volt, amelyekről hódaló táviratot küldtek a királynak. A mai ünnepségeket katonai hangversenyek, énekelőadások és a magaslatok kivilágítása fejezte be

A Lothringen.

Dansig, május 23. Ma bocsájtották vízre az M. sorhajót Vilmos császár, Henrik herceg, Rheinbaben és Buáne miniszterek, valamint Tirpitz államtitkár jelenlétében. A felavató beszédet Hohloche-Langenburg herceg, Elzász-Lotharingia helytartója mondta. A hajót Lothringennek nevezték el.

Harc a rablóbandákkal.

Belgrád, május 23. Bebizonyosodott, hogy az a nagy rablóbanda, amelyet tegnapelőtt Kumanovében török katonaság vert szét, sorbektől is állott. A szerb kormány elhatározta, hogy erőlyesen fog eljárni a szerb földön garázdálkodó macedon bandák ellen. Athanelkovic tábornokot, akinek összeköttetése van a macedon mozgalommal, valószínűleg nyugdíjazni fogják. A macedon-bizottság olyan ürügy alatt, hogy a szükkölködő macedonoknak gyűjt pénzt, a szerbiai macedon forradalmat szította és tartotta pénzzel. A bandából 24 elesett, a többiek Szerbiába menekültek, ahol elfogták őket. Valamennyien macedóniaiak, akik télen alamizsnából élnek.

A török reformok.

Konstantinápoly, május 23. Az entente-hatalmak nagykövetségei tegnap sürgették a nagyvezérnél a csendőrség pénzügyi kérdésének elintézését. A nagyvezér arról biztosította őket, hogy az elintézés közvetlen a külsőben áll.

Közigazdasági táviratok.

Bécs, május 23. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A mai heti tőzsdén eladott: Buza: 4000 mm. 76 kg. 8.50 K. Komáromból, 1200 mm. orosházi 9.70 K. Bécsből kistételekben: 80—81 kg. 8.80 K. Szarvasról, 81 kg. 8.65 K. Kunhegyesről, 76 kg. 8.15 K. Tornócsáról.

Rozs: Bazinból 6.80 K., Nagyszombadból 6.73/2 K., Pozsony- és Galántáról 6.70 K.

Tengeri 5.60—5.80 K. Magyar zab minőség szerint 5.85—6.55 K., válogatott 7.20 K.

Liszt 40—60 fillérel magasabban jegyeztetett, korpa szilárd volt.

Berlin, május 23. (Zárlet.) 4 2/2% papírjárdék —, 4 2/2% ezüstjárdék 99.25, 4% osztrák aranyjárdék 100.90, 4% magyar aranyjárdék —, Elbavölgyi vasút —, Osztrák hitelrészvény 201.—, Magyar koronajárdék 97.40, Déli vasút 13.10, Osztrák-magyar államvasút —, 25. Károly Lajos vasút —, Kassa-oderbergi vasút —, Orosz bankjegyek 216.20, Bécsi váltóár 85.15, 4 1/2% új orosz kölcsön —, Magyar vasuti beruházási kölcsön —, Török dohányszervény —, Alpesi bányarészvény —, Olasz járdék 103.—, Disconto Commandit 186.75, Magyar hitelbank —, Általános villamosági Edison 213.—, Dynamit Trust 169.10, Geisenkirchener 216.50, Harpen 183.—, Laurakohó 241.25. Az irányzat csendes.

Páris, május 23. (Zárlet.) Osztrák-magyar állami vasút —, Új török-konk 83.35, Egyiptomi járdék 105.10, Osztrák Landerbank —, Párisi bankrészvény 1131., 3 1/2%-os francia járdék 97.10, 4 1/2%-os spanyol járdék 84.42, 3 1/2%-os új török-konk járdék 97.40, Crédit foncier de France —, Alpesi bányarészvény —, 4 1/2% 1890. román kölcsön —, Görög kölcsön 85.50, Váltó Olaszországra 1/4, Váltó Amsterdamra 205.81, Váltó Brüsszelle 1/2 3/4, De Beers 490.—, Chartered 45.80, 5 1/2%-os bolgár kötelezvény —, Magyar aranyjárdék 100.—, Déli vasút —, Váltó Londonra 251.75, Osztrák aranyjárdék 99.10, Török sorsjegy 121.25, Meridional vasút —, 4 1/2%-os olasz járdék 103.10, Ottoman-bank 584.—, 3 1/2%-os francia-járdék 97.10, Osztrák földhitelintézet —, Déli vasuti elsőbbségi kötvény 314.—, 4 1/2%-os 1896. román kölcsön 100.10, Dohányszervény 355.—, Váltó Bécsre 103.84, Váltó német piacokra 121.90, Rio 1291.—, East Rand 198.—, Randfontein 88.—, Magyar jézálogbank 528.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 23. (Zárlet.) 4 2/2%-os papírjárdék 99.90, 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 100.75, 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 99.15, Osztrák hitelrészvény 201.30, Osztrák-magyar államvasút 136.50, Északnyugati vasút —, Bustiehradi vasút —, Londoni váltóár 203.95, Bécsi bankgyűléslet 130.—, Villamos részvény —, 3 1/2%-os magyar aranykölcsön 82.50, 4 2/2%-os ezüstjárdék 99.85, Osztrák koronajárdék 99.90, Magyar koronajárdék 97.40, Osztrák-magyar bank 116.30, Déli vasút részvény 13.30, Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 851.50, Párisi váltóár 812.05, Unionbank részvény —, Alpesi bányarészvény 207.—, Az irányzat szilárd.

Chicago, május 23. (Terménytársad.) (Zárlet.) Buza irányzata állandó. Máj.-ra 96 1/2% (—), Jul.-ra 85 1/2% (98 1/2%). — Tengeri irányzata állandó. — Májusra 46 1/2% (47.—). — Zeir: Májusra 6.47 (6.47), Juliusra 6.67 (6.50). — Swalonsa short clear 6.37 (6.37). — Scribáns: Juliusra 11.27 (11.53). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árat jelölik)

Minden szó egyszeri betétként... Kereskedelmi telefon-sz.: 56-12.

APRÓ HIRLETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... Kiadóniai telefon-sz.: 54-39.

Pénz.

Készpénzkiadások (privát után) legutóbb esetben 3 nap alatt kedvező eredménytel...
Csinosan butorozott. teljesen tiszta, különbejárattal utcai szoba 1 vagy 2 ur részére azonnal kiadó. Nyár-utca 28., magasság: 20069

Használt

férfitrukkat, fehérnemű stb. veselek a legújabbakban árban. Márkus, Lajna-utca 16. ajtó 10. 5824
Képeslapokat ajklopeset egy, mint virágost, hasonlított vizsinos Dvorschák Ferenc tanárjelölt. Pálvas, Trenckenegye. 8015
Külföldi házikókat kapható keresztény uronél. Muzem-utca 19. sz. 6. ajtó. 1128
Pénzkezelet és fall ingára eladó. Spiegel, Lipót-kört 5. földsz. 12. 1066
Tejet veszek elsőkézből, kérek ajánlatot, Üllői-ut 10. hávéromé. 1162
Gyermekkosci ülő, olcsón eladó. Váci-kört 31. II. em. 18. ajtó. 20046

Használt

Sömörbetegek és olyanok is, akik sehol gyógyszerelést nem találtak, kérjenek ingyenes prospektusokat az eredménytől kezdve jótállás a lakások. **Rollé, Altona (Elbe)** G. Bergstrasse 158.
Külföldi karban levő 4, 6 és 8 lörccel Schutte-worth-gyártmányú gőgárukatul juttatás árban eladók. Gépgyár Budapest, Gyár-utca 50. 10102
Valamennyi harisnyakötő vejomint értesíten, hogy „Brosche és Richter” fele legjobb és mindenit híressé vált köpönyököt már nálam minden fajban kaphatók feltűnő olcsó árakban. Személyes vásárlásnál nem fizetendő. Vidéki rendelések rögtön elküldözöttek. Magyarországi képviselői: raktárul Erdélyben, Budapesten, Népszínház-utca 26. II. em. 42. 20066

Soványosság

F. évi május 1-én a felsőszélei-ostriák-magyar közszolgálat-ostriák-magyar közszolgálatban 1902. évi január 15-ől érvényes I. és III. filoz című díjazásokhoz a II. pótlék és a 1904. évi január 1-ől érvényes II. filoz című díjazásokhoz az I. pótlék lép érvénybe. Ugyanezen időponttól kezdve az ostriák-magyar közszolgálatban 1897. évi szeptember 1-ől érvényes 3. filuzetben az V. pótlék lép érvénybe. A szobán forgó díjazás pótlékok az állomások felvételénél mindig módosított díjtelekkel, valamint díjtelek hatályon kívül helyezését tartalmaznak. A bekövetkező díjdrágulások és forgalomkorlátozások I. évi június 15-én lépnek hatályba. A díjazású pótlékok a részes vasutaknál megszerezhetőek. Budapest, 1904. április 23-án. Az igazgató helyett.

Ha szép bajuszt,

száskált és haját akar növesztetni, vagy azt akarja, hogy azok ki ne hulljanak; VEGÉRE!...
Kerékpáralkatrészek, gummi árúk legjobb minőségben. 40% árszármányval. Kerékpár javítások, nickelözés, zománcolás, kárpótlás olcsón készítek. Új kerékpár 55-60 és 70 forint. Használt kerékpár 25 főtől feljebb. Javításoknál kérem a törött alkatrészt beküldeni. Vidéki megrendelésekkel költségmentesen és pontosan eszüközik. **BERGER BÉLA** Budapest, VI., Desseffy-utca 28. sz.

Mannheimi Biztosító-Társaság

Vezérképviselettség: Budapest, VI., Gyár utca 7. Alapító: 8 millió márká. Tőketartalék: 2 millió márká.

Pénzkiadás

kaphatnak állami, megyei, városi tisztviselőket, katonatiszteket, nyugdíjasok, 70%-os kamatra, kütelevényre tíztől-huszonöt évi időre főbíró kezés nélkül. **Magaspenz egy nap alatt** folyósítunk. Válasz-utca 28. ajtó, minden levonás nélkül katonatiszteknél, hivatalnoknál, banktisztviselőknél, tanárnál, papok, tanítók, hivatalnokok, kereskedők, iparosok, valamint minden hitelképes egyenlő olcsó kamatra nyelvével 10%-os tőkeltérlesztésre 200 korotól kezdve kaphatnak kölcsönt kütelevényre vagy váltóra kezéssel és kezés nélkül. A leggyorsabb lebonnyalás bárhova. Többek teljes bizalommal fordulni és magygozódat szerzeni. **Kamérez Dező** budapesti pénzügyes vállalkozó. Budaörs-utca 1. Válaszbüro. Vas-utca 17. 1197

Lépcsőházi

külföldbejárattal szoba 1-2 ur részére kiadó. Kerespest-ut 19. I. 13. 1203
Csinosan butorozott udvari két ablakos szoba különbejárattal, egy vagy két urnak esztleg hénapos ár. a kiadó. Kényeztető-utca 8. a földszint ajtó 4. szám. 20060
Nyáriak olcsón kiadó: Lederer telepen, fogakérekkel vasat megfűzője. Butorozó, vízvezeték, fürdőszobával ellátva. 10388

Birtok.

Birtok és téglagyár csere, 500 magyar holdas homoki birtok, Pest megyében, agyazsint Budapesttől 1 órányira, 16 holdas területen épült, teljesen felszerelt és működésképes. Tégla- és téglagyár, ingatlan telephelyes. Budapesti háza avagy telekhez becsatlakozó. Bővebbet Szűcs Sándor és Társa, teljelmegbiztosítók, VI., Teréz-kört 38. sz. 20061
Csere eszládi vizonyok miatt, Pest-megyén 100 holdas teleherentes birtokomat, 16 hold termő szőlővel, 100,000 korona értékben csereszeri öblajtom, egy budapesti házra, közvetlen és komoly ajánlatok keretén „Realis csere”-s. jelege alatt a kiadóba, 20062

Állasközvetítés

mérnökök, technikusok, vegyészek stb. részére a **Technische** **Zeitung** **in** **Deutschland** által, Berlin C. 2. Burgstrasse No. 28. Kötségmentes a tagok és főkező részére. Budapest, 1904. április 23-án. Az igazgató helyett.

Spóra-féle

világhírű KLATTAU **disz- és órlási szegfü.** Kifüzetve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt, a. Mainban stb. a legmagasabb díj-akk.
Elite vasbásték 10 darab 30 K.
Kiállítási és reklám minta fajok 10 darab 15 K.
Óriási szegfü 10 darab 10 K.
Disz-szegfü 10 darab 6 K.
Kerti szegfü 10 darab 2 K. 50 Nl.
50 darabnál 10% 100 dbnál 20% engedmény. Képes árjegyek ingyen, bérmentve.
Fr. Spora szegfü-kivitel KLATTAU (Csehország).

Butor.

Egy uri garnitúra szalonn, ebédül és hátszóba függönyök olcsón eladó. Weber, Szabadság-ter 4. 4051
Érőszaki egész új, remek munka, 14 főtől eladó. Hádách-n. 14. f. 27. 20048
Hálószoba, keveset használt, modern kivetlen, elutazás miatt olcsón eladó. Wessely-utca 4. I. em. 7. 1187
Faragott hátszóba 100 forint, más különféle bútorok olcsón kaphatók. Tizza Kálmán-ter 7. Horváth. 1178
Cimbalom és érszlasi olcsón eladó. Lónyay-utca 26. I. em. 27. 1206
Használt szép érszlasi székkel olcsón eladó. Nyár-utca 12. I. 6. 20062

Birtok.

„Vénus-arekenes” használatra az arenak fiatal, lúdkinézésű köcsögök. Eltávolított minden kiltést és aretisztalanságot. Egész tegy 2 korona, kis tegy 1 korona. Vidékre csak egyedi küldetik postán utávéttal. Kapható és megrendelhető egész „Udvari gyógyszerár” Budapest, Var. díszter. 20060
3 tekeaszal, egy fordító sírgöngy eladó. Kőbányán, Központi Kávéház. 1189
Külföldi faj kanárik juttatás árban kaphatók. Budapest, Nefelejts-utca 44. I. 13. 20067

Használt

Fűtőbereteket, kik fűtőberet szendvednek és nehezen hűlnek, kérjenek prospektust a legújabb elektronikus fűtőberetükről (a fűtlen alig látható). Kapható kizárólag Németi Mórján, Nagyváradon, Deák Ferenc-utca 18. 20076
Zálogcédlákat bármilyen, vidékről is, butoroktól, egész használtok, régiségkelet, öreg háziak fogakak valamint minden elfogadható ves Wischgrod Jakab, Nagyváros-utca 7. Levelezőlapra azonnal jövek. 20081

Butor

feltűnő olcsó és jó kivitelben részlete és készpénzért nagy választékban **GONDA S.** butoraktárban, István-ter 7. Csász. kir. szab. Déli vaspályatársaság. 1877/G. sz.
A es. kir. szab. déli vaspályatársaság magyar vonalul számára az 1905., 1906. és 1906. éven szűkösök papírmunka, levél- és kártyakészítés, valamint a díjazásokhoz azonosulni nyilvános pályázat hirdetés.
Az ajánlatok f. é. június hó 20. déli 12 óráig a es. kir. szab. déli vaspályatársaság igazgatójának részére benyújtandók, megkezdve, hogy ugyanott az anyagterjesztésnél az általános és különleges feltételek, a választott bíróság rendeltetés, és az ajánlatok használatára szűkösök kizárólagos, illetve árjegyekkel fizet megkezdésével és a szükséges anyagok mintheti is megkérhetőek. Budapest, 1904. május hó 19-án. Az illetégtörzsgóság.

Butor

Magyar királyi államvasutak igazgatója. Budapest, 1904. május hó 20-án. (Utányomás nem díjaztatik.)

Lakás-bérlés.

Egy II. emeleti lakás november 1-re kiadó összes mekkelhelyiségekkel, V. Erzsébet-ter 2., a Fűrdő-utca mellett. 20074
Egy szőlő butorozott szoba külön bejárattal olcsón kiadó Desseffy-utca 25. ajtó 10. 3223
Külföldbejárattal kétablakos utcai szoba, csinosan butorozva, fürdőszoba-hátszóval azonnal kiadó. G-utca 29. III. 26. 8506
Négy utcai szoba melkőhelyiségekkel azonnal is kiadó Wessely-utca 51. 1204
Nyári lakás kiadó 2 vagy 3 szoba, veranda, butorozva, szép kiállítás, lipómező 5657/1, Horváth Zsigmondnál. 1177
Elegánsan butorozott szoba, kécsősháza melkőhelyiségekkel, kárpál, 1-2 ur részére kiadó. Kárpál-utca 9./a földsz. 2. 1188
Butorozott szoba, esztleg ellátással 1-2 ur részére kiadó. Akadémia-utca 62. I./9. 1191
Utcai különbejárattal szoba kiadó azonnal Üllői-ut. 12. Házfőnökök, 1192
Szép utcai lakás, Csömör-ut 23., Garay-térrel szemben (villamos megálló), II. emeleten 3 utcai szoba, 1 udvari szoba, fürdőszoba, előszoba, esztleges konyha, 620 forint bérlet augusztusra kiadó. 20065

Külföldi

Schleifinger Mór esztéletelnyezé intézete, Nagykorona-utca 30. Ajánl: szákszócs, szobaleány, mindenes, dadák, káplás, bonne, telenes, kocsis, gazdasszony, esztig. egy Budapestben mint vidéken nagy választékban. Vidéki megrendelések pontosan esztüköztöttek. 3233
Többféle férfitruha, ugymint szalonruha fehérnemű elutazás miatt olcsón eladó. Bővebbet Mária-utca 13. földszint I. vasárnap reggel 10-12. 1210
Nagyvendégfogók 3 méteror burput (bőll) jégkezelet, sörapparat eladó. Csömör-ut 11. 1211
Egy Styria női kerékpár szálmal eladó. Izabella-utca 74. Fűtőházszület. 1216
Kereskedők varrónők, selymenarajkókat küldjék „Cicé” nyakkendő varrodát. Renskövillai árak. Újpest, Váci-ut 6. sz. 1219
Háromagyi esztillár, légezőes és villanyra eladó. Kossuth Lajos-utca 16. sz. 124. 1210

Kerékpár

Portál 3.50 méter nagyságú, két évig használt e-adó. Kertész esztégnyűzet Kossuth Lajos-n. 15. 1200
Pénzkezelet 1 nagyobb és kisebb eladó. Winter Doh-n. 3. 1199
Willers és ifj. Prinzhausen vésnökü műhely és rugyantáblagyógó gyártás Budapest, Váci-kört 56. sz. Árjegyekkel szolgálunk. Magyar királyi államvasutak igazgatója. 86291. C. II. sz. 1187
Hirdetmény. Ártuforgalom egyrészt a román vasutak, másrészt az ostriák-magyar és német vasutak között. (A díjazású I. rész A. szakasz 10 8-ának 11 kiegészítő határozmányának kiegészítése.)
A román vasutak Craiova állomása és német vasutak között. Az árúknak a rendeléselő állomáson a vasút által esztüköztendő vámkezelésre vonatkozó nyilatkozat tehát nem csupán Bucurest és Zsigi állomásoknál, hanem Craiova állománál is meg van engedve. Budapest, 1904. május hóban. Magyar királyi államvasutak a részes vasutak nevében. (Utányomás nem díjaztatik.)

Butor

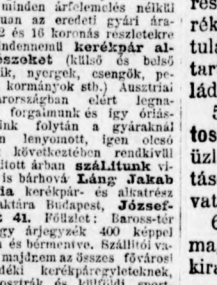
Magyar királyi államvasutak igazgatója. Budapest, 1904. május hó 20-án. (Utányomás nem díjaztatik.)

Butor

Magyar királyi államvasutak igazgatója. Budapest, 1904. május hó 20-án. (Utányomás nem díjaztatik.)

Régi ezüst

tárgyakat veszek és eladok mindennemű arany- és esztérűt, ugymint régiségkelet, drágaköveket, arany- és esztérűt, láncokat, gyűrűket, ezüst esztüköztöttek, kérjen lepes árjegyeket megvételhez. Fuchs Dávid nőda, Budapest, IV. ker. Váci-ut. 10/a. I. 5.

Telefon - vagy levél (levelezőlap) - belüli megkeresés - re a legkészségesebben ad a vezérképviselettség rögtön felvilágosítást!

Vidéki ügynökök, valamint üzletszerzők Budapest számára kerestek.

Telefon - vagy levél (levelezőlap) - belüli megkeresés - re a legkészségesebben ad a vezérképviselettség rögtön felvilágosítást!

Vidéki ügynökök, valamint üzletszerzők Budapest számára kerestek.

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(12)

Ma este is találkozni fog vele Hildegard. Az amerikai követésen nagy fogadás volt s mint mindig, most is nagyon örült ennek a találkozásnak. Hogy tessék neki, gondosan fölékesítte magát és új öltözéket is vett föl, amelyet a néne ajándékozott neki. Örömmel készülvén erre az ünnepségre, a szokottnál korábban is látott hozzá az öltözködéshez és jó negyedórával az indulás előtt már ott állott a tükör előtt és mosolyogva nézte magát. Örült a szépségének és tudta, hogy ma is feltűnést fog kelteni.

Még ott állott gondolataiban elmerülten, amikor az ajtón kopogtattak s ő hirtelen megrezzent.

— Hát megyünk már? Készen vagyok, rögtön jövök.

— Még ráér baronessz, a kocsii nincs még itt, hanem expresszlevél jött.

Hildegard megijedt. Expresszlevél, mi történt?

Ajtót nyitott, elvette a cselédtől a levelet, aztán akaratlanul is összeresztett amikor a borítékon a bátyja írására ismert.

— Ah, ő! — Bosszankodva vetette a levelet az asztalra, felbontatlanul is tudta, hogy mi van benne, pénz kérelek. Az undor érzése töltötte el. — Hogy éppen most rontja el megint az örömet. És hogyan is kérhetnék számára a nénitől most, amikor éppen ezt a drága ruhát kaptam tőle. — Egész öröme oda volt. — Ej mit — mondta magában végül. — Ne rontsa el ez a levél most a kedvemet, majd elolvassom holnap, vagy ma este, amikor hazajövök.

De valami belső nyugtalanság mégis arra ösztökölte, hogy a levelet felbontsa s akkor ezt olvasta:

Édes kis Hildegard!

Bizonyosan ismered azt a régi viccet, hogyan veri fel a bakter az asszonyt az ágyból ezekkel a szavakkal: „Asszonyág, valahogy meg ne ijedjen, az ura meghalt.” En is így beszéltek most. Kedves Hildegard, valahogy meg ne ijedj, de négyezer márkára van szükségem. Vigye el az ördög, de semmi szerencsém nincs már! Tegnap reggel egész csomó figyelmeztető levelet kaptam, igazán magam sem tudom, honnan bujt elő az a sok ember, aki mind csak pénzt akar tőlem. Honnan vegyem, ha csak nem lopom? Hát szerencsét próbáltam a kártyán, hanem a pokol minden ördöge ellenem esküdött s amikor ma reggel aztán kabátlan arra ébredtem, hogy négy ezresig uszom, hálaistennek, háromnap halasztást kaptam, hanem addig aztán el kell intézni a dolgot, mert akkor nem marad egyéb hátra, mint hogy az obligát golyót a fejembe röptsem. Hisz tudod, a többi adósság nem nyom, de játékadósság az becsületbeli adósság, a becsületünkön pedig nem tűrhetünk egyetlen paenit sem, akkor inkább bucsut kell venni ettől a szép világtól. Inkább a halál, mint a becstelenség. Hát, amint mondtam, Hildi, négy ropogós ezresre van szükségem s neked ezt meg kell szerezned. Annál könnyebben esik nekem, hogy erre most megkérjelek, mert őszinte örömmel értesültem arról, hogy az eljegyzésed küszöbön van. Na, itt is az ideje, Hildi, a mi érdekünkben és a te érdekben is, mert azzal tisztában kell lenned, hogy az utóbbi esztendőben erősen visszaestél. Mikor legutóbb látalak, igazán megijedtem. Érts meg jól, még mindig csinos leány vagy, de a multhoz képest? Na, de hiszen a földög az, hogy annak a Winklernek, vagy kinek tessék. Micsoda ember is az tulajdonképpen? A néni azt írta a mamának, hogy dühösen udvarol neked, képzelheted, hogy otthon mennyire odavannak az örömtől. A papa azt írta nekem, hogy a jó hírre rögtön kiegészítette a boros pincejét és igaz gyönyörűséggel ivott egy palack francia pezsgőt az egész-

ségedre. A néni egyébként azt is megírta, hogy jövődéli apósd gombokat gyárt. Gondoltnak is förtelmes! Csakugyan igaz? Na, de végre is az a fő, hogy elég gombot gyártson. Hát csak ne bocsásd ki a kezéből azt a fiut, hiszen a szemeid még mindig szépek s ha amugy istenigazában villogtatod őket, akkor a tied biztosan. És ha eljegyzitek magatokat, ami remélhetőleg a legközelebbi napokban megtörténik, akkor csak jöjjön hamar az a lakzi, hogy valahogy meg ne bánja a dolgot és valahogy meg ne neszelje, mit tervelünk a pénzzel. Ha aztán a sógorom lesz, majd megfejem, ez már egy cseppet sem aggaszt.

Na, Hildi, most már elég mára, szolgálalba kell mennem, az ezredes összehívott bennünket, megint felolvassák a becsületbíráskodásról szóló legfelsőbb határozatokat. Ostobaság, mintha az ember magától nem is tudná, mi a becsület. Aki ezt nem érzi, azon ugyan nem segít, ha azokat a litániákat el is darálják neki. Hát kérek, küldd el azt a négy ezrest, a bácsi szívesen adja, ha megmondod neki, hogy az esküvő után rögtön visszakapja. Még valamit: köss házassági szerződést a jegyző előtt és biztosíts magadnak tisztességes zsebpénzt. Negyvenezeren alul nem adnám a helyeden évenként, csak meg kell adnia egy kicsit az árát annak, hogy tisztességes családunkba beházasodik. Odahaza egyébként, dacára a pezsgőnek, amelyet papa különben csak küszöbön lévő eljegyzésedre való tekintettel kapott hitelbe, úgy látszik, borzasztóan rosszul állanak a dolgok. A papa azt írta, hogy neki is küldjek néhány ezrest, vagy legalább néhány százasat, ha egyszer szerencsém lesz a kártyán. Ah, ha az öreg csak sejtene is, milyen kutyául vagyok magam is.

Na, csinálj jól a dolgot, Hildi. Szívvel üdvözöl és csókol a te hú

Fricid.

Minden csöpp vér eltűnt Hildegard arcából, miközben ezeket a sorokat olvasta, mozdulatlanul állt ott, mint már annyiszor, amikor hirt kapott hazuról, az utalást érzése könnyezte. Ezer darabra tépte a levelet és a földre dobta foszlányait.

Leroskadott egy székbe és arcát a tenyerébe rejtette.

— Hogy nem szégyenlik ezt irni, — nyögte — hogy úgy mernek kezelní, mint valami személyt, akit a legtöbbet ígérőnek kalmárkodnak el. Azt írja: csak meg kell adnia egy kicsit az árát annak, hogy tisztességes családunkba beházasodik. Tisztes! — Keserűen felkacagott. — Tönkrement emberek és játékosok, olyanok, akikkel szóba sem állnának, ha nem volna nemesi nevük és nem volna uniformis rajtuk. De hát ha valakinek kard lóg az oldalán és nemes, akkor már is kifogástalan ur.

Fölrezzent tőpéngéréből, néne jött be a szobába, hogy megkérdezze, készen van-e már a toalettyével. De szörnyülködve csapta össze a kezét, amikor Hildegard arcába nézett.

— De Hildegard, mi lélt, mi történt? Hildegard megvetően vonogatta a vállát.

— Mi történhetett volna! Ott láthatod még a levél rongyait, Frici megint játszott, négyezer márkát veszített s töletek kerjém ezt a pénzt. — És hirtelen kitörő szenvedélyességgel folytatta: — Hogyan irhattad azt haza, hogy nemsokára meglesz az eljegyzésem Winklerrel? Ez nagy igazatlanság volt tőled s meg is vannak már a következményei. Apa is, meg Frici is adósságot adósságra halmozott ennek a kontójára. És azt megmondom neked, néni, nem tudom, vajjon szeret-e Winkler, alig is hiszem, de ha mégis szeretne és valamikor megkérne, akkor tudom, mit teszek, akkor előbb kinyitom a szemét, akkor abban a pillanatban, amikor megkéri a kezemet, elmondom neki, hogyan küldtek engem évek óta ide a székvárosba, hogy gazdag férjet fogjak magamnak, hogyan számitanak rokonom a pénzére, hogyan vélekednek az ő polgári nevére. Mindent megmondok neki, mert ha nem is szeretem még Winklert, sokkal inkább tiszteltem és becsülöm, semhogy megcsalhatnám. Hadd lásson tisztán, hadd tudja meg, milyen tiszt-

tes családba házasodik ő bele. Mindent megmondok neki.

— Azt nem fogod megtenni. — Warnowné magánkívül hallgatta Hildegardot és sokáig tartott, amíg magához tért. — Azt nem fogod megtenni! — mondta még egyszer izgatottan. — Neked kötelességed a családodra gondolnod és aztán mi ránk is. Nem akarom neked fölsorolni, mit tettünk érted, gazdagok vagyunk ugyan, de azért mégsem adhattuk volna ki azt a sok ezrest érted, szüleidért és bátyáért, ha nem tartottuk volna természetesen, hogy később visszafizeted nekünk ezt a pénzt. Ha azt mondogd, hogy fel fogod világosítani Winklert az esküvő előtt, akkor az egyszerűen ostobaság. Az ő vagyonához képest annak a néhány ezer márkának semmi jelentősége nincs s elég okos ő ahhoz, hogy tudja, hogy egy ilyen szép fiatal hölgy, mint amilyen te vagy, egy polgári származású hadnagyhoz csak a pénzért megy. De ha mindent megvალasz előbb neki, ha valóssággal figyelmezteted őt arra, hogy ne vegyen el feleségül, akkor igazán nem tehet egyebet, mint hogy visszalépjön, s akkor aztán mi lesz?

Hildegard az ő szép vállát vonogatta.

— Hogy mi lesz aztán? Az nekem egészen mindegy. Csak nem pusztulok el éhen, mondtam már neked, hogy majd valami állás után fogok nézni.

A néni gyúnosan felkacagott:

— Megörültél! Hát tanultál-e valamit? Értesz te valamihez? Van neked csak sejtelméd is főzésről, háztartásról? Még csak társalkodónak sem állhatnál be. A zongorázásokat nem lehet meghallgatni, felolvasni sem tudsz, idegen nyelvismereted nulla, hát hogyan akarod a kenyeredet megkeresni? — Kegyetlen gyűnyval beszélt, de amint most egyszerre meglátta Hildegard egészen elkényszeredett arcát, megint csak a szánalom kerekedett felül benne s szinte gyöngéden ölelte át Hildegard nyakát. — Ne busulj, sokkal jobbra fordul minden, semmint gondolod. Hiszen értem és veled együtt át is érzem, hogy Frici levele felizgatott, de hiszen nem gondolja ő azt olyan komolyan. Holnap beszéljek majd a bácsival, hogy küldje el neki azt a pénzt és ha a férjem nem akarja, majd megadom neki én és most fel a fejfel. Ideje már, hogy induljunk.

— Csak menjetek, néni, engem pedig hagyjatok itthon, igazán nem vagyok abban a kedvemben, hogy társaságba menjek.

— De Hildegard, — A néni nem akart hinni a fülének. — Itthon akarsz maradni? Abból nem lesz semmi, éppen a mai fogadásról, amelyre az udvar is megígérte a megjelenését, nem szabad elmaradnod. És azt hiszed, azért csináltattam neked ezt a drága ruhát, hogy most levedd és a székénybe akaszd? Mit feleljek majd, ha az emberek majd kérdezősködni kezdnek?

Hildegard ajka körül fáradt mosoly jelent meg.

— Nem kérdezősködni majd felőlem. Örülnek majd, ha nem látnak egyszer.

— Es Winkler? Mit mondjak majd neki, ha felőled kérdezősködni?

Hildegard bámulva meresztette rá szemét a néjére,

— Hát csakugyan nem érted, hogy éppen ő miatta nem akarok elmenni az ünnepségre? Frici levele és mostani beszélgetésünk után egyenesen lehetetlenség volna vele találkoznom. — Hanem aztán hirtelen megváltoztatta elhatározását. — Nem, igazad van, nem engedem, hogy elrontsák azt a napomat, amelynek olyan nagyon örültem.

A néni gyöngéden keblére ölelte.

— Így van helyesen, gyermekek, csak jöjj, a kocsii már elő is állott.

Rögtön aztán a követésre hajtattak; meglehetősen későn érkeztek, nagy kocsisor állott már a kapu előtt és így sokáig tartott, amíg kocsijuk előállhatott. Warnow és Warnowné élénken beszélgettek a többi fogatokban ülőkről, akik a közelükben voltak, megjegyzéseket tettek a többi fogat eleganciájáról és találgattak, ki fog megjelenni ma az udvar részéről.

(Folytatása következik.)

Takarékpénztárak.

Table with columns for bank names (e.g., Belvárosi, Bpesti III. ker.) and their respective values.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets (e.g., Bazilika, Ugy. o. felülb.) and their values.

Pénzmekek.

Table listing various currencies and their exchange rates (e.g., M. vagy oszt. arany vert).

A budapesti terményüzzsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag lucerna magyar 42.—49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdőlyi — korona, vörös bányási — korona, közpészemű 43.—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona. Disznózsir: budapesti 63.—63.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 51.50—52.— korona, 3 darabos 54.—54.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.—16.— korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 18.50—19.50 korona, 85 darabos 24.—25.— korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség 14.—14.50 korona, 100 darabos 17.—18.— korona, 85 darabos 22.—23.— korona. Szilvaiz: szlávóniai 13.—14.— korona, szerbiai 11.—12.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A legutóbbi napok nagyfokú kedvetlensége a mai előtőzsdén még erősebb lett és folytatódott a déli tőzsdén is, mely gyengén és kedvetlenül indult. A gyenge irányzat zárlatig tartotta magát.

Zárlat szilárdabb.

Bécs, május 28. (Magyar értékek zárata.) 4% aranyjárdék 117.30. Magyar koronajárdék 97.15. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.—. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.85. Magyar hitelbank-részvény 748.50. Magyar nyeremmé-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar leszámított- és pénztárbank-részvény 450.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 485.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar eukoripar 1560.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank —.

Bécs, május 28. (Osztrák értékek zárata.) 4-2% papírjárdék 99.20. 4-2% ezüstjárdék 99.—. 4% osztrák aranyjárdék 118.20. Osztrák koronajárdék 99.30. 1860. sorsjegy 152.20. 1864. sorsjegy 261.—. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitel-részvény 639.—. Angol-osztrák bank 279.50. Union-bank 515.50. Bécsi bankgyűléslet 510.—. Osztrák Länderbank 424.50. Osztrák-magyar bank 1619.—. Osztrák-magyar államvasut 634.26. Déli vasut 78.75. Elbevélyi vasut 412.—. Dunagőzhajózási társaság 838.—. Alpezi részvény 410.25. Dohányrészvény 326.—. 20 frankos arany 19.06. Cs. kir. arany (vert) 11.33. Londoni váltóért 239.20. Német bankváltók 117.35. Lípótkohó 340.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd —. Török sorsjegyek —. Az irányzat szilárd.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 28. A sertésüzlet irányzata: esőndes.

A Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) 118—120 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 119—120 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 119—120 fillérig. Fialat könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar másodikrendű: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilo-

grammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 116—118 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 115—117 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 114—116 fillérig. Sertéslétszám: 1904. május 26. napján volt készlet 33.701 darab. — 1904. május 27. napján felhajtott 1519 darab. 1904. május 27. napján elszállított 1721 darab. 1904. május 27. napján maradt készletben 33.499 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 28. —

Kinevezések. A m. kir. honvédelmi miniszter Fischer Sándor segédhivatali igazgatói címmel és jelleggel felruházott miniszteri irodatisztat valóságos miniszteri segédhivatali igazgatóvá, Nagy Samu miniszteri irodatisztát és Perényi Dénes miniszteri irodasegédjét pedig a X. ügyosztály 3-ik fokozatába sorolt miniszteri irodatisztáké, — a magyar kir. pénzügyminiszter a gesegvári m. kir. adóhivatalhoz Simonis Márton gesegvári, a turocszentmártoni adóhivatalhoz pedig Mihály János kaposvári adótitstát adóhivatali segédké, Blaskó Lajos beszerelői és Boér István brassói segélydíjas pénzügyi számgyakornokokat a brassói m. kir. pénzügyigazgató mellé rendelt számvétséghez pénzügyi számtisztéké ideiglenes minőségben, Pethő Lajos végzett akadémiai hallgatót ideiglenes minőségű bányagyakornokká, — a m. kir. igazságügyminiszter Kaloész Rudolf budapesti kir. büntetőbíróvánszéki díjnokot a karánsebesi kir. járásbíróshoz és Schwarz Antal es. és kir. 68. gyalogezredbeli igazolvánnyal ellátott őrmestert a szolnoki kir. törvénytörvényekhez irnokká, — a szegedi kir. ítélőtábla címke Lichtneckert Ferenc szegedi kir. járásbíróvánsági díjtalan joggyakornokot és dr. Babiczky Kálmán ügyvédjelölt, kecskeméti lakost a vezetőse alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká, — a kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. Timesak Aladar ügyvédjelölt, lőselei lakost a kassai kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká kinevezte.

Véglegesítés. A m. kir. igazságügyminiszter Krenkó István székesfehérvári kir. javítóintézeti családfelegéjét ezen állásában véglegesítette.

Pályázatok. Az ipolyvási pénzügyigazgatóságnál számvizsgálói állásra 14 nap alatt, — a budapesti V. ker. járásbírósnál végrehajtói állásra 14 nap alatt, — a nagyszombati járásbírósnál aljegyzői állásra 14 nap alatt, — a beszerzői kir. törvényeknél irnok állásra négy hét alatt, — a világoi járásbírósnál járásbírói állásra két hét alatt, — a zilahi pénzügyigazgatóságnál segélydíjas számgyakornoki állásra 14 nap alatt, — a kolozsvári kir. törvényeknél III. oszt. hivataloszálló állásra négy hét alatt, — a késmárki járásbírósnál irnok állásra négy hét alatt, — a szombathelyi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi szemlélti állásra 14 nap alatt, — a brassói pénzügyigazgatóságnál segélydíjas fogalmazógyakornoki állásra 14 nap alatt, — a beszerzői pénzügyigazgatóságnál két pénzügyi fővizsgálói állásra 14 nap alatt, — a nagyvárdi gyermekmenhelynél felügyelőorvosi állásra június hó 20-ig, — a beregszászi pénzügyigazgatóságnál két számmelőri állásra két hét alatt adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, május 29. Római katolikus: Szentháromság. — Protestáns: Szenkár. — Görög-ország: (május 16.) Pünkösöd vasárnap. — Zsidó: Szivan 15. — Nap két: 3 óra 54 percek. — Nyug-szik: 7 óra 29 percek. — Hold két: 7 óra 28 percek este. — Nyugszik: 4 óra 15 percek reggel. — Holdtölte: 9 óra 55 percek délelőtt.

A pénzügyminiszter fogad 11 órakor. Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belépő-díj 50 fillér.

Könyvek Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Bornemisza Pál néprajzi kiállítása a Nemzeti Múzeumban, nyitva 10-től 4 óráig. Belépő-díj 40 fillér.

Nemzeti Múzeum. Régiségtár, nyitva van 9 óratól délután 1 óráig. A könyvtár iradalomtörténeti és történelmi kiállítás nyitva 9 óratól délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. Nővénytár (Széchenyi-utca 1.) nyitva kutatók számára díjtalanul 9 óratól 1 óráig. A múzeum többi terei megtekinthetők 1 korona belépődíj mellett.

Országos képtár az Akadémiaiban nyitva 9 óratól 1 óráig.

Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig. Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4.) nyitva 8—12 óráig.

Technológiai Iparmúzeum nyitva 9 óratól 12-ig. Földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut. 14.) nyitva délelőtt 12—1-ig. Belépődíj nincs.

Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 8—12 óráig. Akadémiai könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva.

Mentőgyűléslet helyiségei a Markó- és Súlyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 óratól este 6-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Az aqvinciumi ásatások és múzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára. V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. Hazai termékek kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség áru-sításokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kiállítási központi üzletvezetőség (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váci-körút 32. szám).

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvény-töke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI., A drássy-u. 5. Magyar kir. szab. osztályosjárású föléjárású helye: IV., Ferenczik-tere 4. Kézszalagúletek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenczik-tere 4., Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körút 2.; Üllői-út 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. gyermek- és éltetbiztosító intézet Budapest, VI. ker., Teréz-körút 40—42. A alapított 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosítási összeg hét millió korona. Biztosítási állomány: 46,000,000 korona.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Május 28. —

Table showing weather data for various locations (Állomások) including temperature, wind, and precipitation.

Jelek magyarázata: K. — kelet, Ny. — nyugat, D — dél. É — észak, A felhőzet: 0 — egészen derült, 1 — többnyire derült, 2 — részben felhős, 3 — többnyire borult, 4 — egészen borult, ● — eső, * hó, — köd, < — zivatar.

Hazánkban, többnyire normálisnál magasabb hőmérséklet mellett országszerte száraz volt az idő. A keleti maximum meggyengült és délnyugatról magasyomás nyomult az Alpesekig, depresszió pedig északon fejlődött.

Európában az idő enyhe, a nyugati államokban szörvénnyesen fordultak elő zivataros esők és az Alpeken az eső 20 milliméternél is több volt.

Kilátás: Nyugat felől némi hősüllyedés és zivataros esők várhatók.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) for various locations (e.g., Inn, Duna, Tisza) with columns for date and measurement.

SZINHÁZAK.

Vasárnap. 1904. május 29-én.

VIGSZINHÁZ.

D. u. 8-kor mérs. helyarákkal;

A nőna.

Bőhózat 3 felvonásban.
Személyek:
Castabeli Góth
Desrosiers Vendré
Dutacq Hedvig
Paul-Éric Komlóssy
Marceline Kerteszy
Babiote Szeremi
Zoe Gazsi M.
Henri Sarkady

Este:
A berlini Neues és Aines Theater vendégjátéka

Éjjeli menedékhely.

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:

Bétfőn: Az ár.
Kedden: Rieke.
Szerdán: Birnelmi Minna.
Csütörtökön: d. u.
Este: Serenissimas.
Pénteken: Éjjeli menedékhely.
Szombaton: A föld szelleme.
Vasárnap: d. u.
Este: Serenissimas.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Küry Klára vendégfeltevével.

En, Te, Ó!

Operett 3 felvonásban
Személyek:
Vergy gróf Németh
Gabriella Küry
Concy Papp
Millo-pertals Köröndy
Yolande Bánó
Maxime gróf Szomori
Alcofrías Vécsey
Gabi Perényi
Macach Gyöngyi
Mitzy Fedák
Ysebaan Baracsy

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:

Egész héten: En, Te, Ó!

VÁROSL. NYÁRI SZINHÁZ.

D. u. fél 4-kor mérs. helyarákkal

A svilákok.

Este:
Egy boldog gondolat.
Bőhózat 3 felvonásban.
Kezdetre 7 1/2 órakor.

SIÓFOK

Budapesttől 2 1/4 órányira,
a deli vasút mentén. Vas-
uti és hajóállomás, posta,
— távirda és telefon —

BALATON-FÜRDŐ

Nyaralásra és kirándulásra
a leg-nyaralósabb hely.

Megnyitás június hó 11-én.

Olcsó menettől járjuk május és szeptember hónapok-
ban. A "Budapesti" (déli vas út) d. u. 5 ó. 25 p.-kor sió-
foktól reggel 6 ó. 45 p.-kor indúló gyorsvonatok száma-
nyolc díjazással közlekednek. Június és augusztus hó-
napokból a vasút és autópályák által vonattal rendelkező
nyaralók a nyári nyaralók. — Nagyon feltöltött,
egészséges telek, ment minden szeptember.
Külön fűrdő, bars nyaraló telek és pompás
idegenző hullóveresek. Minden nyaraló 3 szálló
villanások és villamvilágítás.

A vendéglő és kávéház házi kezelésben.

Ála orle és napi 7-8 koronás penztőszerek étkezés.
Gömböri park, parti sétány és 20 hóidényes El-
idény június hó, a szobráknál 50% enged-
mény. Előre megállással és praxistokkal köz-
séggel száll a fűrdőigazgató Székely és május
hó végéig Budapest n. V., A pád-utca 11.

Gyertyánliget

(Máramarosmegye)

a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdő, gyógy-
gyógyhely, ásványfűrdő és vizgyógyintézet.

Előnyök:
1. Olcsó árak és feszelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barát-
ságos környezet. 3. Közel vasútállomás és jó közlekedés.
— Csodálatos szép magas felyes, por- és szelmentes, ózondús,
enyhe levegő. Kifűtött és könnyen emészthető tiszta vasforrás-
vizek. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legáltalánosabb gyógy-
siker: vészegység, sápkór idegesség, neurasthenia, gyomor-bél-
bajok és női bántalmaknál. Kényelmes, esimes lakások és igen jó
ellátás. Igen mérsékelt árak. Idény: május-október. — Vasúti
állomás Nagy-böcsök.

A fűrdőigazgatóság.

A hölgyközönség figyelmébe!

Üzletmen áthelyezése miatt
az összes raktáron levő, csakis
— elsőrangú minőségű —

fekete és színes ruhakelméket
valamint kiváló mosókelme-újdonosságokat

f. évi augusztus hó 1-ig

beszerezési áron adni elárusítom.

Kiváló tisztelettel

Frank Lajos

divatárak raktára

Budapest, Koronaherceg-utca 9. szám.

Harisnya-király

Kizárólag Teréz-körút 2.

Butor

részletfizetésre

vagy meghatározott időre szolid

árak és legelővezető fizetési

feltételek mellett. Felvilágosítá-

sál szolgát!

LISZT ISTVÁN

Budapest, IV.,

Koronaherceg-utca 2.

(Központi szék)

Butorraktárban.

Gőz- cséplőkészletek

hasznáit és gyárilag

javitott állapotban

kaphatók

Horrát és Herczeg cégnél

Budapest, VI., Lehel-utca 8.

Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Budán.
Természetes forró-
meleg kénforrások,
iszapforrások, ma-
gany-massza, vizgyógy-
intézetek, villany-fény-
fürdők, gőzfürdők, kö-
szővény-, ideg-, bőrbajok stb. fölül kimerítő prospektust küld
ingylen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán.

SZKLENÓ-FÜRDŐ

vasut- és távirda-állomás

Geletnek-Szklénó, Bars megye.

Regényes vidék: ózondús levegő, pompás lombos és fenyves
erdők, kiterjedt sétányok, diszkort, állandó zene, társalgó-
terem, kifűtött és olcsó étkezés és lakásnál fogva egészség-
semmek is a fűrdőhely nyaralóhelyül meglevő ajánlható.
— Szklénó-fürdő, hővíze (35-53° C) jajaiva van: emésztési
zavarok, máj-, lép-, vesehólyag-bántalmaknál, ugyintzen
rheumatikus, köszvény, rachitis (angol-betegség) scrophu-
losis, hidegek és mindennemű csont- és bőrbajoknál. Kiváló
jó hatással van az ózondús levegőnek a legzser, fűdősorvadás,
valamint haemoptoe (vérköpés) ellen.
Utazás Budapest-Lozono-Garam-Berzence-Geletnek-Szkle-
nó, vagy Budapest-Párkány-Nána-Léva-Geletnek-Szklénó.
Minden bővebb tudósítással szolgál

a fűrdőigazgatóság.

„SZOBRÁNC-GYÓGYFÜRDŐ”

Ungmgyében.

Glabrosós, hid-g, kenes, sós viz.

Gyomor- és májbetegnek magyar Karlsbadja.

Fűrdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Elő-
idény május 15-től június 15-ig. Utóidény augusztus
16-tól szeptember 15-ig. 3 nap arányában nyitva tartunk.
Ezen a maga nemben páratlan gyógyvíz, mint ivó-
mód biztos segít nyujt gyomor- és vesebajok és álhas-
pancsovánál, mákos székrekedéskor, emésztés, oldólag hat,
májbajoknál, epesótok és epesótok elődél g hat. Verődu-
nosoknál, szél- és koldások, gyulladási rhinomatizis verődu-
nó fűrdőidény h t, csontos és koldások, bántalmaknál a kör-
o oca ejszel, termősekre, eliradók-ora az ill-tokban, azok
o dásra és ki bűrdőidény hat. Kövesség, szivvelajadás
ellen, cukorbeteg égekkel, vesetákosoknál ugy a ukor mint a fo-
hére kiváló t gyorsan és kedvőző n befolyásolja.

Mint fűrdő különféle lez dvan okat, dancanokat, fellet-
és csobnáló ari, csont- és koldások, székrekedés, Gyógy-
kór o dagnatok, fekélyek ellen, a h és méh közötti lez d-
mányok, hashártya-izületmágyok fűrdőidényát elősegíti, a leg-
kú befelbb mákos, illűt bűrdőidény-égek ellen bántalmat gyorsan
hat.

Vasuti állomás az Alldó és Post felől jöveknék Ung-
vár, a fűrdőnek a fűrdő felől jöveknék Nagy-Mihály,
honnan a nyelmes bűrdőidény 1 és fél óra alatt érhető.
A víz ottban is sikerrel használható. Ára egy egy lada
40 özevel 14 ko ona, kis lada 20 öve gel 8 Forona. A víz
a vasuton szél tási k dvez ényben reszeli.

Me rendek és tudósító lesek Szobránc gyógyfürdő
pazka 164 kénak Szobránc gyógyfürdő címűndők
o-ia-é- t vírd-állomás helyben. A fűrdő igazgató-orvos
dr. Russy Gábor Lajos.

A fűrdőigazgatóság.

LUCSIVNA

f. év megnyitása május 20-án. Az intézet állandó
fűrdőorvosa a huszonötévi gyakorlattal bíró dr. csabai
Uy Kálmán.

Bővebb fölvilágosítással szivezen szolgál

Várady Szakmáry Donát,

a telep tulajdonosa.

KÖRÜT FÜRDŐ GÖZMOSÓ

Göz- és porcel-
lán-kádfürdők,
fedett téliuszoda
hidegvíz- gyógyin-
tőzet, villamos
fürdők, izasztó és
soványító-kurák.

Erzsébet-körút 51. A gémosóda gyorsan és pon-
tosan teljesíti meg ízást.

BIKSZÁDI GYÓGYFÜRDŐ

Szatmármegyében.

Fűrdőidény május 25-től szeptember 30-ig.

Május 25-től június 1-ig és szept. 1-től szept. 30-ig a szoba és fűrdőrakatái 13% engedmény.
Ezen érvényes konvencsio savanyvíz kifűtő hatása: heveny és
idült gyomor-, bélhurttában, a lélegzőszervek hurutos bántal-
maiban, máj-, és epesótokban, a vese és hólyag betegségeiben,
aranyér, sárgaság, lépdeganatokban és nyalkosnyó oldó hatás
tekintetében a bu apesúti kir. Tudományos Egyetemen történt kísérletek
szerint a legkifűtőbb érvényes savanyvíznek bizonyult be. A fűrdőben
ivó, fűrdő és belsőlegző gyógymód, azonkívül hidegvízgyógy-
intézet és savó-kúra A betegnek szorakoztatásáról kelőlen gondoskodva
van. A fűrdő acetilna-világítással van berendezve

Helyben orvos, gyógyszerár és posta.

Vasuti állomás: Szinyér-Váralja és Técső,

hol kényelmes kocsik kaphatók és honnan a fűrdőbe két és fél óra alatt
lehet elutazni. A vendéglőt özv. Lukács Ferencné a budapesti Saskör
vendéglőse látja el. Levélben megkeresésre mindenkor készségesen szol-
gál fölvilágosítással

a fűrdőigazgatóság.

Bikaviadatok Budapesten

az állatkert területén épült óriási arénában
1904. évi június 4-én, 5-én és 8-án

POULY filis

a Sevillában I-ső díjjal kitüntetett toreador.

Spanyol-s Délfranciaország első „Quadrill”-
jával, 24 vadon tenyésztett szilaj spanyol
bika, herceg Osuna, Viret, Dijol, Desfondo,
Chabrara, valamint Pouly bikatenyészdeiből.

Páholy (4 személyre) 100 K.
Üllőhelyek: 15, 12, 10
• 8, 6 és 4 korona.

Jegyek előre válthatók: A Központi Menetjegy-
irodában (Budapest, Vigadó-ter), a Royal szállodabeli
fűkírodában, a nagyobb dohánnyőzsdékben és a Köz-
ponti Menetjegyiroda összes vidéki fűkírodában.

Az előadások kezdete este 1/28 órakor.

+ IDEÁLIS NŐI SZELPÉG +

már rövid használat után elérhető az

„IDEÁL” tápliszit

R. Hofmann, Bécs, I., Bäckerstrasse 20.

Raktár: Kerpel Vilmos gyógyszerára a „Főber-
Sashoz” Budapest, V., Lipót-körút 28.

fényképezési készülék.

Lechner-féle új zsebkamerák, reflexkamerák
KODAK-félek, 6 K. 50 filmetől kezdve
jobbára szeméremével is. Vettőgépek isko-
lái és házi használatra. Szélfűtő-mezek, má-
solópapírok és mindenféle vegyszerek mindig
friss minőségben.

R. LECHNER (Wilh. Müller)

észt. és kir. udvari fényképezési cikkek gyára.

Fotográfiai készítői gyára. — Másolótjezt amatőrök részére,
Bécs, Graben 31.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1904. május 29-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

Arnoldson Sigríd assz. vendégfel.

Faust.

Nagy opera 6 felvonásban.
Személyek:
Füst Keresztes
Molstorfelen Szedrői
Valentin Mihályi
Wagner Ney B.
Margit Arnoldson
Sielch Payer M.
Martha N. Valant V.

Kezdetre 7 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

D. u. 8-kor mérs. helyárrakkal:

Utazás a föld körül

Szibérián át

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Spanyolország.

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:

Hétfő: A Rajna kincse.
Kedden: A wakler.
Szerda: Csütörtök: Siegfried.
Péntek: Zárva.
Szombaton: Istenek alkonya.
Vasárnap:

NEMZETI SZÍNHÁZ.

D. u. fél 8-kor mérs. helyárrakkal

Lady Windermere legyezője

Számú 4 felvonásban.
Személyek:
Lord Windermere Mihályi
Lady Windermere K. Hegyesi
Berwick hercegné Helvey L.
Lady Agatha Carlisle Paulay E.
Lady Plymdale Szacsaványé
Lady Jedburgh Paulayné
Lady Sturminster Meszlényi
Mrs Otterper-Cowper Koczori

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Napkeleti királykisasszony

Verses számú 4 felvonásban.

Személyek:

Mellissinde Márkus E.
Bertrand Beregi
Joffroy Rudei Császár
Trohman Iván
Zöld Veres Baló
Sorrismonde Paulay E.
Hajos gazda Molnár L.

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:

Hétfő: Napkeleti királykisasszony.
Kedd: Az ember tragédiája.
Szerda: Csete-páté (először) és Miss Hobbs.
Csütörtök: Napkeleti királykisasszony.
Péntek: Csete-páté és Utazás az özevgyes féld.
Szombaton: Bizánc.
Vasárnap: Napkeleti királykisasszony.

Ingyen és bérmentve

küldjük bárkinek dús tartalmu „Budapesti Divatlapunkat“ a hozzátartozó árjegyzékkel, mely a legdivatosabb tavaszi és nyári

kész női ruha- és confectió-árúkból a legújabb ábrákat tartalmazza.

Egyben van szerencsénk árjegyzékünkben néhány cikket felsorolni u. m.:

Figarós costum vagy séta-ruha, legfinomabb angol kelméből, bármely színben, elegáns. kiállítva 16, 18, 20 frt
Dverna orosz szabásu ruha, angol perito-szövetből bármely színben, mint séta-ruha nagyon alkalmas 12, 14, 16 frt
Batizsi-ruhák: finom selyem-batizsból, sima vagy mitázott, remek kivitelben, bármely divatból választott ábrán után elkészítve 12, 14, 16 frt
Batizsi-ruhák: faom francia batizst, moussellin- vagy ajour-batizsból, sima vagy mitázott színekben, elegánsan kiállítva 6, 8, 10 frt
Mosó-ruhák: voil creton, zephir, cöpper- vagy atlasz-szateból, orosz vagy matiné façonban, bármely színben 3, 50, 4.-, 4, 50, 6.-, 5, 50 frt
Costüm-ruhák: felér vagy szines piquéból kábolos vagy figarós façonban 7, 9, 11 frt
Delain-ruhák: huzott alj és blizzal, rendkívüli legegése folytán a nyári időnyre különösen alkalmas 8, 10, 12 frt
Fonygólakban rendkívüli nagy választék mindenféle kivitelben, u. m.: zephir, cöpper-batizst, voil és delainból. 3, 50, 4, 50, 5, 50, 6, 50, 7.-, 8.-, 9.-, 10.- frt
Ezen cikkre - tekintettel a fűrdő-idejű közelítésére - különösen felhívjuk a n. é. hölgyközönség figyelmét.

Üdülő, vagy kerti ponyvára, honi gyártmányu, kalotaszegi csikós anyagból, versenytára 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 frt
Aljak, melyben specialitást vagyunk, különösen ajánljunk, u. m. a legfinomabb lüsterből, szines vagy fekete, sima vagy csikós, volanos vagy kiugros szabásban. 5.-, 5, 50, 6.- frt
Fekete- vagy szines kolmekből, tressz-zsinór díszszel, kiugros, fent huzott vagy testhez álló szabásban. 6.-, 6, 50, 7.-, 7, 50 frt
Fodák Sári aljaink, melyekből egyedül állunk, kizárólag feketében kaphatók, 50 különböző kivitelben. 3.-, 3, 50, 4.-, 4, 50 frt
Bluzok: fekete vagy szines taffet, Luizin- vagy grogrén-selyemből, elegánsan kiállítva, bármely divatlap után 4, 5, 6 frt
Ugyanez: Pongie- vagy Laprográn-selyemből 4, 5, 6 frt
Nyári bluzok, a legfinomabb francia- vagy angol selyem-batizsból, csipkével gazdagon díszítve, nagyon elegáns 3.-, 3, 50, 4.- frt
Bluzok, cöpper vagy himzett divatos zephirekből, minden létező színben, egységes ár 1, 00 frt
Versenybluzaink különösen figyelemre méltók, melyek egyedül csak nálunk kaphatók, egységes ár 98 kr

WEINER és JAKOBOVICS

kész nőruha- és confectió-áruháza

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-út 75b. sz.

(a központi pályaudvar közelében).

CIRCUS BEKETOV

Ma, vasárnap

2 délután 4 órakor - este 8 órakor 2

Mindkét előadás ugyanazon nagyzerű műsor.

14 legjobb műsorszám. - 14 legjobb műsorszám.

Délután gyermekek az összes ülőhelyeken felülkap fizetnek.

Mindkét előadást visszavonlatlanul utolsó fellépése Mr. Henriksen-nek az 3 kitérőben látomított 15 jöges-medvéivel.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 3 óráttal reggel 4 óráig. Ma vasárnap, május 29-én.

Nagy népnéppély.

Délután 3 óráttal kezdve gyermeknéppély. - A belépésnél minden gyermek ajándékot kap.

A nagy variété-színpadon két előadás, a délutáni félhelyárrakkal. Fellépnek az összes elsőrangú attrakciók.

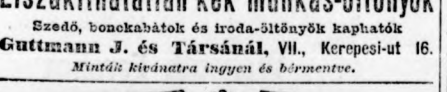
Foiles Comiques.

A kis garnizonból: Albach nemek aiadítása. A szabad területen Mr. Sarino, a tükörkirály. Francia színház. Moulin rouge. Monte-Carlo és mindenféle szórakozás. Nyári kore olyaipálya.

--- NAGY KONFETTI-CSATÁ! ---

A bonyolult hangverseny a karmester vezetésé alatt.

A délutáni variété-előadásra egy komédiát a est előadásra rendez áron, a főpénztárnál elővettől páholy-ülésgyék szabad bemenetre jogosítanak a területre is.

Elszakíthatatlan kék munkás-öltönyök

Szedő, boncabatók és íróda-öltönyök kaphatók Guttman J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 16. Minták kitérőn ingyen és bérmentve.

HOFFMANN GYULA Budán,

az „Erzsébet” híddal szemben.

Ajánlja: üve porcellán és china-ezüst árnit melyen leszállított árakban. Kristály üvegkiszélet 12 személyre, 52 darab 4 frt 95 kr.-ért. Porcellán öltöző-kiszélet 6 személyre finom Rosoco kivitelben, úns aranyozásu 7 frt. Porcellán t. á. kieszélet, öt személyre 3 frt. China-ezüst evőeszközlet 6 személyre, 15 drb. remek tokban 18 frt. 12 drb. zománé, fogszedény, 6 farsék, 6 lábas 3 frt. Függőlámpák divat stílusban 3 forinttól feljebb. Vidéki megrendelés utánvétel.

NOXIN

SZABADALMAKAT, védjegyeket és mintacitalmat megszerez a SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT PASZTOR (bej. cég)

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÜT 17. Félvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

A legjobb új és egyszerű használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható FISCHER J. ponyva- és zsák-áruházában

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Veszek állandón, minden mennyiségben, használt zsákok és becserelek ujakra használt terményzsákokat. Ponyve-tölcsoznő intézet. Legszolidabb kiszolgálás.

ALAPITVA 1882.

Rendeljen azonnal, mert csak rövid ideig 100 kor. helyett csak 5 korona!

Phonograph 6 üres és 6 drb. beékeltt hangszel, ért. hététen és hangosan beszél, énekel stb. Hektograph, másológép, 2 üveg másolóentával. Kézinyomda, felszerelve 280 nagy betűvel. Távolítóeső, 50.000 m. távolítást mutat. Album 12.000 drb. szép tájkép-levelezőlapal. 5000 drb. különleges külföldi levélbélyeg. Villany-zseblámpa, felszerelve. Örökös írótol, nem kell a tontába mártani. Ezen 8 tárgyat, melynek ára ezelőtt 100 korona volt, most külön 5 korona előleges beállítás ellenében bérmentve csupán 5 korona előleges beállítás mellett megvásárolhatók. Album 12.000 drb. szép tájkép-levelezőlapal. 5000 drb. különleges külföldi levélbélyeg. Villany-zseblámpa, felszerelve. Örökös írótol, nem kell a tontába mártani. Ezen 8 tárgyat, melynek ára ezelőtt 100 korona volt, most külön 5 korona előleges beállítás ellenében bérmentve csupán 5 korona előleges beállítás mellett megvásárolhatók.

Barron Simon és társa, Pecze-Szöllös.

Olesó pénzkölcsönök

ajánlunk és régi kölcsönököt minden irányban a legmagasabb összegig és legelőnyesebben felcserélünk.

Szilági és Tsa

törvényszékieleg bej. cég

VIII., József-körut 60. sz.

Kimerítő févilágosításal és tanácsadó prospectusall díjmentesen szolgálok. Levelekhez válaszbélyeg kéretik. Vállalatunk 1896 óta fonnáll és nagyhangzásu reklámra nem szorul.

De Lain m.-je 36 kr.

legújabb mintákban

Rosenberg és Quitt

női divat- és vászonáru gyári raktára

Budapest, VI., Király-utca 32.

Első morva toronyóra-gyár

Fr. Moravus

Brünn, Grosser Platz 6

gyárt és szállít

toronyórákat templomokhoz, iskolákhoz, kastélyokhoz, gyárakhoz, városházakhoz, nyaralókhoz a legjobb kivitelben olesó áron. - Éjjeli ór ellenőrző-órákat. Aránjlatokinyent. Legmagasabb kitérőben kitérő gyártmányért. Kivitel.

A 16938. számú

Gép rostos anyagok sajtolására

című, 1899. augusztus 8-ról kelt magyar szabadalomra és a 13058. számú

„Eljárás és gép pamutnak, gyapjunak, szőröknék és egyéb rostos anyagoknak préselésére“

című, 1898. július 19-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatokat „W. C. 3221“ jellege alatt RUDOLF MOSSE, Bécs, I., Seilerstätte 2. továbbít.

Kérje

ingyen és bérmentve több mint 80 képpel gazdagon illusztrált árjegyzékemet szolid kivitelű, jó és olesó órákról, arany-ezüst-és hangszerekéről árukról

Hans Konrad

első órágyára Brüx No. 396. (Csehország).

Valóságos amerikai nikkell-anker-remontoir órák, szab. Koskovt mód-szere szerint, tartós szarvasbőr-tartóval és nikkell láncsal együtt darabonként 2 forint 50 kr-ért kaphatók.

CIPŐ- CRÉME

(törvényileg védve)

sevro- és kiv. box-kalf-bőr fényesítéséhez. A bőrt puhítja s vízhatlanná teszi, annak tűkorfényt kölcsönöz. Kapható drogériákban. jobb cipőzúlet, bőrkereskedés, festék- és fűszerüzletekben.

„Uranos“ vegyészeti gyár

Hochsinger Testvérek

Budapest, VI., ker., Rózsa-utca 85. szám.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1904. május hó 29-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután 2 1/2 órakor rendez estli helyarárkak a karaszemélyzet jutalomjátékaiul:

A hajduk hadnagya.

Nagy operett 3 felvonásban. Személyek: Blanchefort Nyárád A. Balajthy Párkos Kressenbrono Marton Vivonó Gárdai Biscofshofon Korda Boronyai Báthonyi Hájás András Kormai Gaston de Jancourt Kornai Scherffenberg Szamosi

A tavasz.

Nagy operett 3 felvonásban. Személyek: Hollós Jeromos Sziklai Náci, pincér Garzó A. Csapó Gusztáv B. Szabó Margit Iványi Cecília Farkas Ernő Szabó Berta Báthonyi Gál Feri Toillagi Anna Ráthonyi Krampates Fouyéri Szabolcs báró Gárdai A. Kézdi

Heti műsor:

Nagy operett 3 felvonásban. Személyek: Sziklai Garzó A. Iványi Farkas Szabó Báthonyi Ráthonyi Fouyéri Gárdai Kornai Kézdi

NÉPSZÍNHÁZ.

Katinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban. Személyek: Katinka grófnő Irsai Eszter Keresztyi Párkos Szamosi Kovács Péter diák Rédey Kápolnai Aranyvirág Sántori Ulrich Ujvári Pásztorlu Szentmiklósy Ulászló Szirmay

Kézdi 7 1/2 órakor.

Heti műsor:

Bétfőn: Kormavillel harangok. Kézdi: Bob herceg. Szórád: Kormavillel harangok. Csütörtök: Lupaéj. Péntek: A bonzuli feleség. Szombat: Katinka grófnő. Vasárnap: Bob herceg.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

D. u. 3 órakor más. helyarárkak

A falu rozsza.

Népszínmű 3 felvonásban.

A kaméliás férfi.

Fővárosi életpénekek 3 felv. Kézdi 7 1/2 órakor

Nagyságos Asszony!

Kérjen mélyen leszállított áru

női ruhakelme, fehér-, színes- és himzett batizsi, zefir, ruhavászon, levantin stb.

továbbá vászon-, zsebkendő- és asztalnemű mintákat, amelyek vidékre = ingyen és bérmentesen = küldetnek. Meglepi jutányosságot képez a valódi

francia delain, mely méterenkint 29 kr.-tól feljebb kapható

== ÁCS és FODOR ==

divatkelme és fehérmű áruházában Budapest, IV., Múzeum-körút 39. sz.

FÖLDES-féle

MARGIT-CRÈME

szépségtápláló hatása csodás

Tégyél 1 K. a gyógytárakban.

Hirdetmény.

Több tizlet megvétele folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy **finom kelméket, francia battisztokat, delainekeket** és mindennemű más raktáron levő árukat **bámulatos olcsó áron**

árusítunk, u. m.:

szereb-vászon...	most mét. 10 kr.
jól mosható zephir...	12 "
gouvre-zephir...	19 "
legjobb franc. battiszt...	35 "
ajour...	29 "
Liberty-szaten...	31 "
Merino delain...	29 "
80 cm. széles francia delain...	45-58
120 " " plaid #...	55 kr.
120 " " tennis-lüster...	58-68
120 " " finom kelmék mét. 40kr. től feljebb.	

Több ezer méter maradék minden áron eladatik.

Visszatérüléstől ezen felsorolt cikkek nem árusítottak el.

KNISCH ÉS KLEIN

női divat áruház

Bpest, Fűrdő- és Balvány-u. sarok.

FŐVÁROSI ORFEUM

IV., Nagymező-utca 17.

Még csak néhány napig!

A nevelő intézetben.

Trefás ballet, Froelich Bianca k. a primaballerina, a new-yorki Metropolitan-operahouse tagjának fellépésével.

A KINOS VÉLETLEN. (Eln. peiliche Zwischenfall.) Lorme-Forestier nagyszerű színműve.

PÁRISI BETŐRÖK. Trefás némajáték. Előadja Pikard-Vásutai.

A PROTEKCIÓ. A Tarka színpad új vigjátéka. Továbbá 8 különlegesség.

A télkerben reggeli 5 óráig **VOROS ELEK** cigányzenekara hangversenye.

PÉNZKÖLCSÖN

házkara teltekre, földbirtokra és örökségre második és harmadik helyi betétként is a legkedvezőbb feltételek mellett gyorsan kapható. Értesítést ad:

Grünfeld Samu Budapesten

Király-utca 23. szám

naponta délután 1 és 5 óra közt.

Szájpadlás nélküli műfogak

főlegesen teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet.

Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni.

Tíz évi jóállás. Egyedüli specialista.

Barna J. fogműterme

BUDAPEST, Kerespesi-ut 26. sz. Vidékiek megvárhatják.

REMÉNYI MIHÁLY

művegyé-készítő. A magyar kir. Zene-akadémia szállítója

Budapest, VI., Király-utca 44/5. szám.

Ajánlja dus raktárát valódi olasz, francia, angol, német és magyar mesterhegedűk, gondonkák és vonókban, legújabb hegedű-alakú tokok szőlő, finom kivitelben. Gyanták, állatörök, hanggyógyilványok a legújászerű formában.

Quintiszta és tartós hangversenyhurok, melyek a legnagyobb művészek, mint: Hubay, Burmeister, Grünfeld, Arany, Geyer, Steff, Vécsey, Földesy, Buzsger tanár urak hangversenyekhez használnak előszeretettel.

Specialista : Vonós-hangszerek készítése és javításában.

Hangfokozó-gerenda, melynek bármely hegedűbe vagy gondonkába alkalmazása által sokkal jobb, erősebb, szebb és kellemesebb hangja lesz. Sikertörténet kezeség minden egyes hangszernél. Régi hangszerek vétele és eladása a legmagasabb árákig. Képes árjegyzék az összes hangszerekről ingyen és bérmentve.

Szájpadlás nélküli légszivókamrás fogsorok.

A 23.255 számú magyar szabadalommal védett fogsoraink, a modern fogtechnika legnagyobb vívmánya, teljesen fölöslegessé teszi a kapesok, a rugók, szájpálméz és egyéb mesterséges erősítések használatát.

Fogoraink kitűnőségért a legmesszebb menő jóállást vállaljuk el. Fogoraink a legtöbb európai allamban szabadalommal védve vannak, a római, brüsszeli és párisi egészségügyi kiállításokon díszoklevelekkel és nagy aranyérmékkel lettek kitüntetve. Szájpadlás nélküli légszivó kamrás fogsorok csakis intézetünkben készíttetnek.

Fogorvosi és fogtechnikai rendelő-intézet

Budapest, Baross-tér 20. A keleti pályaudvarral szemben. - Csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre felelünk.

Alapított 1850.

Ca. és kir. udvari szállító.

SEMLER J.

Budapest, V., Bécsi-u. és Deák Főrenv-u. sarok.

Értesíti a n. é. vásárló községeit, hogy a tavaszi valódi angol kelme-ujdonosságai már megérkeztek, melyek leg- legkiválóbb cikke a

„RIVIERA“

mely ural öltöny és női kosztümökre elsősorban alkalmas. Angol himnalya és utazó plaidok nagy választékban. Minták kívánatra kiegészítéssel küldetnek. Legsarisabb angol mellény-ujdonosságok megérkeztek

Megnyilik

szombaton, 1904. május hó 28-án

Wurglits Antal vendéglője

Kerepesi-ut 29. szám.

Naponta hangverseny OLÁH JÓZSEF zene-kara által. Kifinó magyar konyha, saját készű horek polgári árakban. Kiváló tiszteltetel

WURGLITS ANTAL.

PÉNZ

kelekre sorjegyekre:

100 K	200 K
500 K	1000 K
2000 K	5000 K
10000 K	20000 K
50000 K	100000 K

Belföld Bankház BUDAPEST, Károly-körút 1. Alapított 1874-ben.

Üzlethelyiség-változás!

Van szerenésém a n. é. vevőközönségem szíves tudomására adni, hogy kályhas-üzletemet, a mennyiben régi helyiségemben (Váci-utca 85) nagy házbőfelemelés miatt tovább nem maradtam, át helyeztem a mellette lévő, azaz

Váci-utca 83. szám alá.

Igen tisztelt vevőim további bizalmát kérve, maradtam kiváló tiszteltetel

Wolmuth Ferencz

Kályhas-mester özvegye Budapest, IV., Váci-utca 83.

FOGORVOSI INTÉZET

Bpost, VII., Erzsébet-körút 2. „B.M.K.E.”-kavéház épületében. Rendelés: d. e. 9-12-ig és d. u. 2-6-ig. Vasár- és ünneppanap is.

Arany-, ezüst-, porcellán- és cement-tömítések (glombolek). Arany hídmutak, arany koronák, csapfogak (stift-fogak), egyes fogak és fog-sorok aranyba és káposukban leghalva.

== FOGORVÁS ERZÉSTELNITVE! ==

Dr. Bonyhárd M. fogorvos. Agulár Antal fogtechnikus.

Törlesztéses jelzálog-kölcsönt földbirtokra.

3 1/2%-os és 4%-os kölcsönt a lehető legelőnyösebb feltételek mellett eszközözik az érték 3/4 része erejéig. Felvilágosítással díjtalanul szolgálok.

Hoffmann Jakab

16 év óta fennálló bankbizományi irodája Budapest, VI., Teréz-körút 1a, III. em. 8.

Phonograph és Grammophonok

csakis elsőrendű gyártmány

már 6.50 frttól kezdve

Révész Gyula és Tsa

hangszer-üzletében Budapest, IV., Múzeum-körút 19 N. Hangerek és lemezeken a legújabb műsor. Uj! Odouon lemezek mindkét oldal: játszótok. Uj! 8 Készlet-füzeteire 10! Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A Kalap-király

Zilmsert specialista 3., 4., 5. koronás férfi és női elsőrangú kalap-fűzők készítője. BUDAPEST, VI., Eski-ut 6, Zloldi-palota.

Ezerézer!

Ir és hölgy meggyőződött már róla, hogy a legújabb és legelőnyösebb

KALAP

GOTTLIEBNAL kapható Budapesten, VII., Király-utca 51. a Terézvárosi templommal szemben. VELENCE: 3-5 és 7 korona.

Aquarell- és platinképek

valamint mindennemű nagytásók a legfinomabb kivitelben, a legjutányosabb árak mellett kés ilnek

KALLOS OSZKÁR

= fényképezési műtermében = Budapest, VII., Király-utca 25

HA KERÉKPÁROKAT

kérjen előbb árjegyzéket

Miklós és Társától

BUDAPEST, József-körút 59. sz.

Legelőnyösebb árban!

Én csunya voltam!

Igy kezdte elbeszélését egy fiatal hölgy, akinek az arcképe itt látható. „Máskülönböben nem voltam kellemetlen megjelenésű, csak az arcom volt évek óta porszerűségű (vimmerrivel), májfoltokkal, szeplőkkel és pattanásokkal, valamint más tisztáltsággal annyira elékteleztem, hogy majdnem visszataszító volt és bizony arra a leverő tapasztalatra jutottam, hogy e miatt valamennyi leány között utolsó-nak találnak.

A legkülömbözőbb szereket kezdettem megpróbálni. A legtöbbje mit sem használt. Sok közülök halványította egy kissé a csunya foltokat, de teljesen el nem mulasztotta. Sőt még ezt is megszínyletem, mert az arcbőröm sárgás, beteges színt kapott, a fogaim is megsárgultak, megizultak, gyakran fájásban szenvedtem, a fülem zúgott és más ilyen kellemetlen dolgok keletkeztek. Természetes, hogy nemsokára föl is hagytam e szereket használatával, és erre a fentebb mondott kellemetlen érzések el is múltak; igen ám, de ekkor még az arcom tisztáltságságai léptek fel megint a régi mértékben, most már közel voltam a kétségbeeséshez! Ekkor egy kirándulás alkalmával egy idősebb angol úrnóvel ismerkedtem meg, aki ritka szép, tiszta és rózsás arcszínével tünt fel nekem. Kérdéseimre, hogy miáltal érte el azt a csodásan szép arcszínű, minőt még ifjú, pirosposzsgás lányoknál is ritkán látni, így válaszolt:

— Az én szép arcszínemet egy teljesen ártalmatlan, törvényileg is védett szernek köszönhetem, melynek a neve „Helin“. Ezt a pompás illatú, nem szirozó krémét Indiában ismerem meg, hol férjemmel töltöttem néhány évet, ki ott angol hivatalnok volt. Teljesen ártalmatlan, de azért igen nagy hatású indiai növényekből állítják elő, régi bevált mód-

szer szerint, ezt a szépitőszert, amely Indiában mindenütt használatos és csodálatos hatása folytán az utóbbi időben Angliában, Amerikában, Franciaországban és a többi országokban annyira elterjedt, hogy a legelőkelőbb köröktől a legszerényebb falusi lányig mindenki csak ezt használja.

Nagyon hálásan köszöntem meg a tapasztalt és világlátott angol hölgynek a nyújtott felvilágosításokat s rögtön négy doboz „Helin“ rendeltem magamnak, melyet aztán utasítás szerint használtam. Már néhány nap múlva észrevettem, hogy az arcomat eléktelenítő foltok és tisztáltságságok halványultak, ritkultak, néhány hét után pedig teljesen eltűntek, úgy hogy arcom szép sima lett, tiszta és üde, arcszínem rózsás és habos, kezeim arisztokratikus fehérséget és finomságot nyertek, úgy hogy ismerőseim, kik hosszú ideje nem láttak, alig ismertek rám. Amint eddig az utolsó voltam, most hirtelen én lettem a kényeztetett kedvencek és rövid idő múlva azt mondták, hogy én vagyok hét vármegyének a legszebb leánya. Mint ilyen, el is nyertem választottam szeremet, ki oltárhoz is vezetett. Társnőimnek, kik még nem kísérelték meg e csodás szer, a legmelegebben ajánlhatom, hogy ha valami tisztáltságság csu-

fitja el arcukat s gyönyörű üde színt akarnak kapni s azt megörizni, hozassanak néhány doboz „Helin“ a főraktárból: Vétes és Tsa Lugo 276. szám. — 4 doboz ára használati utasítással, csomagolással, bérmentésivel 2 frt. 40 krajcár, 12 doboz 6 frt. Négy doboznál kevesebbet nem lehet küldeni, mert a csomagolási és postaköltségek drágák.

1 darab Helin-szappan 35 krajcár; 1 doboz Helin-puder 60 krajcár. — 2 teljes garnitúra (t. i. 2—2 darab Helin-krém, szappan és puder) 3 frt 10 krajcár franko“.

+ INGYEN +

és bérmentve, zárt borítékban küldjük bárkinek legújabbra megjelent rendkívül érdekes tartalmú, több ezer ábrával és bő magyarázattal ellátott árjegyzékünket.

Universal sérvkötők pártalanok, kis gumminyalappal a legnagyobb sérv is elzárható. Az árjegyzék a különböző sérvkről bővebb magyarázattal szolgál.

GUMMI halhólyag, női szerek, bő magyarázattal és használati utasítással. — 20 korona megrendelésül huss százalék engedélyny.

Műkezek, mülábak műfűzők, támpóék, egyenesestartók, gummiharisnyák, haskötők pontos utasítással és leírással.

Első segély! Az árjegyzék közli az „első segély“ leírását. Montószekrények célszerű és iparvállalatokhoz kaphatók.

Betegtoló-székek nagy választékban.

Betegápolási cikkek külön-külön osztályozva bő magyarázattal.

Cím:

Magyar orvosi műszertár
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,
(a Rókus kórházzal szemben).

+ A vörös keresztre ügyeljünk! +

PECUNIA

Hitelközvetítő vállalat

Törvényesen bejegyzett cég.

Budapest, Izabella-utca 68/a.

Olcsó pénzkölcsönöket nyújt állami és magánhitelviselőknél, vasúti és dunagyógyászati tisztviselőknél, katonatiszteknek, kereskedőknek és iparosoknak, 2 és fél évtől 20 évig tartó időtartamra, tőkétörlesztéssel és kamatoz magában foglaló havi részletekben való visszafizetéssel. **Kézzel nélkül is.**

PECUNIA, Hitelközvetítő vállalat
Budapest, Izabella-utca 68/a. szám.
Válaszbélyeg kerétek. Válaszbélyeg kerétek.

Szóbeli értekezés csak a. n. 2—3-ig és 5—7-ig.

Minden gyógyszerértelenen kapható.
Ottban valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szer a

THIERRY

gyógyszerész balzsam

mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Rossz emésztésű és ennek mellékleteinek a leghatásosabb mint: felbőgés, gyomorégés, székrekedés, savképzés, gyomor túlterhelés, gyomorgörös, élvágytalanság, katarhas, gyulladások, gyengeség, felfúvódás stb.

Göres- és faldalomelillatú, köhögést megszünteti, nyálkaidó és tisztító.

Legjobb postaköltségű 12 kis vagy 6 nagy üveg 2 kor. költségmentesen. 60 kis vagy 30 nagy üveg 13 kor. költségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis üveget 30 fill. egy duplaüveget 60 fill. árútanak.

Tessék az egyedül és egyetlen törvényesen védett zöld apocsvédjegyre „Ich dien“ ügynök. Egyedül valódi.

Ezen védjegy utánzása és más, törvényesen nem engedélyezett, tehát forgalombahozatalra nem jogosított balzsamok forgalombahozatala és ismételtársítása bíróság üldözöttetik.

Thierry A. Centifoliakenőcse, gyógyszerész

fájdalomcsillapító, puhító, feloldó, húzó, gyógyító stb. Postán legkevesebb 2 üveg 3.60 kor. franko. A raktárakban kicsinyben 1.20 kor. tégelyenként.

Központi raktár Budapesten: Török J. gyógytára, dr. Egger Leó gyógytára. Vétes gyógyszerár Lugo. Direkt rendelések így elismerték: Schutzengel-Apothekes és Thierry in Progradna bei Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldetik, úgy a küldemény egy nappal előbb érkeztetik meg, mint utánvétellel és elcsenek az utánvételi pótösszegek, azért ajánlatos az összeget azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén megtenni a rendelést, és pontos címet írni.

A 21839. számú „Centrifugadob szilárd anyagoknak folyadékokból való kiválasztására“ című, 1901. január 28-rol kelt magyar szabadalomra és a 21877. számú „Önműködő központozott berendezés centrifugák és egyéb testek számára“ című, 1901. január 28-rol kelt magyar szabadalomra **vevők vagy engedményesek kerestetnek**

Szíves ajánlatokat „W. B. 3220“ jellege al. **Mosse Rudolf, Bécs, I., Seilerstätte 2.** továbbít.

Ez még nem létezett!

BUDAPESTEN,

IV., Károly-körút 24. számú házat, hol az

ANGOL ILLATSZERTÁR

van, rövidesen lerombolják, azért kénytelen vagyuk

5 korona

beküldése ellenében vagy utánvétellel kildetni bárhova:

1. 2 üveg finom angol illatszertár (parfüm) bármilyen illatban.
1. tégely finom angol brillantín (bolyallat, Vera-Violetta).
1. tubus finom angol arc- és kézpaszta (Crème), melynek rövid használatával által májfolt, szeplő, kéz- és orrvörösdős megszűnik. Meglepő eredmény.
1. tégely finom angol bajuszpedró, elérhetetlen minőség.
1. darab angol szappan, legfinomabb minőség, rendkívül üde hatása, mint gyermekszappan is melegen ajánlható.
6. boríték finom angol Sachet (ruhaszagostó).
1. tubus Odontine fogpaszta, a fogakat ápolja s hófehérré varázsolja.
1. doboz **lógypor** (poudre), nélkülözhetetlen, borotválás után felfrissít és használható.
1. üveg kölni víz, hűtőgék és urak rendkívül jó minőségű folyton használják.
2. darab amerikai hajszító-vas, utazáshoz igen alkalmas.
1. üveg Lufah amerikai hajnövekedéssz-szess, rövid használat után már meglepő az eredmény, hajhullást, korpaképződést megszüntet. hajfuttató.

17 darabot csak 5 koronáért

küld a pénz előzetes beküldése ellenében vagy utánvétellel az

ANGOL ILLATSZERTÁR

Budapest, IV., Károly-körút 24.

Csak rövid ideig rögtön rendeljen!

* Párisi különlegességek. *

Párisban időzőseim alkalmával beszerestem a legújabb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nalam vásárolt cipőért 1 évi írásbeli jótállást vállalkok, hogy a felzúzó repedése ki van zárva, ha GUZI-kendőséssel bekent, idő előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

GUZI Minden vidéki rendelést vagy teljesen portamentázó vagy kívánatra 1 pár elegáns cipő számít mellékelni ingyen. Nem megfelelőül kiteserélek vagy a pónt visszaadom.

Hogy mindenki meggyőződjék világírű GUZI-kendősöm jóságáról, mindenki ki címet velem közli, 1 tégely GUZI-kendősőt és több száz eredeti fényképfelvétellel ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Legpontosabb mérték, ha harisnyában egy pár cipőre alapra állva a lábaltap körvonalát lerajzoljuk.

	frt		frt
Pérfi elegáns vív fűzőcipő	3.50	Párisi divat elegáns sérvő, fűzős v. gombos, selyem-béccsel, női	4.20
Érős vív sima dupla talppal Box balcans varrott talp, elegáns	3.20	Kivágot kócsattos szalonalak v. finom bőrcipő	2.—
Felöltő elegáns szalonalak, fűzős, valódi sérvő bőrszárral	4.50	Gyermekcipő, magas, 8 évig	1.—
Elegáns zerge, női, cugos, vagy fűzős	3.20	Zergebőr, magas, gyermek, fűzős, szerezett, 7 évig 1.50, 8—10 évig	2.—
Felöltő elegáns angol box fűzős, női	3.50		

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előrt iskolákat nem végeztek, előkészütségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszereshetik az egyéves önkéntességi jogot. Aki 1883-ban született, már föl nem vehető. — Születési év közlendő! Prospektus ingyen és bérmentve küld

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója Debrecenben.
A felügyeletet az állam gyakorolja.

Titkos betegségek

biztos gyógyítására elismert radikális gyógymóddal folyton legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR J.

v. kórházi orvos, specialitást.

Rövid idő alatt alaposan gyógyít húgyveszi és hólyagbajokat, továbbá minden bőr-, ideg- és vértetbetegségeket, korai elgyengülést és bármily női betegségeket.

Budapest, VII., Károly-körút 5.
(Dob-utca sarkán, I. emelet.) — Bejárát a léposházhoz.
Rendel: délelőtt 10—4 és este 6—8 óráig.

Levelokhoz szakorvosi tanácsot szolgát és gyógyszerrel is gondoskodik, titkoltatás mellett. — Nőknek külön váróterem.

Becslési áron alul adatnak el még a lent felsorolt cikkek, mivel azok többé raktáron nem lesznek.

1 elegáns Sophr pongyola . . . becsár 5.-, eladási ár 2.50	1 tolltartó ágyhuzat erős, mint a bór, 30 rőf. . . becsár 9.50, eladási ár 6.-	1 ruhára való fekete camkara, 120 széles, 5 mtr . . . 5.25
1 remek del in pongyola . . . 12.-, " " 5.50	1 Plus-pápa vászon remek min. . . 9.50, " " 5.25	1 teljes blouza való tiszta selyem, 4 mtr . . . becsár 7.-, eladási ár 3.50
1 remek szövet felsőszoknya . . . 10.-, " " 4.50	1 vég tiszta len crossé, alkalmi vétel . . . 22.-, " " 12.50	1 vég rumburgi vászon, 38 mtr . . . becsár 7.-, eladási ár 3.50
1 remek f. selyemf. cloth alsószoknya . . . 6.50, " " 3.-	1 ablakra v. csipkefüggöny, remek minia. . . 4.50, " " 2.25	1 vég damaszt csinva! ágy-nmü, csikos vagy virágos . . . 13.-, " " 6.50
1 selyem taft alsószoknya a (szahogó) csipkeszállal . . . 16.-, " " 7.50	1 tel. vászon pohárörö . . . 2.40, " " 1.60	1 vég órna kanavász, 30 rőf . . . 9.90, " " 4.95
1 elegáns tavaszi Havelok finom angol kelmekből . . . 16.-, " " 7.75	1 smyrna-szőrök, 300 sz., 3 m. h. . . 18.-, " " 8.50	1 ággy és asztalkészlet (3 db) . . . 10.50, " " 5.25
1 finom szövetruba minden színben . . . 25.-, " " 10.-	1 teljes ruhára való francia batist, 8 mtr . . . 15.-, " " 2.40	1 legfin. nehéz minőségű . . . 17.-, " " 8.50
1 legfinomabb selyembloz . . . 15.-, " " 6.-	1 Ugyanaz, a legfin. olyan mint a selyem, most . . . 4.50, " " 1.75	1 ablakra való szövetfüggöny . . . 2.30, " " 1.15
1 remek costum, kabát és alj . . . 24.-, " " 12.-	1 l. finom női vagy férfi anyag becsár 4.50, " " 1.75	1 a legfinomabb neh-z minőségű . . . 2.50, " " 1.25
1 doubl. szövetkallér, kockás bel-sővel . . . 14.-, " " 8.-	1 vég irlandi vászon, 54 rőf. . . 17.-, " " 9.25	1 tucat finom zsebkendő . . . 1.50, " " -75
1 finom selyemruha, elegáns . . . 14.-, " " 8.-	1 l. smyrna-szőrök, 2 sz. r. h. . . 8.50, " " 4.25	1 a legfinomabb órna-bloz, tel. minőségű . . . 5.-, " " 2.50
1 dús díszítés . . . 45.-, " " 12.-	1 valódi clothpappan, remek min. . . 1.50, " " -65	1 mirtus-koszorú, fűtállal együtt . . . 6.-, " " 3.-
1 finom utazóköpeny . . . 12.-, " " 6.50	1 Vászon inek . . . 1.50, " " -65	1 Csohajó lepedő-vászon, gyepen fch. . . 16.-, " " 7.75
1 tiszta órna abrosz, 6 szalvétával ajour szállal . . . 9.-, " " 3.25	1 gazdagon díszítve . . . 3.-, " " 1.50	1 Ágy-é való remek minta, smyrna . . . -75, " " -38
	1 ruhára való remek delain 7 m., minden szaliban . . . 2.10	1 A legjobb fajta smyrna . . . 3.60, " " 1.80
	1 ugyanaz másfajta delain 7 mtr. . . 2.10	1 létez vászonlepedő . . . 1.90, " " -95

Dus raktár selyem és batist-blouseokban. Minden bevő 10 korona rendelésre egy smyrna zászyet kap teljesen ingyen.

Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-út 52. Alapított 1895.

Ma egész nap nyitva van!

PÉNZ!

A Földhitel Közvetítő Vállalat KÖLCSÖNT

folyósított a legrövidebb pár nap alatt, a legkulsabb feltételek mellett.

Tisztviselőknek

mint állami, megyei, városi és vasuti hivatalnokoknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármily alkalmazásban volt nyugdíjasnak 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell).

CIM:
SZIGLER SÁNDOR
földhitel közv. vállalata
Budapest, VIII., Rákóczi-utca 2.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.
(Válaszbélyeg).

BUTOROK.

Háló-, ebéd- és szalon-butork, egy késpéznér, mint részletfizetésre ártalomelés nélkül, kisebbben mint bérrel, kaphatók. Erzsébet-kört 48. Royallal szemben.

BUCHINGER J. butoriparosnál.

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bór- és nemibetegségek országos hírű szakorvosa, ki már 29 éve működik e téren, elhatározta, hogy a **Népszerű Utmutató** a nemibetegségek a ezek ésszerű gyógykezeléséhez című közel 200 oldalra terjedő munkája 30-ik kiadásának méltó megünneplésére a még születetlen levő példányokat **teljesen ingyen** bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes ritkos betegségek (Onforózis, füljelmagónás, húgyveségülés, húgyveségkötés, elyngült férfierő, busásodás, gyulát, fehérfolyás stb.) alapos leírását és legrövidebb és szerű gyógyját. Tehát írjon érte mindenki minél előbb, hogy ezen becses munkát (váltó ára 2 frt 50 kr.) díjtalanul megkaphassa. Postafeljében 20 fillér bélyeg küldendő. Szétküldésért bérletben. Cim:

Dr. Garai Antal

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. szám,
hol egyszersmind a felsorolt betegségek ellen a munka szerzője naponta rendel d. e. 10-4ig (v. 7-8ig este. Level-ekre azonnal válaszal a gyógyszerrel a gonoszodik.

1868-óta használatban.

Berger-fele orvosi kátrányszappan,

kiváló orvosok által ajánlva; Európa legtöbb államában fényes eredménylen van használatban

mindenféle bőrkütiítés ellen.

Különösen pedig krónikus és f. jkora-sómór, parazitás kütiések, rezzur, fagyás és lábzsáda, fej-és szájkütiítés ellen. A Berger-fele kátrányszappan, 40 száználk fa-kátrányt tartalmaz és lényegesen különbözik az összes forgalomban levő kátrányszappanoktól.

Idült borbajoknál használatban van a jó hatású

Berger-féle kátrány-kénszappan

is. Enyhébb kátrány-zsappan gyantát az arcból minden tisztításán kívül megváltó és szájkütiítés, gyermeknek bőr-és fejbőr-kütiítés ellen, valamint foltmulhatatlan mosdó és fürdő-zsappannak a mindennapi használatra, szolgál a

Berger-féle glicerinn kátrányszappan

35 száz-lék glicerinn tartalmaz és parfümözve. Mindenik fajtnak ára darabonként utmutatóban együtt 70 fillér. A gyógyszerárakban vagy illusztrációkban tesék kizárólag Berger-féle kátrány-zsappant kerul, figye ve az ide mellékelt végjegyre és a mellélt levő cégjegyzésre: **G. Heil & Co.**

Küldetve díszkivétel Bécsben 1888. s arany frem-mel az 1900-ki párisi világkiállítás alkalmával.

Olyanon részre, a kik a kátrányszapot nem tudják el-térni, vagy nem szeretik, gyárjuk szinelen és megújíttott kátrányból az anthrol-zsappan, a melyet Heil-féle anthrol-zsappan (fehér kátrányszappan) név alatt hozunk forgalomba. A különféle fajták a következők: 5 és 10 száználkos anthrol-zsappan, anthrol-borax-zsappan, anthrol-kén-zsappan, anthrol-kénvir g-zsappan, anthrol glicerinn töltete-zsappan. Az anthrol-zsappanok orvosi kísérlesek szerint bőrkütiítésre és az arcból tisztításra alkalmas elváltóknak beváltak. Egy darab ára 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és hátszerkereskedésben.

Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF,
gyógyszertára, Budapest, Király-utca 12. sz.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek, féréngyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobb ajánljuk

DR. KAJDACS

v. cs. és kir. ezarvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kigyo-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyszer.

DOCZI M.

Magyarország legnagyobb cipőraktára,

Budapest, Kerepesi-út 10

Sohol jobb, szebb és tar-tósabb cipőt ne a kap, mint fönti cégé; te-gyen egy próbáren-delést és meggyözö-dik állításunkról.

Férfi-cipő:

Borjúbőr sima v. betűtes	3.20, fűzős	3.50, bakkanca	3.70
Barna szoré, fűzős v. cu-ga	3.50, bagera borból		4.-
Finom szalonlakk, cu-ga	4.20, fűzős	4.50, gombos	4.80
Elegáns amer. box, cu-gos	4.-, fűzős	4.20, gombos	4.50
Elegáns francia sevró, cu-ga	4.50, fűz.	4.70, gombos	5.-
Dertv-bakkanca, box, szalon- vagy oroszalkból			4.80
Elegáns félcipő fokszék vagy sárka zerebörből			2.80
Tennis cipő Chrom-talp, és sztrike szarvasbőrrel			2 frtól föl

Női cipő:

Lakk vagy szoré kivágott	1.60 kereszt- v. kétszatos	2.-	
Fekete v. sárge szoré cu-gos	3.-, fűz.	3.20, gomb.	3.50
Orosz vagy szalonlakk, fűzős v. cu-gos	3.50,		3.80
Sárge vagy barn. bagera, fűzős	3.50,		3.80
Elegáns amer. kal. box, cu-ga	3.50, fűz.	3.60,	3.80
Fin m. francia sevró, ill.	4.20, cu-gos	4.40,	4.80
Udman g. sztrike szarvasbőr, fűző- vagy spanglós	2.80, fűzős vagy gombos		3.00
Női ebeltatin cu-gos cipő	2.50, félcipő		1.90

Védéki rendeléseket utánvéttel pontosan eszközök. Nem megfelelő kicserélek. 10 forintot felül bérmentve. Árjegyzék, csomagolás és szállítótétel ingyen.

Egyedüli FERLACHI gyártmány

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900 44 remekelés.

OGRIS MÁRCUS

fégyvergyár és (prácios) puskaműves FERLACH (KÁINTHIA) szállít elsorangu bármily rendszerű vadász- és cellőb-fegyvereket legjobb és legrontosabb kivitelben. Külö-nelgesség nagyon könnyű B.L.I.L.I.N G-fegyverekben. Súlyuk 2-8 kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle seeres-imetelőfegyver 225 kor-gyári árral. Levelezés magyar! Árjegyzék kívánatra ingyen!

J. Krausz & Co. cég mosógép-gyára

Wien, XVIII/1, Währingergürtel 53.

A leg-nyobb gyár ezen szakban.

Göz-mosógépek Centrífugák (Szálk gépek)

Tökéle és berende-zések mosókák és tisztító intézetek részére, gőz- és köz-i használatra, fürdőknek, konyháknak, kórházaknak, szállodáknak, gyógyhelyeknek va-lamin szegény- és árva-házaknak fohér-nemigyarának, többnyelknek stb.

legjobb rendszer 28 frtól 2000 früg. sajt., köz-i hejtára v. gőz. 100 frtól fölfele

Ruha-mángorlók, Vasaló és fényező gépek (fehéremű-csavarók)

minden nagy-gyban 14 forttól fölfele

legj. szerkezettek 24 frtól fölfele, minden céra 25 frtól fölfele.

Kereszgy a szolid kivitelű! Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Pezsgő-limonád Bonbonok és Gyömbér-sör

a legjobb alko-holmentes né-pítal, amely az egészségre na-gyon előnyös.

Csak a mellékelt jeg-gyvel ellátott a valódi

Mindenütt kapható!

Első Csehországi Részv. Társasága a keleti cukorárú- és csokoládé-gyáraknak ezeltől A. MARSNER. Főraktár Bpestben, BALAJS CÖLESZTIN, Baross-tér.

A világ legjobb cigarettá hüvelylel

„Riz Arabi” „Delicat”

Kapható minden dohánytözsdében.